

# Malayalam Men of Letters Series

കേരള ഭാഷാപുണ്യയികൾ.



പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ

കേരളവർണ്ണനാപുരസ്കാരം

എ. വി. വർണ്ണനാപുരസ്കാരം

എ. വി.

പതിനഞ്ചാം, വിജയനഗരം.

V. V. Publishing House,  
Ernakulam.



## Malayalam Men of Letters Series

കേരളഭാഷാപ്രണയികൾ.

---

ഒ. പനതട്ടത്തു കേരളവർമ്മസ്വാമൻ.



എ. ഡി. ഫരിശത്ത്, വിജയൻ.

---

വിദ്യാഭ്യാസ സിക്രട്ടറിയുടെ കാമറ,  
തൃപ്പൂണിത്തുറ.



പറമ്പത്തു കെ.കുമാർ അമ്പലം

# പനളത്തു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ.

അദ്ധ്യായം ൧.

ആരംഭം.

ഉത്തമസംഹിതഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചാൽ അവയുടെ കർത്താക്കന്മാരെക്കുറിച്ച് വായനക്കാർ ഒരു ജിഹ്വാസമുഷ്ണാവക ഏന്തുള്ള സംശയം ഉണ്ടാകുന്നു. ഈ ജിഹ്വാസയെതിരിടേണം മിവചരിത്രമെഴുതുന്നതിന്നു ആദ്യമായി മാർഗ്ഗരേഖകൾ തീർന്നത്. ചരിത്രമെഴുതുന്നവ്യവസ്ഥാപിതമായ ഒരു രീതിയെ പ്രാപിച്ചിട്ട് അധികം കാലമായിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, പ്രാചീനഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരിലധികംപേരും ചില ഐതിഹ്യങ്ങളേയും കിംവദന്തികളേയും ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടാണു നമ്മുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷീകരിക്കപ്പെട്ടത്. ആദികവിയായ വാത്സകിയുടേയും കവികോകിലങ്ങളായ കാളിദാസശങ്കരദീക്ഷയുടെയും കഥ ഇരിക്കട്ടെ; കേരളരാജാസംഹിതഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആദിപിതാവായ ഇഞ്ചത്തു തമ്പുരാൻ ചേപ്പറിയേ, സമസംസ്കൃതമായ കണ്ഠനമ്പ്യാൻ ചേപ്പറിയോ, കൃഷ്ണഗണപതിയായ ചെറുശ്ശേരിയെപ്പോലും

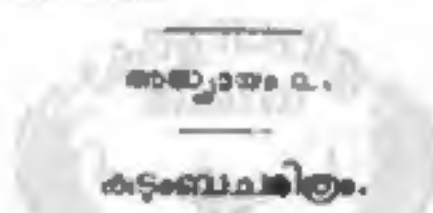
നിന്നും അവിരുക്തമായ വിധത്തിലുള്ള കേൾവു നമുക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടോ? മലയാളഭാഷാകടംബത്തിന് അഭിനവകൈയ്യുണ്ടായിട്ടു ഇതു സമസംസാമിത്യകാരന്മാരുടെ നാമധേയങ്ങൾപോലും ഇന്നും വാസ്തവികമായിത്തന്നെ അധീനമായിട്ടുള്ളതു ഇരിക്കുന്നതു്!

ഭാരതീയർ പൊതുവേയും, കേരളീയർ പ്രത്യേകിച്ചും, ചരിത്രഭാഷണവിഷയത്തിൽ ഉദാസീനരായിത്തന്നെ എന്നുപറഞ്ഞു കേൾക്കപ്പെടുകയാണു് ഇന്നുള്ളവർ ശ്രമിക്കുന്നതു്. വാസ്തവമാലോചിച്ചാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഭാരതീയരേതോ കേരളീയരേതോ മാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നതു ശരിയല്ല. യവനവാണിജ്യത്തെ പറ്റിയായെന്ന ഹോമർ, ആംഗലകാളിശ്ശേണൻ വർണ്ണിക്കുന്ന അക്ഷരീയർ മുതലായ പാശ്ചാത്യകവികൾക്കു ലഭിച്ചതും ജീവചരിത്രങ്ങൾപോലും, ആകയാൽ ആധുനികങ്ങളും ഐതിഹ്യകാരപ്രമാണികൾക്കുമായിട്ടുണ്ടാകുന്നതു്. അക്ഷരീയർ എന്ന ഒരൊരുകൾക്കും ജീവിച്ചിരുന്നില്ലെന്നും, അതു് ഒരു വേദം സമുല്പന്നമായ നാമധേയമാണെന്നും പ്രബലമായി വാദിക്കുന്ന ഒരു കക്ഷി ഇന്നും ഇഷ്ടത്തിലാണു്. ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ, പ്രാചീനസാമിത്യകാരന്മാരുടെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി അറിയാതെ വിചാരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഭാരതീയർക്കു് വാദാളം കൂട്ടുകയാണെന്നു കാണാം. എന്നാൽ അവർക്കു് നമുക്കു തമ്മിലുള്ള സംമുഖം ഇത്രത്തോളംകൊണ്ടുവസരമില്ല. പ്രാചീനന്മാരുടെ അലസത നിമിത്തം നാം അന്തരവിശേഷിച്ചിരുന്ന മൈതര്യം, നമ്മുടെ ഉദാസീനതനിമിത്തം നമ്മുടെ അനന്തഗാമികളും അന്ത

വിഷാദനിവേദനമെന്നുള്ള ഒരു കൃത്യബോധം പശ്ചാത്യരിൽ കൂടുതലായികൊണ്ടുണ്ട്. മേൽനോട്ടമുള്ള അക്കാശത്തിൽ ഇനിയും ഉണർക്കഴിഞ്ഞു എന്നു പറയാനായിട്ടില്ല. പുറത്തുള്ള കറപ്പെട്ടതുമ്മൽ തന്റെ മുമ്പുവെക്കുമായിത്തീർന്നു എന്നാണ് അവരുടെ വിചാരമെന്നു തോന്നുന്നു.

തൃപ്തിപ്പെട്ടതുമ്മൽ തുടങ്ങിയ പ്രാചീനകവികളുടെ സംഭവത്തിൽ പല വിവരങ്ങളും, തുടർച്ചയായ് ഇനിയും തേടിപ്പിടിക്കുവാൻ കഴിയും. പക്ഷെ, ജനസികമായ ശ്രമം മാത്രമല്ല, സംസ്കൃതികമായ ഗ്രാമസ്ഥിതിയും ഇക്കാര്യത്തിൽ അത്യന്തപ്രാധാന്യമായിരിക്കുന്നു. സാധാരണക്കാർ ഇതു വലിയ ഒരു വിഷയമായിട്ടുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ സമകാലികന്മാരായിരുന്നു അന്തരിച്ചുപോയ സാഹിത്യപ്രണയികളുടെ ജീവിതചരിത്രം കണ്ടു കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിൽ ആധുനികന്മാർ എന്തൊരു സമാധാനമാണു പറയാനുള്ളത്? കേരളകാളിദാസനായ കേരളവർദ്ധവചനകോതിത്തമ്പുരൻ, കേരളപാണിനി എന്ന സുപ്രസിദ്ധനായ ഐ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോതിത്തമ്പുരൻ തുടങ്ങി ജീവചരിത്രങ്ങൾ വിഷയമാക്കുന്നവരും ആരംഭിച്ചവരുമായ പല ആളുകളും ഇനിയും അഗസ്ത്യകോടിയിൽ പെട്ട കിടക്കുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, ചില മേന്മയിട്ടുള്ളവരും അതിശയോക്തികളും, അവരുടെ ജീവചരിത്രസംഭവങ്ങളെ പരമോത്തമപരിധിയിൽനിന്നു പറ്റാതെ അകറ്റിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു; ഇവ അവസരത്തിൽ ഭാഷാഭിമാനമുള്ള ഭാരതീയന്മാരും ഏതാപിതമകളായി അവനവരെക്കണ്ടു കഴിയുന്നതു പരിശുദ്ധിക്കേണ്ടതു് കഴിച്ചു.

റെൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു കാര്യമായിട്ടാണ് എനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഈ വിചാരത്തിന്റെ ഫലമായിച്ചെയ്യുന്ന നേചഷണത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ ചില വിവരങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എഴുതിട്ടുള്ള ഈ ജീവചരിത്രസംക്ഷേപത്തിൽ വല്ല അപൂർണ്ണതയുണ്ടെന്നതിൽ, കവിയുടെ സംപൂർണ്ണമായ ജീവചരിത്രമെഴുതാൻ പുറപ്പെടുന്നവർക്കുള്ള ചില സൂചനകൾ മാത്രമാണിതെന്നു വിചാരിച്ചു ഭരണപ്രണതികൾ യോഗ്യതയോടുകൂടി ഇതിനെ ധീക്ഷിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.



പത്തുതൂണു രാജാക്കന്മാരുടെ കുടുംബചരിത്രം ദൈവഗതിയുടെ വിചിത്രതയ്ക്കു മേറൊരു ദൃഷ്ടാന്തമാത്രം. കേരളീയജനതയ്ക്ക് അതു പലതുകൾക്കും പ്രയോജനമാകുന്നു. പുരാതനവും പുരാണപ്രസിദ്ധമായ പാണ്ഡ്യരാജവംശത്തിന്റെ അനന്തരഗാമിയാണു് ഇന്നത്തെ പത്തുതൂണു രാജകുടുംബമെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതു പലർക്കും വിസ്മയാവഹമായിത്തോന്നിയേക്കാം. വേഗമൊഴുകുന്ന തീരുകളിൽ കേവലം വിദേശീയരായ പാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർ, കേരളീയരെ പത്തുതൂണായിക്കൊണ്ടരുളിത്തീർന്നതെന്നുതന്നെയാണെന്നുള്ള മിതജ്ഞാസ്യം അവർക്കുണ്ടായേക്കാം. അതുകൊണ്ടു് ഈ ചരിത്രം വളരെ സംക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടു് ഇവിടെ ചേർത്തപ്പോൾ അതിനിടയിൽനിന്നു

[illegible]

കൊല്ലവർഷംകൊണ്ടിരു മുൻപ് അന്നത്തെ പാ  
സ്ത്യരാജവംശം കടയാവുകയായിത്തുടങ്ങി. രാജ്യ  
ത്തിനു അകത്തും പുറത്തും ശത്രുവായ കരോപാലെ വർ  
ദ്ധിച്ചു. എന്നാൽ രാജകുടുംബം ധീരതകൊണ്ടും  
സ്വസ്ഥതയിൽ നിന്നുത്തരയിക്കൊണ്ടിരുന്ന സമയംകൊ  
ണ്ടും ഈ വക സംഭവങ്ങൾ രാജവംശത്തെ ഉന്മൂലനം  
ചെയ്യാൻപര്യാപ്തമായിത്തീർന്നില്ല. ക്രി. പി. പതി  
നാലാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ കാർത്താഗോ ഇവ നിലയിൽ ക  
ഴിഞ്ഞുകൂടി. പിന്നീട് നിലയൊന്നു മാറി. മഹത്തീയ  
ന്റെ ആക്രമണനിമിത്തം രാജവംശത്തിനു സ്വരാജ്യ  
ത്തിൽ കെഞ്ചിപ്പെന്നായി. ആ കടുംമ്പത്തിൽപെട്ട ഒ  
രു രാജാവ് മറ്റു ചില അംഗങ്ങളോടുകൂടി ആത്മരക്ഷാ  
യ്ക്കും രാജ്യം വിട്ടോടിപ്പോകേണ്ടിവന്നു. പല സ്ഥല  
ങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ച് ഒടുവിൽ അദ്ദേഹം തെങ്കാശിയിൽ  
എത്തി. ശത്രുക്കൾ അവിടെയും അദ്ദേഹത്തെ പിൻതു



നേരിടുന്നതിനാൽ താമസം ഇല്ലത്തുക എന്ന സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റേണ്ടിവന്നു. ചില അംഗങ്ങൾ തെങ്കിശിയിലും താമസിച്ചു. ഇങ്ങനെ നടവിട്ടുപോരേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിന്റെ ഭക്ഷിണഭാഗം പേരിനു വേണ്ടി അന്നും അവർതന്നെയാണ് ഭരിച്ചിരുന്നത്.

ഈ രീതിയിൽ കാലം കടന്നുപോയി. കേരളീയരോടു നിത്യസഹവസം നിമിത്തം പാണ്ഡ്യരാജകുടുംബാംഗങ്ങൾ കേരളീയരായ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. ശത്രുക്കൾ ഈ അവസരത്തിലും അഭിനയിക്കുകയല്ലായിരുന്നു. രാജവംശത്തെ ഭൂതം മനുഷ്യം വരുത്തിയതാണെന്നു തങ്ങൾക്കു നിർബുദ്ധമായും അശേഷമായും രാജ്യം വാഴാൻ സാധിക്കുമെന്നു എന്നു കണ്ട അവർ രാജകുടുംബാംഗങ്ങളെ മുഴുവൻ നിഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ തക്കം നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തന്നിമിത്തം നിർമ്മിച്ച മറ്റൊരു സ്ഥലം അന്നുപതിക്കാൻ രാജകുടുംബാംഗങ്ങൾ വീണ്ടും നിർബുദ്ധിതരായിത്തീർന്നു. അതിനാൽ അവർ "അപ്പൻകോവിൽ" എന്ന സ്ഥലത്തേക്കു താമസംതുടങ്ങി. ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടും രാജ്യലോഭികളായ അക്രമികൾ ഗൂഢമായി രാജകുടുംബാംഗങ്ങളെ അന്തഗമിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെയിരുന്നു. വേണ്ടടു്കൾ വിവരമറിഞ്ഞു കടംബത്തിലേ സ്ത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും മാറ്റിത്താമസിപ്പിക്കുന്നതിനായി കോന്നിയും പന്തളത്തും മറ്റൊരു കൊട്ടാരം പണിയിക്കുകയും അപ്പൻകോവിൽനിന്നു സ്ത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും ആ പുതിയ കൊട്ടാരത്തിലേക്കു മാറ്റിത്താമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രായംചെന്ന പുരുഷന്മാരും കൂട്ടരും മന്ത്രിസഭാമന്ത്രിയെന്ന സന്നദ്ധരായി അ

പ്പൻകോവിലിൽതന്നെ ചാത്തുവന്ന ഇക്കണ്ണം ഓര  
ന്ധ്യരാജവംശത്തിന്റെ ഒരു ശാഖ അപ്പൻകോയിൽ,  
കോന്നിയൂർ, പന്തളം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു നാലാലായി  
ലായി തരമുണ്ട് ഇങ്ങി. ഇത് ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലും ആ  
റാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിലായിത്തന്നെയൊന്നു  
യിക്കാൻ മിഥ കാരണങ്ങളുണ്ട്.

അന്ന് അപ്പൻകോവിലിൽ ഇക്കണ്ണ പാണ്ഡ്യരാ  
ജ്യം രാജിച്ചിരുന്ന രാജാവിനു രാജരാജവർമ്മവ് എന്ന  
പേരോടു കൂടിയ ഭരണമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. അതിലൂടെ  
ശാഖിതമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നയോപദേശങ്ങൾ  
നിമിത്തം അകൃഷികൾ അപ്പൻകോയിൽ ഉള്ളപ്പിപ്പാർക്കയും  
കോന്നിപാണ്ഡ്യരാജ്യത്തിലെ പ്രജകൾ അപ്പൻകോവി  
ലിൽപോന്നു "അകൃഷികൾ" തീർത്തുവരികയും ചെയ്തു.  
ഇക്കണ്ണയുടെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നതായതിന്റെ അധികാ  
രം അതിയകന്ന പ്രവർത്തിച്ചുവന്നിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേ  
ഹത്തിന്റെ അനന്തരമായി കൂടുതൽ ഗുണമായി അ  
പ്പൻകോവിലിലെ രാജാവിനെയും കൂടുതൽ നിഗ്ര  
ഹിക്കുകയും അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന കോട്ടാകം അഗ്നി  
ക്കിരയാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. അന്ന് രാജരാജവർമ്മ  
വ് എന്നും ആവര്യം പ്രദാനിച്ചു കൊന്നിയൂർകോയി  
അലയ്ക്കു ചോതിക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പൻകോവിലി  
ലെ വിവരമറിഞ്ഞ് അദ്ദേഹം ഉന്നത അവിഭാജന  
ശാസ്ത്രത്തിലേക്കുളളതെ നിർത്തി.

രാജരാജവർമ്മവ് അപ്പൻകോവിലിൽ പിന്നീടും  
കറച്ചുകാലം താമസിക്കുകയും അക്കാലത്തു രാജരാജാവിൽ  
എന്ന ഒരു വേദാലയവും അഗ്നിക്കിരയാക്കുകയും ചെയ്തു.

തന്റെ സ്ഥാനത്തു ഒരു പുതിയ കെട്ടുക്കുടം പണിയിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ കേരണിയുടെ പണയത്തും തന്റെ സിദ്ധ്യെന്ന കടംബകംഗങ്ങളുടെ കർമ്മമണ്ഡലത്തിപ്പോൾ ആകാശിലോരതരിഞ്ഞത് അദ്ദേഹം തന്റെ നിരക്കക പന്തളത്തോടെ സ്ഥിരമായി മററിത്തരസിപ്പോന്നിരുന്നു. ഇങ്ങനെയൊരു പാശ്വത്യത്തോടുകൂടി പന്തളത്തുവന്നപ്പോഴായി കേരണിയുടെ അറയിലിരുന്ന ശബരൻ അവിടെനിന്നു "മുളിനിപ്പാട്ട്" എന്ന സ്ഥലത്തേക്കു മാറ്റിക്കൊണ്ടിട്ടു. ഇതിനുകൂടും കേരളവർണ്ണനകൻ ചുരുക്കുകയും ഉത്തരവുൾ വലും പന്തളത്തുകൊണ്ടു തന്റെ കരണ പന്തളത്തുകൾ, കായത്തരസം കൂടാതെ സർ പന്തളത്തുക എന്ന സ്ഥലത്തോളം ചെങ്കുട്ടം വിടയ്ക്കുവാൻ ആദ്യമായി ഒരു "കേരള"വാക്കൻ അദ്ദേഹത്തിന് എടുപ്പത്തിൽ നടത്തിയു. ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്റെ തന്റെ അംഗം മേൽ ഒരു പാശ്വത്യത്തോടുകൂടിയതും കായത്ത തന്റെ അന്ത്യകൃത്യം നൽകും കായത്തത്താൽ "പന്തളത്തോ"വാക്കൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്ത്യകൃത്യം കരളാലവസ്ഥയിൽ വർത്തിപ്പിച്ചതും കരളാലവസ്ഥയിൽ ഒരു വർണ്ണനകൻ അന്ത്യം നൽകി പാശ്വത്യം എടുപ്പത്തിൽ തന്നെയും കരണ പന്തളം കരളാലവസ്ഥയിൽ തന്നെയും അദ്ദേഹത്തോടുകൂടിയു. ഇപ്പോഴും എടുപ്പത്തിൽ നല്ല ഗതവസ്ഥയോടുകൂടിയവനാണ്. കേരളത്തോട്, കായത്തം കരളാലവസ്ഥയോടുകൂടിയ പന്തളത്തും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നല്ല പേരുകൾ കരളാലവസ്ഥയിലിരുന്നു. ആ കരളാലവസ്ഥയിൽനിന്നു പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതും ചില കരണങ്ങളോടുകൂടി പന്തളത്തു. അത് കൂടി, നന്നു, ഗതവസ്ഥയ്ക്കു കരളാലവസ്ഥ



സ്ഥലങ്ങൾ കോളാശത്തിൽ പണ്ടും കാണാത്തവയെ അധീനതയിലാക്കി.

ചാങ്ങപ്പുറംകോളാശം അവയുടെ അനന്തഗോമി കളാശ പണ്ടും കാണാത്തവയെ ശബരിമലശാസ്താവിനും അമ്മിപ്പള്ളി ബന്ധമെടുപ്പാൻ കെട്ടിയിട്ടുപ്രിയ അർപ്പല കഥകളും പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ ശങ്കരകാണ്ട അന്താരം ഇവിടെ വെച്ചുവെക്കുന്നില്ല. എന്താൽ പണ്ടും അന്താരം ശബരിമല ശാസ്താവിനെ ഒരു കവലവെച്ചാണിട്ടാണു ഇന്നും വിലാപിച്ചു വരുന്നതെന്നും അന്താരംഗങ്ങളായ പണ്ടത്തർ ഉപനയ നത്താക്കട്ടെന്ന് ഒരു കൊല്ലം ശാസ്താവിനെ മരിക്കേണമെന്നുള്ള പതിവ് ഇപ്പോഴും അവിടെ അന്ത്യനമരതിനു അഴിപ്പൊഴുപോലത്തുവന്നാൽ ഒരു കൊല്ലം വെച്ചു കൊള്ളാറുണ്ട്.

കാട്ടുപുറംകോളാശം കൈവിട്ടുപോയത്.

കൊല്ലവർഷം പത്താംകേരളത്തിന്റെ പൂർവ്വകാലത്തിൽ പണ്ടും മരിച്ചു വന്നതു ശങ്കരവർഷം എന്ന ഒരു കാലാവസ്ഥയിരുന്നു. സേവകനായതും കളിപ്പാവയായിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിൽ അന്ത്യമായ യുവ കാലാവസ്ഥ ഒരു സിദ്ധിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം മൃത്യുനെ പല വിധത്തിലും ഇഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അതുകൊണ്ടാണു പറ്റാത്ത ഒരു കാലം ചാങ്ങപ്പുറത്തിലും അന്താരംഗങ്ങളായ വിവിധാവസ്ഥയിൽ ഏതെങ്കിലും തിരുവനന്തപുരത്തു കാണപ്പെടുന്ന അന്ത്യമായ മൃത്യുക്കേണത്തിൽ സമാധാനം സകലതും ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ സേവകന്മാരുടെ മൃത്യുനെ

അർക്കിയീനന്മാരും ഗോപന്മാരും അമാകുമാരിൽ ഒരു  
 അകൃത്യംനിവർത്തിച്ചുപോന്നു. വരവുചെയ്തി, പലവു  
 വെച്ചിട്ടു, ആവശ്യങ്ങൾക്കു പുറമെ നിന്നു കടം വാങ്ങാ  
 ഒരു നിവൃത്തിയില്ലെന്നുവന്നു. തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെ  
 ന്റിൽ നിന്നും ചില കച്ചവടക്കാരെപ്പോലെ നിന്നും മാ  
 രാളം കടം വാങ്ങിയതുകൊണ്ടു പണ്ടും രാജാക്കന്മാർ  
 കടക്കുമായിരുന്നു. ഇത്രയുണ്ടായപ്പോൾ ഇന്നിയും അ  
 ജ്ഞിയിൽ നിന്നു കടം വെച്ചതുകൊണ്ടു വന്നുവന്നിരുന്ന  
 നന്നായപുത്തുന്ന പണ്ടുതന്നെ നന്നായകാരെപ്പോ  
 ലും അകറ്റി ദുരണനാക്കി. കടക്കുന്നവർ കടം വെ  
 ച്ചതിലധികം വർദ്ധിച്ചിരുന്നതിനാൽ ഏതു ഭ്രമിച്ചി  
 ളും ദുരണനായിത്തീർന്നു രാജാക്കന്മാരെക്കൊണ്ട് അടു  
 ത്തിനു സാധിച്ചില്ല. രാജാക്കന്മാർ കടപ്പത്തു മാതിരി  
 രാജാ ഇവർ അവസരത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചു തന്നെ യ  
 ന്നവരും തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തന്നെ സഹായ  
 കര്യത്തിൽക്കൂടം അടുത്തതന്നെ ഉപയോഗിക്കാൻ സ  
 ഹായംതന്നു. കൂടി കടത്തുവന്നു നന്നായത്തുക്ക  
 യും കടപ്പും. തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു സഹായം  
 കരയുമാല ഉപയോഗിച്ചു തന്നു പണ്ടുതന്നെയും കട  
 പ്പത്തും തിന്നാൻ ഭ്രമിച്ചു. പണ്ടും, നന്നായത്തുപോ  
 ലും സമ്പന്നവും വന്നു വെച്ച അന്നത്തന്നെ അത്ര  
 വെഗത്തിലൊന്നും പകർത്തിക്കൊടുത്തുവന്നിരുന്നു  
 മഹാരാജാവിന്റെ കടത്തു. കട ഉപയോഗിച്ചതുകൊ  
 ളെത്തന്നും നിമിത്തം കടത്തിൽ ഏതാനും ദിനം വീട്ട  
 ന്നതിനു സാധിച്ചെങ്കിലും അതുകൊണ്ടാണു കടപ്പും  
 ഉപൻ അവസാനിച്ചില്ല. അതിനാൽ തിരുവിതാംകൂർ

മഹാഭാരതത്തിന്റെ ചേൽനോട്ടം വീണ്ടും അപേക്ഷണീയമാക്കിത്തീർന്നു. ഇങ്ങനെ പന്തളം രാജ്യഭരണം തന്റെ വിശാലതയ്ക്ക് മഹാഭാരതത്തിന്റെ ചേൽനോട്ടത്തിലും ഉപകേന്ദ്രമാകും ഭവനമാകുമെന്നുള്ളതിൽ വ്യക്തമാകുന്നു.

ഇതേ സ്ഥിതിയും അധികംനേരം നീണ്ടുനിന്നില്ല. ശരിയായി രാജ്യം ഭരിക്കുന്നതിനു പ്രാപ്തിയുള്ള അഭികൾ പന്തളത്തു ഇല്ലാത്തതാണ്. അതിനാൽ തന്നെ വിദേശസന്നിധിയിൽ രാജ്യം തിരുവിതാംകൂർ രാജാവിനെ ഏല്പിക്കേണ്ടിവന്നു. ഇതു സംഭവമായിട്ട് ൧൯-ൽ ഒരു ഉദ്യോഗത്തിൽ രാജ്യത്തിലെ ഏതാനോ ഉള്ള രാജകുടുംബാംഗങ്ങളെയും സൈന്യങ്ങളെയും ചേർത്തു സംരതി ബാക്കിയെന്ന സംയുക്തരാജ്യം കച്ചവടക്കാരെ മുൻകൈ വീട്ടണമെന്നായിരുന്നു ഉദ്യോഗത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. ഈ ഉദ്യോഗ പ്രകാരം പന്തളത്തെ കാര്യങ്ങളെന്ന പേരിൽ അതിനായി രാജാക്കന്മാരെ സർ ഇംഗ്ലീഷ് രാജ്യം പന്തളത്തു പോകാൻ അയച്ചിരുന്നു. ൧൯-വരെ ഈ ഉദ്യോഗം പ്രാബല്യത്തിൽ നിന്നിരുന്നു.

പാണ്ടരെന്ന തുടങ്ങിയിരുന്ന കുടുംബത്തിൽ ഈ ഏതാനും അതിന്റെ ഭൂമിസ്വത്തുക്കൾ പ്രാപിച്ചതിനാൽ പന്തളത്തെ രാജ്യഭരണത്തിൽ പല കഴപ്പുകളും ഉണ്ടായി. അതിനാൽ പന്തളം രാജ്യം മുഴുവൻ പല വ്യവസ്ഥകളാക്കി തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെന്റിനെ ഏല്പിക്കാൻ അന്നത്തെ രാജാവു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അതനുസരിച്ചു വാണിജ്യത്തിലായിട്ടുള്ള രാജ്യഭരണകാര്യം ഇത് ൧൯-ൽ ഒരു ഉദ്യോഗം ഏർത്തി. ഈ ഉദ്യോഗ പ്രകാരം പന്തളം രാജ്യം തിരുവിതാംകൂറിനോടു ചേർന്നു.



പന്നളും രാജകുടുംബാംഗങ്ങളിൽ കാരാജാക്കന്മാരെയും മല  
ഖിദ്ധൻ കൊടുത്തു സംരക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല തിരുവി  
താംകൂർ മഹാരാജാക്കന്മാരിൽ നൽകിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. ഈ ഉദ്യോഗി ജനസങ്കീർണ്ണ തിരുവിതാംകൂർ മഹാ  
രാജാക്കന്മാർ ഇന്നുപന്നളും രാജകുടുംബാംഗങ്ങൾക്കു നി  
ശ്ചയപ്രകാരമുള്ള താഴ്ത്താൻ കൊടുത്തുവരുന്നു. ഇന്നു  
ന്നു നമുക്കു സുപരിചിതമായ പന്നളും രാജകുടുംബത്തി  
ന്റെ സംരക്ഷിപ്പുമായ പൂവു ചരിത്രം.

മാതൃകാശം നം.

### പരമ്പരിച്ചുപരമ്പരിച്ചും.

പന്നളുള്ള രാജകുടുംബങ്ങൾ സമരമെഴുത്തുനിമയന്നു  
പോറ്റി സംസ്കാർവ്വം ചാസത്തിലും പ്രസിദ്ധമാക്കി  
യെന്നും. “പന്നളും വാണീഭവിച്ചു നന്നെപ്പു തലമാണി”  
നമ്മു ധൊല്ല് ഇന്നോ ഇന്നുപോയോ ഉണ്ടായതല്ല പ  
ഴയ ചരിത്രശൈലികൾ മിക്കതും ഇന്നു നരിച്ചുപോയ കി  
ക്കുന്നതിനാൽ ആ കുടുംബത്തിൽ പന്നു ജീവിച്ചിരുന്ന  
പന്നിരുന്മാരുടെ കൃതികൾ നമുക്കു അപ്രത്യക്ഷങ്ങളും  
അല്ലാത്തതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ പന്നു  
രോഗങ്ങളോടു ചെറുതിപ്പുള്ളിയിൽനിന്നു ചിലതൊക്കെ  
നമുക്കുമാനിക്കാൻ കഴിയും.

കേരളത്തിൽ വന്നു വേങ്ങാളും മാതൃകാശത്തായി  
സംസ്കരിച്ചതിനു മേലും ആ രാജകുടുംബാംഗങ്ങൾ മല  
യാളുകാരുടെ കൂടെയിലവികം നേർന്നിട്ടുള്ളതായിത്തീർന്നു

യഃ പന്തളത്തു താമസമുറപ്പിച്ചതോടുകൂടി ആ രാജാ-  
 വ്രന്തഃ ത്രയമുഖമാർമ്മിണിരാജഃ പരമപ്പെട്ടനും.  
 അന്തമുതൽ സംസ്കൃതഭാഷ അഭ്യസിക്കുന്നതിൽ അധർ-  
 പുദ്ധായകം ഭാരം പതിപ്പിച്ചതായി. പന്തളത്താൽ  
 മന്ത്രാലയ സ്ത്രീകളും വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഭരതുകും പ്രാ-  
 ഗ്വിദ്യമുതന്നാൽ പാണ്ഡിത്യം പന്തളം മാനകരംവ-  
 ത്തിൽ ഒരു പാത്രമുണ്ടായിരുന്നു. സംസ്കൃതം അറി-  
 യുള്ളവരുടെയും മറ്റും പണ്ഡിതമൃഗമാണെന്നായ മ-  
 ന്ത അന്തമുതൽ ഗണിച്ചുവന്നത്. വിശേഷികളും സ്വ-  
 ഭാഷികളുമായ അനവധി പാണ്ഡിതന്മാരെയും കവിക-  
 ലെയും അണിച്ചുവരുത്തി കൊല്ലത്തോളം നമ്പരത്ത് ക-  
 മലത്തു പന്തളം കൊട്ടാത്തിൽ ഒരു വലിയ വലയംവ-  
 ഴ്വേ നരേന്ദ്രനെന്നതായി അറിയുന്നു. കൊല്ലം  
 തോളത്തിലോടേണിന്നോടേതെ കാലത്ത് ഇദ്ദേഹിപേർ  
 സമസ്തിൽ അന്താസനന്മാരെന്നതെ അലങ്കാരമെന്നതു  
 പന്തളത്തു മാനകരംവായാലതെ അഗാധമായതന്ന ഒരു  
 വിവരമാണാവാതിതന്നെ എന്തെന്നതെ ചോദ്യമുണ്ട്.  
 വേദാന്ത്യപുരാണാദികളിൽ അതന്നിപ്രസന്നമായിത്തന്നെ  
 അദ്ദേഹത്തെ ജ്ഞിക്കുന്നതെ പക്ഷ പരമേശ്വരസ്തിര-  
 തം വാമനാചാര്യനായെന്നും അവരെല്ലാം വാമപ്രതി-  
 വാദത്തിൽ മാനവിന്നോട് അന്തരപ്രേമപ്രകാരമെന്നതെ  
 തന്നെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. വേദത്തിലെ ബ്രഹ്മാനന്ദഗ-  
 അമലമൃഗം സംഗ്രഹിച്ച അദ്ദേഹം പശുപതത്തിൽ ഒരു  
 തന്നും നാണിച്ചിത്തന്നവെന്നും, അതു സഹയാണെന്നതെ  
 ക്കും കൂടി വാതിലിൽ തന്നെപ്പിടക്കത്തന്നെ വിധം ഏറ്റ  
 വും മലിതമേതെതിലാണെ എഴുതപ്പെട്ടിത്തന്നതെന്നതും അ





ഇദ്ദേഹം "വിപ്ലവൻ കമ്പ്യൂട്ടർ"ന്റെ സഹോദരിയായ കനകാഗതിയെപ്പറ്റിയും ഒരു വലിയ വിവര്യമായിരുന്നു. സംഗീതം, ചിത്രമേഴുത്തു എന്നീ കലകളിൽ അവിടേക്കെത്തിയതിനെ പരസ്പരം അനുകൂലമായിത്തന്നെയും ഇത്തരം പലതരം പറയുന്നതു്. ആ വിവര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നതിൽ അനുകൂലമായ വായിച്ചിരുന്നുവത്രെ. തിരുവനന്തപുരത്തു കേരളം ചില ഗണകൃതികൾ മാത്രമല്ല കേരള ഭരണവും അവിടേക്കു എഴുതിയതായി അറിവില്ല.

സംസ്കൃതസംഹിതയിൽ അഗാധമായ കൈവരികൾ സംഭവിച്ചിരുന്ന കേരളം കഥാർത്ഥം, നീലാഴി കെട്ടിൽ എഴുന്നള്ളി താമസിച്ചിരുന്ന കൃഷ്ണഭട്ടാരീതികൾ നാൾ കേരള ചരിത്രവുമായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം തന്റെ ഇദ്ദേഹം കേരളവർഷം 1045-1222-ൽ താമസിക്കാൻ ഇദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി ചില കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നതിനുള്ള സാക്ഷ്യം നൽകേണ്ടതിനായിട്ട് ചതുർത്ഥ്യപണ്ഡിതനും ഉത്തമകവിമാരിരുന്ന ഇദ്ദേഹം കേരളവർഷം തമ്പുരാൻ അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അധികം വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായി. അനവധി ശിഷ്യന്മാർ ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് അടുത്ത പഠിച്ചു താമസിച്ചിരുന്നു. മറ്റൊന്നേയെന്നാൽ ഒരു കേരളവർഷം തമ്പുരാൻ പിന്നീട് സമ്പ്രദായമായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് അടുത്ത പഠിച്ചു വാഗ്ദാനമായിരുന്നവരാണ്. ഇദ്ദേഹം പല അവസരങ്ങളിലും തിരുവിതാംകൂർ മഹാജനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പലതരത്തിൽ എഴുതി. അവയിൽ ഒന്നുതന്നെ ഇവിടെ പകർത്താം.—

"ഇത്രാഗത കവിതീഷ്ഠതി സുകവിതാ-  
 വാക്യോജ്ഞീഃ താവകീഃ  
 ഏതപരത്വതതശശരവിഭാഗചകിന്ദു  
 തപന്കണ്ഠമുഖഃ ഗതഃ  
 പ്രീണത വക്ത്രമുപാശ്ഠ കണ്ഡലയുഗ-  
 പ്രസ്തപ്തഹിതമുഖഃ  
 സേവരേന്ദ്രി പാലത നത കൃപാലയഃ ഗുപ്ത"-  
 ഭക്തവം സഭാ അഷ്ടനഃ.

ശ്രീമദ്വേദവിമർശനമന്ദാര-  
 സന്തോഷശ്ലോഷീനഃ  
 മഹാശ്വരേണീസഭാമിത്വമതി തതഃ-  
 മാകൃച്ഛമാണഃ പിതാത  
 ഇത്യേവം മനസഃ കലയാ തരണീഃ  
 തത്രോദ്യുപാചാരാജ്ഞഃ  
 നിത്യം വിശ്വപരീനസ്ത ഏനിപുണ്യ  
 ഗതേ സസർവ്വമാത്മദൃഃ

ഇതാശ്ചതുർവിധമതിഭ്യഭയാല-  
 രണനന്ദാതിക യുക്തമിതി ന ഭരതി  
 ഭവത്യസാമ്യേതതുണാശ്ചതേതഃ  
 ഭരണീധിവൃത്തിമഹീമഹീശഃ."

ഭക്തികൾ തന്മുഖമന്ദര പാദധിക്യം കണ്ടു സന്തോ-  
 ഷിച്ചു തിരുവിതാംകൂർ മഹാശാലാദി അഭയനസ്തകകര  
 ങ്ങളു അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു വിശേഷാലയം മഹാശാലാ  
 സമ്മാനങ്ങൾ നൽകുകയുണ്ടായി എന്നുള്ളതും പ്രസ്തുത  
 യോഗ്യമാണ്.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിനേതരം ശിഷ്യന്മാരോടേ  
 ഉള്ളവർക്കു തന്മൂലം വേദവേദാന്തരം, കർമ്മകേ  
 ണശിക്രമം, കർമ്മനാശകാലകാലം എന്നിവയ്ക്കിട  
 ത്തിൽ അത്യന്തം നിപുണനാകുന്നു. സഞ്ചാരപ്രിയ  
 നായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരം മുതൽക്കു വരവു  
 പള്ളിയിൽപോയി അന്നു തുടങ്ങിയതിന്നു, അന്നു  
 തന്നെ സഞ്ചാരത്തിന്നു തന്റെ ഏതാനും കാലംകളെടുത്  
 ത്തു വരികയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹനായ സർ  
 കിഷോരൻനാഥൻ വന്നിട്ടുണ്ട്. കവചാഭിഷിക്തനായ  
 അദ്ദേഹം കവിതയെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം കൂടുതൽ  
 പാഠവും പ്രഭാഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു്. സന്ധ്യയ്ക്കു മുമ്പു  
 ലത്തുർ മാനുഷൻ ശാസ്ത്രം എന്ന പട്ടെക്കു  
 മേലും കൂടുതൽ മറ്റും വാദിച്ചു. മറ്റൊരുപട്ടെക്കു  
 മേലും ചുരുക്കത്തിൽ കവിതയെ മറ്റും അദ്ദേഹം  
 സർവ്വകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു്. ആദ്യകാലത്തു തന്നെ  
 ക്കു് ഇതിൽ അപ്പം നിരസം അന്നിത മനുഷ്യവർക്കും,  
 തന്മൂലം മറ്റും എന്തെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിഷ്  
 കർഷണം നല്ലതായെന്നു നിരൂപണം നിർമ്മിക്കുവാൻ  
 കവിതയെക്കുറിച്ചു നന്നായിക്കേൾക്കുന്ന മനുഷ്യവർക്കി  
 ന്നെയും അദ്ദേഹം മറ്റും മറ്റും തന്നെത്തന്നെ കൂടുതൽ  
 കവിതയെക്കുറിച്ചു നിരൂപണം ചെയ്തുകൊ  
 ണ്ടാദ്ദേഹം പ്രത്യേകം കൂടെയും ചെയ്തു.

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പലപ്പോഴും തിരുവനന്തപുരത്തു  
 പോയി അനുസരിക്കേണ്ടതിന്നുവെന്നു പ്രസ്താവിച്ചി  
 ട്ടുണ്ടല്ലോ. അവരെ ചെയ്താൽ വരികയും ചെയ്യും  
 മറ്റും കൂടുതൽ അന്നും അന്നു മറ്റും ചെയ്തിട്ടു

ന്ന ആയില്യം തിരുനാൾ മാവേലിക്കരയിലായിരുന്നു തിരുനെല്ലിയിലേക്കു പന്തളത്തു തമ്പുരാന്റെ തിരുത്തലായ് ആയുര്യമെപ്പറ്റി മനസ്സിലാക്കുന്നിവെന്നതൊക്കെയും തിരുനെല്ലിക്കൊണ്ടു തമ്പുരാൻ പ്രതിഭാസം പരീക്ഷിച്ചു. ഇപ്പോൾ പരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി അമ്പലമുക്ക് അടുത്തായി, ചരമംവരെ ഇരുപതിനേഴാം തമ്പുരാൻ പററി കൊണ്ടുചിതയും ചെങ്കുത്തും ഇങ്ങനെ ചരമംവരെ റിന്റെ പ്രീതിക്കു പാത്രീവരിച്ചു കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ അന്നുമുതൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ വിചേൽ സമസ്തിൽ കരംഗമായിത്തീർന്നു. അന്നു നവരാത്രിയിൽ പരമേശ്വരൻ നിന്നു തിരുവനന്തപുരത്തു വന്നതന്നു അസ്തികാരായാക്കു ഇരു തമ്പുരാൻ അടുപ്പിച്ചുവന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തെ മറ്റൊരു കയ്യു എത്രയും വേഗത്തിൽ നാടുമുഖൻ വൃദ്ധിക്കുന്നതായിത്തീർന്നു. പന്തളം രാജകുടുംബത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും തിരുവിതാംകൂറു തമ്പുരാളവരും അഭിമാനപ്പെടുന്നതായിരുന്നു ഇരുപതാം കൊല്ലവർഷം 1860-ലാണ് ഇരുപതാംകൊല്ലം ഉണ്ടായത്.

1077-മിഥുനത്തിൽ പരമേശ്വരൻ തിരുവനന്തപുരം അങ്ങാടിയിൽത്തമ്പുരനെ പാലത്തുക്കൊണ്ടു പരമേശ്വരൻ കൊണ്ടു. ഈ കേരളവർമ്മതമ്പുരാന്റെ അന്നത്തെ വൻ അന്നമായിരുന്നു. കാര്യങ്ങൾക്കുപരിഭവമില്ലാതെ മരണമല്ല, സംഗീതം, ചിത്രമെഴുത്തു മുതലായ മറ്റു കലകളും പരമേശ്വരൻ അങ്ങാടിയിൽത്തമ്പുരനെ പ്രാർത്ഥനം അങ്ങാടിയിൽ മരണമുണ്ടായതായിരുന്നു. ഭൂതകവനസംഗ്രഹം അദ്ദേഹം വിദ്യാർത്ഥിയായ തമ്പുരാൻ അന്നു പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നുവത്രെ. അന്റെ മിഥുനം ചില പട്ടു





കണ്മയെ നിമിശസുനേരേ  
 ശിഞ്ചനേ മഞ്ജുതഞ്ചിതപരഞ്ചിതേ  
 ഹൃദിമേ സുചിതമുദരേ  
 മധിമേ മണിതപുരേ സമസ്പർശം.  
 കലാഭിഞ്ചലി നിഞ്ചന  
 ബാലസ്പർശമുദരവിജാലം  
 ഗളഭവമേ റിമലം നവ-  
 മണമയരഞ്ചം ചകരസ്മുദ മിതേ.  
 നളിനം തന്നേരീ മലിനം  
 ടിനമീപദശം ച നതരി യ മൃഗം  
 ഹരിമരജമസ്പർശം  
 ജാന തസ്പർശമേ മിമനാസ്യതേ.  
 കരേന്ദ്രവിശമരേനം  
 സുരകരേന്ദ്രിതേപ്രസരമേനം  
 വരേന്ദ്രിതമേവന-  
 ചന്ദ്രകലാമൃഗനന്ദനമേ. "

ഇതേ ശതകം കവി പതിനെട്ടാമത്തെ വയസ്സിലെഴു-  
 തിയതായിട്ടാണു പറയപ്പെടുന്നത്. സുലളിതങ്ങളും  
 സമൃദ്ധങ്ങളുമായ ഇത്തരം പദ്യങ്ങളെഴുതിയ കവ ടന്നോര  
 മകുതി തന്നെ പതിനെട്ടാമത്തെ വയസ്സിൽ നിമിശ  
 ആ രത്നശങ്കർ കവിതാവാരസന എത്രമാത്രം ഭാസ്യമേ  
 യിരുന്നുമിടണമെന്നു നമുക്കു ഏകദേശം അനുമാനിക്കു-  
 മല്ലോ. മലയാളത്തിലും അദ്ദേഹം എന്തെങ്കിലുംതരം  
 ഏഴുതിയതായികേൾക്കുന്നുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്നോരോന്നു  
 രീതിവ്യതിച്ഛാദകര മാത്രമേ പ്രചാരത്തിൽ വന്നു ക

എന്നുള്ള. മിഷ്യസമ്പന്നൻ കൈശിക്കാമണിയു മായി  
 എന്ന ഇദ്ദേഹം 1077 മിഷ്യനാസത്തിലാണ് ഐതിക  
 സ്വസ്ഥങ്ങളോടു താളു പറഞ്ഞത്.

അദ്ധ്യായം ൪.

ജനനം.

ഇങ്ങനെ പരമപുരുഷന്റെ പാണ്ഡിത്യം കൊ  
 ണ്ടും പ്രസിദ്ധമായ പണ്ടും താഴെകടംവം കുറച്ചുകരേ  
 മ്പുറുത്തൽ ഞ്ഞുശാലായത് പിരിഞ്ഞു പറ്റുതുവരിക  
 യാലും, വലിയകൊതിക്കലെന്നും കൊച്ചുകൊതിക്കല  
 ന്നെന്നും ആ ശാഖകൾക്കു പറഞ്ഞുവരുന്ന പേരുകൾ.  
 കടംവരുംഗങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചതിനാൽ ഇവ ശാഖകൾ വീ  
 ണ്ടും വേർതിക്കപ്പെട്ടു തെക്കോട്ടേക്കു കൊട്ടാരമെന്നും വ  
 റേക്കോട്ടേക്കു കൊട്ടാരമെന്നുമുള്ള രണ്ടു ഉപശാഖകൾ വള  
 രിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവയിൽ തെക്കോ ശാ  
 ഖയും, സ്രീകരയും കട്ടികരയും പ്രത്യേകം കൊട്ടാര  
 മുള്ളത്. നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനായ കവിതിലകൻ  
 പത്തളത്തു കേരളവർമ്മന്ദുരന്റെ മരുമാരായ അശ്വ  
 നിതിയന്നാർ തമ്പടംഗിത്തമ്പുരാട്ടി തന്റെ രണ്ടുസഹോ  
 മരിമാരോടുകൂടി ആദ്യകാലങ്ങളിൽ പുത്തൻകോയി  
 കൽ എന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന കൊട്ടാരത്തിലാണു താമ  
 സിച്ചിരുന്നതു്. കരകുഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അവർ നെ  
 ത്തല്ലൂർ കോതിക്കൽ എന്ന കൊട്ടാരത്തിലേക്കു താമസം  
 മാറ്റി. ചരിത്രനായകന്റെ മാതാവു്, കൂട്ടത്തിൽ കനി



തമ്പുരാന്റെ കവിതാവാസനയ്ക്കു ഈ പദ്യങ്ങൾ  
കണദാനന്ദം സാക്ഷിയാണല്ലോ അന്യന്തരങ്ങളായിട്ടും  
മില പദ്യങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹം ഏഴുതിയിട്ടുണ്ട്.  
കണദന്താ മൂലശ്ലോകങ്ങളും അവയുടെ പരിഭാഷകളും  
ഇവിടെ ചേർക്കാം.

❖ പ്രതിശ്രദ്ധതാമ്രപഗന്തേ ഹി വിധര  
വിഹവരപമേതി ബഹുസാധനനന്തര  
അവധംബനാമ മിനശ്ശുഭ്രേത  
ന പതിസ്തന്മ കരസഹസ്രാപി

തർജിമ. ഇഹ കരവമിഴു വചനീകമാവുകിൽ  
ബഹു സാധനങ്ങൾ വിഹവരങ്ങളായിട്ടും  
സഹസ്ര പത'കവര'നാമകനായിട്ടും  
മഹസന്ദം നിധിയാ കരോതികം പൂഥം

❖ ക്രമേളകം നിരതി കേതരേളയ്ക്കു  
ക്രമേളകം കന്തകലയവ്യം  
പ്രീതകരതയോമിഴുളവോസ്സുമാനം  
മദ്ധ്യസ്ഥനര മേനകരമോപഹരസു

തർജിമ

പുല്ലിക്കുന്ന കൂഗങ്ങൾ മരമെളികളെ  
താനീടമയ്ക്കുതാനെ  
സ്വപ്നരൂപം കലരുന്ന നൽകളിലെ-  
ക്കും മാന നേയ മീടയും

ഇല്ലത്തോരത്തുപോലെ തിന്നിടമയ-  
യ്ക്കുപ്രീതി സാമ്യത്തിലും-  
പുല്ലം തേലിലൊരതനിൽ കരുതുമ്പോൾ  
മദ്ധ്യസ്ഥനന്താമീനീഭം.

- മു. മാതീവൻ യു പകാവത്തോ-  
 ദ്രുപദൻ യോഗി ജീവതി  
 തസ്യേ ജനനീകേവാസ്യ  
 ജനനീ ശ്രേയകാരിതാ
- ന. പരമേശ്വരസംഗതാശ്ച സമീപ്യ-  
 ജിഹിക്കുന്നവൻ യാതഃ ജീവസ്സുവം തദൻ  
 ഉദാശ്രേയശ്ചൈവ നതകീടശ്ചൈവ  
 ചിറകുനീരികുന്നതാമണകേ നന്ദം.
- മു. വിവരത മരവരം സാമർത്ഥ്യം  
 പ്രാപ്തം ഉദാസരത  
 പ്രാപ്തം പ്രാപ്തം ചൈവ  
 പ്രാപ്തം പ്രാപ്തം ചൈവ
- ന. പരമ സമര ഗതയോഃ ചിപ്രവിമൽമരവരം-  
 ഭൂമകിടതതവരജ്ജി വസിപ്പിടനം,  
 ജനീലപക്ഷ, മവർ കഷ്ടതനീകവസി  
 കൊണ്ടിട്ട വായുവിൻ നേൽ കിടന്നിടനം.

ഈ രാസരതകീരി ഏറ്റവും അമിതതനീയമാ  
 എന്നുള്ളതിന് ഏന്തൊരു സംഗതം? ഭൂമകിടതവ  
 ഗതം വിദരത സമസമയ പരസ്യയോഗം കഷ്ടം പ  
 ലിതാശ്ചൈവ, നർവഹിക്കാമെന്നിൽ അതല്ല നല്ലത്.  
 ആ ജീതിയാണു് വിദരകളെവെൽ സ്വീകരിച്ചിരുന്ന  
 തന്നെ മേലാക്കിട്ടു പശ്യങ്ങളിൽനിന്നു തന്നെ വരക്കൻ  
 പ്രായസമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

പരമം രാജകടംവന്നിലെ അംഗങ്ങളിൽ പലരും  
 കവിതയെഴുതി കേരളരംഗത്തു തരിച്ചവന്നിരുന്ന ക



മരമായിത്തീർന്നു. അവരെ കളിയാക്കുന്നതിനായി വീരകൈയ്യവർമ്മ പലപ്പോഴും പല വിദ്യകളും പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗുഡപ്രഗ്നങ്ങളാക്കി ഉത്തരമെഴുതുന്നതിനായി മറ്റു രാജകുമാരന്മാരുടെ അടുക്കലേക്കു കൈയ്യവർമ്മയെക്കൊണ്ടു അവയിലൊരു വിദ്യ കേൾക്കൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ ഒരു പ്രഗ്നങ്ങളാക്കി ഭൂതൻ വശം മറ്റു കുമാരന്മാരുടെ അടുക്കലേക്കു കൊടുത്തു.

“മുപ്പത്തൊമ്പതു ചെറുക്കു  
നല്ലതെളിൻ സന്തതം  
നല്ലതെഴുതുന്ന നൽകട്ടെ  
നല്ലതെഴുതുന്ന നൽകട്ടെ.  
ശരിയായിട്ടിതിൻററം  
വരുമാനം പട്ടാളം  
സന്തതം നിറവിട്ടാൽ  
വിളിപ്പിൻ കവിനേ!”

കവികളാണെന്നറിയാൻ ഉള്ളിത്തന്ന രാജകുമാരന്മാരിൽ അധികാരപക്ഷം ഉദ്ദേശംകൊണ്ടിരുന്നില്ല. പട്ടാളം പൂരിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതുമില്ല. മിഖർ എന്തെങ്കിലും മറ്റൊരു വിധത്തിൽ ഉത്തരമെഴുതി ഇതൊക്കെ കൈയ്യവീരകൈയ്യവർമ്മ അവരോടു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “കവിതയെഴുതുന്നതിലുപയോഗമായ ഒരു കൃത്യമല്ല പരമോദ്യമില്ലാത്തതെന്നുമാത്രം കവിതയായി എന്നു വിചാരിക്കുന്നത് അജ്ഞാനം. സർവ്വതോമുഖമായ ഇങ്ങനെയൊന്നു സമ്പാദിച്ചാൽ മാത്രമേ കൈയ്യവർമ്മ കവിതയാകാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.” ഇങ്ങനെ ഉപദേശം

മുതിർത്തവർക്കു അദ്ദേഹം ആ പ്രശ്നത്തിന് തന്റെ ഉത്തരം തന്നെ ഉത്തരം പറഞ്ഞു:—

മുഖമേവേന നൽകമേ  
കരളമേവേന ശിരസ് ശൂം  
മാലകരീട്ട സതത-  
ഭരമിട്ടം കണ്ണാകൾ "

ഈ പ്രശ്നംതന്നെ പിന്നീട് കമ്പനകരമുഖയിലും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. "അനം അധികാരപത്ത്" ഇതിന് ഉത്തരം പറയാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം സ്മര്യമാകുന്നു.

മദ്ധ്യസമയമായിട്ടുണ്ടു പുത്രനായ അഭയാർത്ഥനായ ഒരു സാധു കൃത്യം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന സഹോദരനായിരുന്ന നാലുപിള്ളയായ അപാരമായ പാപധർമ്മങ്ങളായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം അമ്പലം കെട്ടുകൊണ്ടു കെട്ടം പരിച്ഛിച്ഛിട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ചിലർ ഇന്നും ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ളതായിട്ടുണ്ടാവാം.

ചകരണങ്ങൾക്കു മേൽവായിരുന്ന കനിപ്പുസംഹാരത്തിന്നു പേര് അഥ്യതിതിക്കുന്നു. തനപംഗിതമ്പരട്ടി എന്നായിരുന്നുവെന്നു കേൾവ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. കമ്പനകാലകാലങ്ങളിൽ കാശ്ശിക്കരയായ പുരിയത്തന്നും ഈ കമ്പനകാലത്തായിരുന്നു. സ്വസ്ഥരായിരിക്കുന്ന സമയങ്ങളിലെല്ലാം പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കും കഥകൾ പറഞ്ഞു കൊച്ചുകട്ടികളെ രസിപ്പിക്കുമായിരുന്നു ഇവരുടെ പ്രിയതമമായ വിനോദം. ഇടപാക്കുകയിലും അവർ ഒട്ടും പിന്നോക്കമായിരുന്നില്ല. ഈ സ്ത്രീക്കും പതിനെട്ടാമത്തെ വ

തസ്തിൽ പങ്കിടുന്നതായി. പത്തുപ്പള്ളിൽ തൃക്കോനമംഗലം എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള പെരുന്തോടി ഇല്ലത്തു വിജ്ഞാനസ്വാമി എന്ന ഒരു ബ്രാഹ്മണനായവനാണ് അവരുടെ മന്ത്രിപദത്തെ അലങ്കരിച്ചത്. ശ്രോതാക്കളെ കസപ്പച്ചക്കൊണ്ടു ഹരിതമാക്കി സംസാരിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകവൈഷ്യമുണ്ടായിരുന്ന ഈ സ്വാമി മിന്നുന്നതരം ഒരു ചതുരമാർഗ്ഗമുണ്ടായിരുന്നു. പത്തുപ്പള്ളി മേന്നത്തലശ്ശേരി സംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും കൂടുതൽ അറിയുമ്പോഴും ഇന്നുപോഴും എന്നാൽ അദ്ദേഹം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും മലയാളത്തിലും ഒരു ശ്രദ്ധാലി എന്ന നിലയിൽ ക്ഷേത്ര സന്ധാരി അന്നുപോഴും അദ്ദേഹം അധികം ഇഷ്ടപ്പെട്ടത്. മറ്റുള്ളവർക്കെന്ന "ചതുരമാ" എന്നും "ചതുരാലിനസ്വാമി" എന്നും വിളിക്കുന്നതു അദ്ദേഹത്തിന് പരമാവധി പ്രദോഷമുണ്ടാകുന്നു. സാമ്പ്രദായികമായി ഈ കേരളബ്രാഹ്മണൻ സ്വയംഭൂതൻ എന്നു അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതിൽ ആത്മം അർത്ഥമാണെന്നും അദ്ദേഹം എന്ന സ്വാമിയുടെ നേതൃത്വം പ്രണയവും അഗാധമാണെന്നും.

ഇങ്ങനെ അകത്തും പുറത്തും കരുപാലവ അന്തർവൃതം അനുഭവിക്കാതിരുന്ന ഈ ദൈവതമാരുടെ നൂറു സന്താനമാണ്. 1954-ലാണ് മകമാനും 10-ന് മകളുടെ നാലുപേർ പകൽ മൂന്നുമണിയിൽ നാലുപേർ ഇന്നാതകൻ ഭൂമിയിൽ അപരമ പ്രഥമസന്താനമായ മേലവർമ്മാജനകൾ, അന്ന് എട്ടാൻപതു വയസ്സുപ്രായമായി വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. മക്കാമതായി അറിയുന്ന പ്രതിനിധികൾക്കുപോലും മേലവർമ്മാജനകൾക്കും പൊക്കവും മലയാളത്തിനും അറിയാൻ കഴിയാത്തതും.

മാക്കുക അതിന്റെ വാസ്തവ്യതയിൽ പാത്രമായിട്ടാണു് ചരിത്രനായകൻ വളരെ വന്നതു്.

അദ്ധ്യായം ൪.

### ബാല്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും.

പ്രഭുക്കുടുംബങ്ങളിലെ കുട്ടികൾ വാളനായ ഒരു ആയി കൃഷ്ണകുമാരു് അലസനായതായിത്തീരുക സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചരിത്രനായകനായ കേരളവർമ്മവിനെ സംബന്ധിച്ചു അങ്ങനെയൊരു ദർശനത്തുവേണിച്ചു. ബ്രഹ്മരതിഷത്തിൽ അസാധാരണപരവേഷത്തായിരുന്ന മാളികത്തറയെ കേരളവർമ്മയുടെ ചെറുപ്പം പ്രവചനമായിരുന്നു ഇതിന്നു പ്രധാന കാരണം. കുട്ടിയുടെ ജനനത്തെപ്പറ്റി കേട്ട ഉടനെത്തന്നെ ഗ്രാമത്തിലെ ഗണിച്ചെന്നു ചിയി അദ്ദേഹം "ഈ കുട്ടിവലയ വിചാരിച്ചാൽ അതിപ്രസിദ്ധനായിത്തീരും" എന്നു പറയുകയുണ്ടായി. മേ അപിനാശകന്മാർ ഈ പ്രവചനത്തെ നിസ്സാരമാക്കിത്തള്ളിക്കളയുകയല്ല ചെയ്തതു്. അത്ര ധാരണയായ ഒരു മറവി അങ്ങനെയൊരു കുട്ടിയെ വരണിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിനു വേണ്ട പരിരക്ഷണത്തിനുള്ള കരുക്കിവെക്കുന്നതുതന്നെല്ലെങ്കിലും കരുതാണെന്നു നിശ്ചയിച്ചു കരുതുന്നതും പ്രവൃത്തിക്കുമാറാണു് അവർ ചെയ്തതു്. മറ്റു കുട്ടികളെപ്പോലെ കേവലം അലസനോ ഉമാസീനനോ ആയി വളരെ അവർ കേരളവർമ്മയെ അനുവർത്തിച്ചു. കളിയിലും ചിത്രീയിലും കൂടി ശക്തിയായ മേൽക്കോട്ടം വഹിക്കുന്നതിൽ





സമാന്യം ചെയ്തതും, കൈയ്യും, മേന്മയും മറ്റുമുള്ളവയ്ക്ക് നഷ്ടമാകാതെയെന്ന വാഗ്ദാനം കൊടുക്കുക ഒരു പ്രഭുവേലമാണ്. അദ്ദേഹിപ്പിക്കുന്നത് അസംഭാവ്യമായ പാപം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. കേരളവർഷംകൊണ്ടെന്നിട്ടു നിവരത്തട്ടുള്ള പരിക്കെന്നവരായി വേറെയും പല കൊടുമ്പന്തരങ്ങളും കൊടുമ്പന്തട്ടിയാത്തതാണിതന്നെ. വാഗ്ദാനം വിനോദപ്രിയരും മീലംചോദ്യപരരായ അവർ അക്കരയ്ക്കുവന്നിരുന്നതിൽ വലിയ ഭയവും പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നില്ല. ബാല്യസമയത്തെ മീലംചോദ്യപരരാണ് അവരിൽ നിന്നു നന്നിരുന്നത്. നമ്മുടെ ചരിത്രകാരന്മാരുടെ, ആ ബാല്യപ്രായത്ത് രചനയും, നിവർത്തിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹവും കൂടാക്കേണിട്ടു കേൾക്കേണ്ടത് പ്രദർശിച്ചതനുസരിച്ചും, മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് വിനോദപ്രിയരും കണ്ടു നിൽക്കുന്നതായ കളികളിൽ അധികമായി പങ്കെടുക്കേണ്ടതായതല്ല. ഇതു കണ്ടു കൂടാക്കേണ്ടതും "കഴിമംഗലം" എന്ന പരാമ്യ അദ്ദേഹത്തെ ആശ്ചര്യപ്പെടുത്തേണ്ടതല്ല!

അകരവർമ്മയുടെ ചന്ദ്രമൗലി കൈയെഴുത്തിൽ ചാതുര്യ കൃഷ്ണൻ, ചെറുപ്പിരട്ടം, പരാക, സർവ്വ, ത്രൈലോക്യ സർവ്വവിദ്യാഭിജ്ഞാനം, കൈയെഴുത്തു നാലരക്കായിരുന്നു. മറ്റു കട്ടികളിലായികും ചേരം ജവരയിൽ വലിയ ഭരണ കൃഷ്ണപ്രഭുവിന്റെ ഇടയിലും. എന്നാൽ ചാതുര്യനായക നാകരട്ട, മറ്റൊന്നിൽ അകരവർമ്മ കാലംകളും മറ്റും കൈയെഴുത്തുണ്ടു സമയത്തു കൂട്ടുകാർ വന്നു കളിക്കാറുണ്ടു കളിക്കാറാണു നിർവ്വണ്ണപുരം അഷ്ടമുഖ



മലപ്പിള്ളാൽ, ഈ വേദപാഠശാല പരിമിതിച്ച് പത്തുനൂറു മണസംയോജനത്തിനാൽ ഈ സ്കൂളിനെ നിലനിർത്തും പ്രശ്നമുണ്ടായില്ല. പരിത്രാസകരമായ പരാമർശമെങ്കിലും അദ്ധ്യക്ഷനായ മി. ജി. ജി. ഇ. കെ. പ്രധാന കാലാവസ്ഥയിൽ ക്ലാസ്സറും പ്രത്യേക പാഠശാലയും ഉണ്ടാകും.

മിഖുനവനായ അഗതിക്കുവേണ്ടി കഥകൾ പറഞ്ഞു കഴിക്കുക സിദ്ധിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ തദ്വനന്ദനും മുൻപത്തന്നെ അതിയായ തല്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു വന്നിരുന്നുവെന്നു മുൻപു കേട്ടതു സഖ ചിച്ഛിപ്പുണ്ട്. കേരളികളുള്ള പാലക്കാട് അകത്തു അല്ലെങ്കിൽ കഥാശ്രവണത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നു. കഥ കേൾക്കുന്നതിൽ കൃത്യമായ ഉത്സാഹം നോക്കുകയാണുണ്ടാകും. നമ്മുടെ മകിനോടകത്തു കളി വിളക്കിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ശ്രദ്ധാധ്വജം ഉണ്ടാകുന്നു. ഇതേ അനുഭവം ആഴ്ചയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വാസലുപദേശങ്ങളും വികാരങ്ങളിലുണ്ടാകുന്നതു. ദൈവസംരക്ഷണം പ്രതിപാദിക്കുന്ന കഥകൾ പറയുന്നതിൽ ആസൂത്രണം മാത്രമേയുള്ളൂ. കഥാകഥനന്ദനും കഴിക്കുക സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല, ആ വിളക്കിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ഉള്ളതല്ല. അവയുടെ സ്വഭാവത്തെ സംസാരിക്കുന്നതല്ലെങ്കിൽ കഥാകഥനന്ദനന്ദനും അവർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതല്ല. പുത്രന്റെ കഥാശ്രവണത്തിൽ ആ മാതാവിനെ. ഇതേ കാഴ്ചയിൽ പൂർണ്ണ വികാരശ്രദ്ധാധ്വജം ഉണ്ടാകുന്നു, കേൾക്കുക, കാണുക, കേൾക്കുക എന്നിവയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന പുത്ര



കിരളലും വരിതുന്നതകൻ മഹിളിതരേണിറന്ന,  
 നിഖരപ്രഭുനാപരിച്ചുൽക്കുന്നതൻ അദ്യേഹത്തിന് അ  
 ധികരേഖാ വേണ്ടുന്നതും കണ്ടു, ദുഷ്ടം, പര  
 പ്പേറ്റ്, ജ്വരം, കാലക്രമം മുതലായവയായിരുന്നു മറ്റു  
 ലത്തം, ചുരുക്കി അടയ്ക്കുവാൻ. വിനോദവിദ്യയും  
 ശേഷം വേദാദികൾ തന്നെയാണ് ഇതെല്ലാം വിളിപ്പ  
 ത്തൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയതായിട്ടു അതേ പദയെ  
 അനുകൂലമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചു. തീർത്ഥാടകന്മാരും  
 മറ്റും വേദപ്രഭുവായിട്ടുപോലും ചരിത്രനാടകങ്ങൾ  
 കൈക്കൽ അടയ്ക്കുന്നവരായതുകൊണ്ട് പ്രത്യേക  
 പട്ടികയിൽ. നാടകപ്രഭുവായും ക്രിയാപ്രഭുവായും  
 വേദപ്രഭുവായും വേർതിരിച്ചു നൽകുന്ന നമ്പ്രാശം  
 മന്ത്രി വാക്കുമാണ്. അദ്യേഹത്തിന് അധികം ശ്ലോകം  
 പരക്കെ വന്നിട്ടു. ഈ അനാധാരണമെന്ന പദം  
 ശക്ത അദ്യേഹത്തോടു അടുത്തുവെക്കുന്നതിനി  
 ട്ടു. വേദം മന്ത്രിയായും പരപ്പിക്കുന്നതിനാലും അ  
 പ്യേതം മറ്റും മന്ത്രിയായും കണ്ടു. മറ്റു  
 തരം അദ്യേഹത്തിന് നൽകിയിട്ടു. അദ്യേഹം ന  
 മിക്കയും അതാണ്. ഈ രീതിയനുസരിച്ചു തീർ  
 ത്തോടെ പരപ്പിച്ചു തീർത്തു. മറ്റും മറ്റും അ  
 ദ്യേഹത്തോടുവെക്കുന്നതും അദ്യേഹത്തോടു വിവി  
 അദ്യേഹത്തെ തരകെ വിട്ടുപോയതിനാലും  
 അദ്യേഹം കാവ്യങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാ  
 മെന്നു വേർതിരിച്ചുവെക്കുന്ന പ്രകാരമേ അദ്യേഹം  
 അദ്യേഹം തന്നെ തന്നെ പരപ്പിക്കുന്നതായി  
 യുക്തിയായിട്ടും, മേധാവിത്വം തന്നെ അദ്യേഹം



ശിഷ്യൻ അനുഭവിക്കുകയും പാഠം കൊണ്ടു തന്നെ ഒടുവി-  
ലും “ഭാഗ്യവതം” മുതലായ പദ്യങ്ങൾ വിശദമായി  
പഠനം ചെയ്ത ശേഷം അദ്ദേഹം പ്രാപകൃത്യത്തെ നവ്വായി-  
ച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതു വ്യക്തമായിരുന്നു.

അദ്ദേഹം തന്നെയാണ് “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ ന-  
മുക്കു പരിശോധിക്കുക എഴുതപ്പെട്ട ചെറിയ പ്രാമുഖ്യ-  
ത്തോടുകൂടിയത്. “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ  
അദ്ദേഹം വ്യക്തമായി ചുരുക്കി നമുക്കു കാണിക്കുകയും  
ചെയ്തു. “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ അദ്ദേഹം  
പ്രാപകൃത്യത്തെ നവ്വായിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതു വ്യക്തമായിരുന്നു.  
അദ്ദേഹം തന്നെയാണ് “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ ന-  
മുക്കു പരിശോധിക്കുക എഴുതപ്പെട്ട ചെറിയ പ്രാമുഖ്യ-  
ത്തോടുകൂടിയത്. “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ  
അദ്ദേഹം വ്യക്തമായി ചുരുക്കി നമുക്കു കാണിക്കുകയും  
ചെയ്തു. “ഭാഗ്യവതം” എന്ന പദ്യത്തെ അദ്ദേഹം  
പ്രാപകൃത്യത്തെ നവ്വായിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതു വ്യക്തമായിരുന്നു.











[illegible]

പറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ളതു. “ആനന്ദാശ്രമീതേഭ്യോരമണ  
 മാട്ടന്” എന്ന പ്രഥമപാദം “ആനന്ദാശ്രമസന്ദ്ര  
 യശാണമാട്ടന്” എന്ന പ്രത്യേഗാത്മ്യത്തുവന്നുവരി  
 കിൽ, അത് സൂചിപ്പിച്ച അനർത്ഥശൃംഖലയെ കഴി  
 ളാക്കേണ്ടിയില്ലേ? അതേവ വിഷയപരതന്ത്രമായി.  
 മകരൻറ നഷ്ടിശക്തിയെ പരിക്ഷിപ്തൻ ഒരു ചോദി  
 ച്ച എന്നല്ലാതെ, അതിനെ സമാധാനമായി പ്രത്യേഗി  
 ളാക്കേണ്ട മാറ്റംതന്നെ ആ വിഷയി ആലോചിച്ചിര  
 ന്നില്ല. മകരൻറ സമാധാനവും തിരുത്തിയ പ്രത്യേഗ  
 വം കേട്ടപ്പോൾ ആ മകരൻ ആനന്ദതന്ത്രിയായും അമാ  
 ഷകയ്യകൃത്യം ആയ തീർ. വാണമ്യം വഴിത്താ  
 ളകന്ന ദൃഷ്ടിയോടുകൂടി ആ സ്ത്രീയോടുകൂടി മകരൻ പത്ര  
 നൻറ മുമ്പത്തേക്കു പോയി. താൻ അനുഭവിക്കുന്നതായി  
 ഏതെങ്കിലും ഒരു നഷ്ടവും പ്രകടിപ്പിച്ചു എന്നുള്ള  
 ഉറപ്പും ചേർക്കപ്പെട്ടതെ, പരിവർത്തനം അതിവേഗം  
 തന്നെയ് ന്ന ലക്ഷ്യമുള്ള മകരൻ മരണശക്തിയെ സ്ത്രീ  
 യോട് നേസര അനുഗ്രഹിച്ചു. പ്രത്യേകമേവതയായ  
 മേൽമേൽമേൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു അനുഗ്രഹമല്ല, മ  
 ിത്രന്നായമകരൻ മോശമായ മേൽമേൽമേൽമേൽ  
 മേൽമേൽമേൽമേൽ, ഏതെങ്കിലും നേട്ടമേൽമേൽ  
 മേൽമേൽമേൽമേൽമേൽ കഴിയുക.

അതുകൊണ്ട് വല്ലാത്തതും “ആനന്ദം വേണ്ടി  
 മേൽമേൽമേൽ” എന്ന നഷ്ടമേൽമേൽ മേൽമേൽമേൽ,  
 പലവഴി കളിത്തോളിയും തന്റെ മേൽമേൽമേൽമേൽ  
 മേൽ മേൽമേൽ മേൽമേൽ മേൽമേൽമേൽമേൽ  
 നിന്നതാണ്. മേൽ മേൽമേൽമേൽ മേൽമേൽമേൽമേൽ



അദ്ദേഹം കഠിനം പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ, തന്റെ ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹം ചില നാളുകളിലും അദ്ദേഹം വാചസ്പതികൾ. ശാകന്തം, മാളവികാഗ്നിമിത്രം, അനർഷ്ടകാവ്യം മുതലായ നാളുകളിലും രാജസൂതം, സന്താനദൈവകാവ്യം, സുദൃഢാശ്വമേഷം മുതലായ പ്രബന്ധങ്ങളിലും ഇക്കാലത്തു പഠിച്ചിരുന്നു. കവചനാനന്ദം എന്ന അദ്ധ്യക്ഷനായ നാൾ പഠിച്ചിരുന്നതും ഇക്കാലത്തുതന്നെതായിരുന്നു. ലക്ഷ്മീലക്ഷണസാരം മുതലായ കവചനാനന്ദത്തിൽ നിന്നു പഠിച്ചിരുന്നതും, ആ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന ഏകദർശിനീ കാവ്യത്തിൽനിന്നു കണ്ട കണ്ഠശാലകങ്ങളും ഉപരികാൻ ഗുണനാഥൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതുമായി. അദ്ദേഹം കഴിക്കുന്നതിൽ അതി വിശേഷമായിരുന്ന ഗീതഗോവിന്ദം, ഭാഗവതം, അക്ഷയ് ഉദാഹരണപദ്യങ്ങൾ മൊല്ലിക്കൊടുക്കുന്നതും അപ്പോൾ തന്റെ പ്രാസവും അഭിജ്ഞാനിബു ഭാർയ്യകളുടെ ഉപദേശപ്രകാരം പത്രപത്രമായ ഇര പാർശ്വീതി മരിത്രനായകൻ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്നതിൽ അവസരമായ പാണ്ഡിത്യം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു. തന്മൂലം അദ്ദേഹം കവിതകളിൽ പിൽക്കാലത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ അദ്ധ്യക്ഷനായ പാണ്ഡിത്യം വേണ്ടതില്ലാത്ത പാണ്ഡിത്യമായ അദ്ധ്യക്ഷനായ അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന സർവ്വവേദികളിൽ ഒന്നായിത്തീർന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹം അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്നതിന്റെ വേദികളിൽ. സന്ദർശനമായ പാണ്ഡിത്യം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിൽ നിന്നും അദ്ദേഹത്തിന് പാണ്ഡിത്യമായിട്ടില്ലെന്നും, കവിത എഴുതി



അതു വിഹവധമിട്ടാണു കണ്ടുവരുന്നത്. “അതുദരി  
 യാം ഇതുദരിയാം; എന്നാൻ, കണം അറിയാനും പാടി  
 ള്ള” എന്നു മീനീരിലുണ്ടു അതുകൾക്കുണ്ടെന്നത്. പണ്ടു  
 ഞ്ഞ മീനികൾക്കുണ്ടു റിട്ടുവെന്നത്, ഏകതമിയും ഒരു  
 ശബ്ദമിൽ റിട്ടുതമികൾ വിഷയങ്ങൾക്കായിത്തന്നെക്കു  
 ണ്ണതന്നെ. വ്യാകരണഭാഗം, തക്കമോ, ജ്യോതിഷമോ  
 ആണു പഠിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അതൻ പ്രായോഗികവും  
 കൗതുകാർഹവും ഒരു പരിചയം സൃഷ്ടിക്കുന്നതുവരെ  
 അതു പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു അന്നു  
 കരണനിയമം. പഠിക്കുന്നതാഗ്രപ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനുള്ള പ്രാപ്തവും വല്ലാത്തകളിൽപ്രത്യക്ഷപ്പെ  
 ടുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രധാനകാരണമായിത്തീർന്നിരുന്നു.  
 അതുകൊണ്ട് ആദ്യവനന്തം മേമ്പാറം പഠിച്ചു കുന്ന  
 തും പഠിക്കുന്നതും അന്നുവശമായ സമയവുമായിത്തന്നെ കാ  
 രണാർത്ഥമായിത്തന്നെത്തന്നുള്ള കാരണപരം ആധുനിക  
 നാൾക്കു് എന്നാൽ സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു് ഇതുകൊണ്ടക  
 രം അപേക്ഷിച്ചുള്ള ഒരു പ്രത്യേകതയെപ്പറ്റി ഇപ്പോ  
 ടു് ആലോചിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു സംശയാർഹം. നി  
 ശ്ചികളാലായ സംസ്കൃതങ്ങളുടെയൊക്കെയും ഒരു യാ  
 കതാനിയമങ്ങളെക്കൊണ്ടും നിർണ്ണയിക്കാൻ നിവൃത്തി  
 യില്ലാത്ത മിശ്രവ്യവസ്ഥ, സംസ്കൃതഭാഷാപ്രയോഗ  
 ത്തിൽ പലത്തോളം മഴി പാഴുപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നും പലതും  
 അതൊരു വലിയ പ്രതിബന്ധമായിത്തീർന്നുണ്ടെന്നും ഉ  
 മ്മതു് ഇപ്പോൾ കാർന്നില്ല. ഒരു നിമണ്ണുവിന്റെ  
 സ്ഥാനം മാത്രമേ വഹിക്കുന്നുള്ളവെങ്കിലും അതുകൊൾ  
 ഇക്കാഴ്ചയിൽ അക്ഷുതാകൾക്കു ശരിയായ ഒരു മാറ്റം

ശിരോമുഖം തന്നെ. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു പ  
 ആ നിവാരണശുഭം കണ്ടും കഴിഞ്ഞു. ആശങ്കയോട്  
 കൂടിയ അഭയംകൊണ്ട് കാണുവാൻ പാടിപ്പിളിഞ്ഞു  
 ഇ. ആ മഹാപ്രാതരത്തിൽ കൂടുകൾക്ക് ആ പരാജയം  
 പുനരി തരണമെന്ന് ബാധയുണ്ടായിരിക്കുകയും  
 പിതാക്കൾക്ക് ആ മനുഷ്യാം അവർക്ക് അത്യന്തം പ്ര  
 യോജനീയമായിരുന്നു. പക്ഷെ വസ്തുത നേരിട്ടുകൊ  
 ന്നതിനു മുമ്പുള്ള ചിന്താശൃംഖലയിലും മറ്റുമുള്ള അനു  
 ധി പരമാർത്ഥമായി പരിവർത്തിപ്പടുന്നതും ഇത് മേ  
 കാലോപാധിയിൽ നിന്നും. സമയംതന്നിൽ പ്രവർത്തി  
 കണമെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ വിശ്വസിച്ചു കഴി  
 കൾക്ക് - ഇതേ പരമ്പരയിലും ഇതോടും പ്രയോജനീ  
 കരണമെന്ന പ്രത്യേകിച്ചു പറയണമല്ലോ. മേ  
 മ്പ്രതിൽ അത് മനുഷ്യാംകൾക്ക് അപരകാലം, ത  
 മെന്റ സമയംതന്നിൽ അഭ്യസ്തനായിരും പ്ര  
 യോജനീയമായിട്ടുണ്ടെന്നു ചരിത്രനാമകൻ ചിതകൾ  
 പ്രപഞ്ചം, പ്രാദേശം തന്നെ പറയാനാണുതന്നെ.

പരിണാമത്തെ വെട്ടിക്കൊണ്ട് ചരിത്രനാമകൻ  
 ഉപനീക്കുന്നു. പരമ്പരയെത്തന്നെ മേ കാ  
 ലം അനുവർത്തിക്കുന്ന മേ സമ്പ്രദായം പറയുന്ന  
 തന്മൂലം അതാണ് ആ പരിവർത്തിച്ചു കേൾവ  
 യെത്തന്നെ കലശലായതായ അനുവർത്തിക്കുക  
 ലും കലിപ്പും മേകുന്നതായി. അന്നിനെ ആകൃ  
 മകളെത്തന്നെ അദ്ദേഹം പരിവർത്തിച്ചു ഇക്കാരണ  
 മ്. തടികളെപ്പോലെ ഇന്ദ്രിയനിയന്ത്രണമേ  
 കളിപ്പിക്കുന്നതിന് നിന്നു എന്നല്ല ഇപ്പറഞ്ഞതിന  
 മ്. മഹാപ്രാദേശത്തിൽനിന്നു നൂതനമായി

കിരീടം സ്ഥിതികൾക്കുവേണ്ടുന്നതുകൊണ്ട് മനസ്സിനെ അകർഷി-  
 ത്വപ്പെടുത്തുകയും നിന്തന്റെ അഭേദം ഇടാമെന്നു് അദ്ദേഹ-  
 സിദ്ധി എന്നു മറ്റൊരു അതിനർത്ഥമുള്ളു. ഈ ഏകാന്ത-  
 ചിന്തയെ കവിതാപരമായതാൽ പിൽക്കലമെന്നു് അദ്ദേഹ-  
 ത്തിന്നു് അദ്ദേഹം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. പ-  
 ലം സ്നേഹിതരായവരായിട്ടു് സല്ലപിക്കുന്നതിനിടയിൽ  
 ആവശ്യംപോലെ കവിതയെപ്പോലും അവരോടുകൂടി പ്ര-  
 അസക്തനായിത്തന്നിട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ അവ-  
 ധാനത്തിൽ പലതും വളരെ വ്യത്യസ്തമുണ്ടു്. ഭാ-  
 ഷാൻ കവിത സ്നേഹിതന്മാരുമാർ ദത്തമെന്നു പറഞ്ഞു  
 കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽതന്നെ അവരോട് ക-  
 രുതകളെഴുതിയതാണു്. ഭാവിയിൽ കൂറുകാരെല്ലാം അദ്ദേ-  
 ഹോടുകൂടിയിരിക്കാൻ അവർ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതാണു്. മറ്റൊരു  
 കവിതയെപ്പോലും പലപ്പോൾ "എന്നു പറഞ്ഞു് എഴു-  
 ത്തുകൊണ്ടുവന്നുവെന്നു്. പദ്യരൂപത്തിൽ ഗദ്യരൂപ-  
 ത്തിൽ കവിത സമുദായത്തിനോടുകൂടിത്തന്നു് "ഇതു്"  
 അവിടത്തെ പലതും കവിതയെന്നാണു് എന്നു് ചോദിച്ചു  
 കിട്ടിന് "നമ്മുടെ വന്നുകിട്ടുന്നതെന്നു് നിങ്ങളുടെ ദത്ത-  
 മെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന  
 അണിമു" എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുവന്നതു്.  
 ആ കവിതയെക്കൊണ്ട് കിരീടത്തെക്കുറിച്ചു് ഇതിനെ  
 കർമ്മം നല്ല ഒരു ദത്തം ആവശ്യമാണെന്നു് അങ്ങനെയി-  
 ണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവനമാണെന്നു് എന്നു് ഏകാന്ത-  
 ചിന്തയെക്കൊണ്ട് തന്നെ പഠിച്ചു വന്നതാണു് അദ്ദേഹം പല  
 സ്നേഹിതരായവരോടുകൂടി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായിരുന്നു.

കലാപരമായതെന്നു് അതിനെത്തുടങ്ങുന്നതായ ഉപ-  
 നയനവും കഴിഞ്ഞു ചർച്ചയ്ക്കുന്നതാകാൻ വീണ്ടും വിദ്യാഭ്യാസം



ഒരു മലയാളിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു വ്യാകരണത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പരമമായ അധ്വാനമുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് മാത്രമല്ല, അതു പഠിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള മേഖലയും വിസ്തൃതമാകുകയുണ്ടായിരുന്നു. പല മതകളിൽനിന്നും വ്യാകരണപഠിക്കുന്നതിനായി പരമം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വന്നു കൂടിയിരുന്നു. അക്കാലത്തിൽ മേധാക്കർക്കുണ്ടായ ഭിന്നഭിന്നങ്ങളെ നമുക്കു ചരിത്രനായകനായിരുന്നതിനാൽ, അവിടെയും മറ്റുമുള്ളവർ പ്രമുഖമായും മതകാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പരമ കഴിഞ്ഞാൽ എന്തെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു സമപരീകരണങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹം വലിയ ഉത്തരവു പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇത് മേൽ "കന്യാകിത്തം"യെന്നും വിചാരിക്കേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹം മറ്റു ശാസ്ത്രീയവും മനോഹരമായും ആലോചിച്ചാൽ അതെന്തെങ്കിലും മനോഹരമായും പരിചയിച്ചു, ഇവയെ ചോദ്യങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തു. വിദ്യാർത്ഥി സമുദായം കേന്ദ്രം മാത്രമായിരുന്നു ആവക വിനോദങ്ങൾക്കു കാരണമായി നിന്നതെന്ന് വിശേഷിച്ച് ഇന്നുമുറുപ്പാൽ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനെ മനോഹരമാക്കുന്നതിനു മാത്രമല്ല, അതിനെപ്പറ്റി പദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലും ചരിത്രനായകൻ പണ്ടുതന്നെ വ്യാകരണമായിരുന്നുവെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടല്ലോ. "അധികാരമേറിയവനെപ്പോലെ" അദ്ദേഹംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുണ്ടാകാൻ പറ്റിയ പ്രാപ്തികളെന്തെന്നുണ്ടല്ലോ അപ്പോൾ.

“ആചാര്യൻ പാദമർദ്ദനം  
പാദം ശിഷ്യ സപരയതഃ  
പാദം സമ്പ്രദക്ഷാദിത്യ  
പാദം കാലശ്ചഭവേന്മ”

എന്നുള്ള പൂജാവിധി വിശദീകരിക്കുന്നതു. ഭക്തകളെപ്പോലെ പഠിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റും പഠിച്ചും, മനസ്സി-  
ലകരണമെന്നു മനസ്സിലാക്കി എന്നു നമുക്കും വിദ്യാർത്ഥി-  
വിഭജനം നമുക്കു നമുക്കും ഭക്തിയിൽ “പഠിച്ചതും പഠി-  
ക്കത്തതും ഒരു പോലെ” തന്നെ പരമശിവപിതാവി-  
നുവന്നതു സമാനമാകട്ടെ. ചെമ്പ്രം മുതൽക്കുതന്നെ  
ചരിത്രനാമകർ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പരീക്ഷയ്ക്കു-  
യിലല്ല വളർന്നതും വളർന്നപ്പോൾ. മിക്കവാറും  
ഭക്തിയിൽനിന്നു കൂട്ടിച്ചേർത്തതും, തന്റെ സഹ-  
പാഠികളും തന്നെപ്പോലെയാകുന്നതിന്നുണ്ടെന്നാണ് അ-  
ദ്യയം എന്തെല്ലാം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതു്. അവരിൽ  
ചിലർ “മലയാളം കൊണ്ടു കത്താക്കുവാൻ” ആർക്കു  
നന്നായി കത്താക്കുവാൻ എന്നു തന്മൂലം ചില ചെ-  
ലുക്കളെപ്പോലെ അവരെ ചെമ്പ്രമുളിയിൽക്കു ഒരു  
വെച്ചിരുന്നതു്. ഇങ്ങനെയും ആകാശത്തിൽ ചിലരെ  
വേണെപ്പിച്ചുവെങ്കിലും, കൂടാതെ അവർ മുൻകരുതാ-  
ജ്ഞാതരും പാഠത്തിൽ ശ്രദ്ധാലുക്കളായും തീർന്നു-  
ന്നാൽ, “ഉദ്യോഗപരം ഉപകരണം” എന്നു പറയുന്നതു  
പോലെ, ഭക്തിയിൽ അവർ വളർന്നു മനോഹരമാകുന്ന  
രായിട്ടുണ്ടു തീർന്നതു്. അവരിൽ ചിലർ ഇതു ഇന്നു  
പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. സിദ്ധാന്തകരമി, തന്മാത്രയായിനി,  
മന്നേകര എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രമേ വ്യാകരണത്തിൽ





ന ചിഹ്നനായകനോ, ചേർത്തു സാധനങ്ങളെ, സ  
മയവും സകലവും വകവെക്കാനോ, പരിഹരിക്കുന്ന  
തിന തുണാമന്മാരെ ഒട്ടം വൈമാനസ്യം പ്രദർശിപ്പി  
ച്ചിരുന്നില്ല. ബ്രഹ്മകുനിയുബന്ധമോടൊത്തുവെക്കുന്നത  
ബന്ധമോ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു പ്രതിബന്ധമായിട്ടല്ല അ  
വർ ഗണിച്ചത്. മിന്നപ്രതി സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ  
ഉത്തമനായകരായ കേളവർക്കുതന്നെ ഒരു പരമപിതൃം  
ആ തുണാമന്മാരെ ആനന്ദതൃപ്തിലക്ഷണമാക്കി  
തിച്ചു. “സർവ്വഭൂതാമന്മാ പേജ്ഞം കിഷ്കാദിപേജ്ഞം പ  
രമം” എന്ന ആപ്തവാക്യമനുസരിച്ച് ധീരന്മാർ ത  
ങ്ങളേക്കാൾ പ്രസിദ്ധനും പണ്ഡിതനുമായിത്തീർന്നാൽ  
അവർ കലവേദനയാദി ഹൃദയപൂർവ്വം പ്രാപ്തിക്ക  
കയും ചെയ്യും.

അദ്ധ്യായം ൩.

### ബാലകവിതകൾ.

കേളവർക്കുതന്നെ പരമപിതൃമാരെ വരുത്തിൽ  
കാവ്യം പരിപൂർണ്ണമാക്കിക്കിടന്ന അവസരത്തിൽ തന്നെ  
സംസ്കൃതത്തിൽ കവിത എഴുതിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. സഹ  
പാഠികളും തുണാമന്മാരും ഇല്ലാത്ത അശ്വമേധയാദിക  
യ മിഥ മനോഹരങ്ങളാകാൻ വായിച്ച് സന്തോഷിക്കുകയും  
കവിയെ അഭിനയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നവരിലും, കവി  
രാണിമ്മാണവിജയത്തിൽ കൂറുധികരായി മനസ്സു പെ  
ടുത്തുണ്ടാക പഠിച്ചിരുന്ന വിശ്വാസമായിത്തീർന്നുവെന്നുവേ

ജതിനാൽ വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതുവരെ ആ വിഷയത്തിൽ അധികം നേർപ്പിടത്തരുതെന്ന് ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. "കാലാനുസൃതമായതൊക്കെയും ഉപദേശിക്കപ്പെട്ടതൊക്കെയും സാമന്തമായി സമ്പാദിച്ചതിനുമേൽ കവിതയിൽ കൈവെക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ മിഥ്യയാൽ പരപരിയാസത്തിന് പാത്രമാക്കേണ്ടിവരുന്നതും" എന്ന സ്വന്തം ബുദ്ധിസഹോദരനായ കാവ്യകൃതന്മാർ കൂട്ടുകൂടെ രചിച്ച കവിതയെ പറ്റിയാണ് അന്നത്തെ പദ്യകൃതന്മാരായ യഥാർത്ഥ പദ്യകൃതന്മാർ പ്രതിപാദിച്ചത്. എങ്കിലും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ എന്തെങ്കിലും വാചസ്പത്യം സംഭവിക്കുകയും ചെയ്തതായിരിക്കാം. ഉദാഹരണമായിത്തന്നെ ഇതു കവിതാവാസനയുടെ ഒരു സഹോദരനായവനാണ്. പക്ഷെ അന്നു എന്തെല്ലാം തന്ത്രങ്ങളുണ്ടായിരുന്നോ വാസന ഇങ്ങനെയുള്ളതുമായ ഒരു തല പൊക്കത്തിലായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ അക്കാലത്തു ചരിത്രനാടകർ പല പദ്യകൃതന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നു. തന്നെയോർ കവിതയെഴുതി നേർപ്പിടുന്നത് എന്നല്ലാതെ, അതു എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നതോടു ഒരു വിധം അന്നു അല്ലെങ്കിൽ നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ, അന്നത്തെ പദ്യകൃതന്മാർ മിക്കതും ഇന്നു നശിച്ചുപോയതാണ്. ഇന്നത്തെപ്പോലെ അന്നു യാതൊരു പത്രങ്ങളിലും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും അഥവാ അപ്പോഴും വല്ലതും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അവ സംസ്കൃതശൃതികളെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന പതിവിനെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ലെന്നും ഇവ അവസരത്തിൽ കാണിക്കേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെയൊരു പല കാരണങ്ങളാലും ചരിത്രനാടകകർത്താക്കൾ

കവിതകളിൽ പലതും നമുക്കു തീരെ അപരിചിതമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അപൂർവ്വം ചിലതു കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളവ പരിശോധിച്ചു അറക്കുന്നപക്ഷം, ആ ബാല്യപ്രായത്തിൽക്കുറന്ന കവിതാരമവി അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചിരുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ട കഴിയാം. ബ്രഹ്മാനന്ദകേശവർമ്മരുടെയും അപ്രാപ്തകാലമായ ആത്യന്താകവിഃശാഗത്തെപ്പറ്റി ചരമാനന്ദകണ്ഠത്തിൽ ഒരു പദ്യം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം.

“കവിതചരിതിപ്രസരണഭീയിതി-  
 ക്ലോഭം കിരന്ത കേശവർമ്മമിവാ  
 സുധാകര പണ്ഡിതകൈരവോവചി-  
 വികരണയനസ്മദവരപ കം കഥാർ”

പത്രാഭാവത്താലും പ്രായമുള്ള ഒരു വിദ്യാത്മി എഴുതിയതാണെന്നു നിമിഷസംശയം നമുക്കുചിത്രമുണ്ടാവില്ല. അതുപോലെ മനോഹരമായ ഈ പദ്യം നമുക്കുതരുന്നോടിക്കാലത്തെയും ഏവനെയും ആകർഷിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണെന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. ഒരിക്കൽ തന്റെ സ്നേഹിതനായ ഇഷ്ടത്തിശ്വരയിൽക്കു മുമ്പർമ്മരുടെയും അപേക്ഷയനുസരിച്ചു ചരിത്രനായകനെഴുതിയ ശ്രീകൃഷ്ണതിയ്യമെ ചിലകാലങ്ങളാണു അദ്ദേഹം ചേർന്നതു്.

“ശ്രീകൃഷ്ണ! അവകൾ മരംമുളകു ചിത്തനോരവ-  
 കേതിപ്രഭാവപരിധുതസമസ്തപാപഃ  
 പന്താലമരപതികളാമനുണാഭികാര-  
 താദേവ മിക്കളനരഗരണാ മരേഘം-

കാലദൂരകാണിയാതെ കേരളകാതാട്ടി-  
 യ്ക്കീതരങ്ങളെ വളന്നു ജഗദൈകനാഥം  
 കാതാസ്സു വാമിനിയിരേശ്വരകുപ്യകു-  
 മാരേശ്വരായാതകമനീശം ശരണം ജിഹ്വേദം.

ചെങ്കോലം ഉപയോഗിച്ച് കൈയ്യുളിപ്പാട്ടി-  
ട:രണ്ടാമതാണു വിപ്ലവംകൊണ്ടു ക്രമത്തി-  
വന്നതാണു വെങ്കിട്ടുനാട്ടു, കൈ-  
പ്പുറംകൈവെട്ടിയതാണു നാട്ടു.

ഈ അട്ടിമകളോടു പട്ടണവും എന്തെന്ന് പ്രശ്നം ഉണ്ടാകുന്നു. അതിനോടൊത്തായിട്ടുണ്ടാകുന്നത് കേരളം സാക്ഷ്യപത്രം ക്രമീകരിക്കുന്ന നെസ്റ്റിയോ-യെന്തെന്തെന്നും. ക്രമീകരിക്കാവുന്നതല്ല. ഇതിലും കൂടി അറിച്ച് അറിയാം. ഇവയെ വലിച്ചെടുത്തു, ഇവയെ അടയ്ക്കി സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുവരികിൽ, ഇത് ഒരു വലിയ സന്ധ്യയായിരിക്കുമെന്നു ഏതെങ്കിലും ഏതെങ്കിലും സാക്ഷ്യം.

[illegible]

കുരു കഥയെഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നു അദ്ദേഹം ഏല്പയ്യം ചെയ്തു. കഥ എഴുതിത്തുടങ്ങിയതായിട്ടും കറങ്ങുന്നുണ്ട്.

അഥകാപി കരംഗലേഭവന്നാ  
കുരുവരേന്ദോപദകാഴ ദണ്ഡിമദ  
അഭവത് കഥയാക്കിസംഗ്രഹത്താ  
തദ്യോക്തീജനകരക്ഷിതമധികാ  
അതിനീലിതനിരുകൈകരികര-  
ദ്യേവീഷ്ടാഥ പരോമേതന്ത  
നിജകേളവനേ കലംപിന്നേ  
മാനന്തം വിജയ്യ കോപത

കഥാപ്രാരംഭഘട്ടത്തിലുള്ള ഒരു പദ്യങ്ങളാണിവ. ഇതു കഥ എഴുതി മുഴുപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ആരംഭംകൊണ്ടു നോക്കിയാൽ കൂതൽ സന്ദേശമായി ഭവാനുഭവപരകാരമുള്ള ലക്ഷണമാണു കാണുന്നത്. കഥ പക്ഷേ, ഇതെഴുതി അവസാനിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നുവെന്നു അതു രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്ന കേവലകഥ ചിതലിന്റെ മുരുവാശിമൽസ്തപോരതായിരിക്കുമെന്നും വരാം. രണ്ടാമതും പതിനാലു വയസ്സിലെ ഇതു കൂതൽ വയോതിശായിയായ വിസ്മയത്തെ അർപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു തീർച്ചയെന്നു.

വല്ലാതായി ചിന്തകാലത്തു കവിതാനിർമ്മാണത്തിൽ ഏല്പുടുന്നതു വിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ വിജയത്തോടു ബന്ധമെന്നു പറഞ്ഞു ഇന്നുനാമങ്ങൾ ചരിത്രാശയകളനുപദേശിച്ചതായി മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. വാസ്തവത്തിൽ ആ ബാലകവിതയെ ഹൃദയപൂർവ്വം അനുഗ്രഹിക്കാത്തതു അവർ ചെയ്തുണ്ട്. മേവിയിൽ ഒരു നേരം













[illegible]

നേർവഴിയിൽ ശ്രീ കർമ്മ സഭയിൽ നിവൃത്തി  
യില്ലെന്ന കടന്നുപോയി, അവർ പരിഹാസമെന്ന ആ

യഥാർത്ഥനിരംഗപ്രവേശം ചെയ്ത പന്തളം കൊട്ടാരം  
വക അവധത്തിന്റെ ചിഹ്നമായി ഒരു ഭീവസം രാവി  
മല നോക്കിയപ്പോൾ നാഴെ ഉൾക്കിടന്ന പട്ടം മേല  
നിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു.

“കൃഷ്ണപരമേശ്വരവർമ്മാദികൾ  
ഇഷ്ടമായ നാൾ നാലു മണിയോ  
പ്രാണാഭയാവശമേതേ നമ്പൂ  
ന പൂജാക്കരകളുമായെത്താം”

പട്ടുനിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചതോടുകൂടി എന്തെങ്കി  
ലും ഒരു ക്രമംപോലും എഴുതിത്തുടങ്ങിയ ഒരു ക  
വിമാധവൻ മൃത്യം എന്നാൽ ശാസ്ത്രപണ്ഡിതനും  
വ്യായാസം അത്രയെന്ന സന്ദേശമായ കൃത്യമെന്തെന്നും എ  
തിരോളികളെ യാത്ര പിടിക്കുന്നതുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി  
തന്നെ ഈ കൃത്യം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടു. ഈ പട്ടം മ  
ലിനാമകന്റെ ദൃഷ്ടിയെ പൊതു. ഇപ്രകാരമുള്ള പ  
ട്ടുനിർമ്മാണം മറ്റൊരു ചേർത്തപ്പോൾ കവിമാധ  
വപട്ടത്തെ കാണിക്കാൻ മാത്രമേ ഇതു പറ്റാത്തവ  
കയ്ക്കു എന്നും അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. മറ്റൊരാൾക്കും അ  
തിനെ എതിർത്തു. ഇതു സംബന്ധമായ വാഗ്വേദിവാ  
ദം മഴവനം പട്ടുശാലയിലാണു നടന്നത്. പട്ടുക  
നിർമ്മിത പ്രതികൂലമായ ചെറുസ്ഥലിയു മണത്തതി  
നോടുകൂടി ഈ വാദം അവസാനിച്ചു. കേരളവർമ്മാസ്വ  
കാൻ ഒരു വിധത്തലം പ്രതിരോധനമല്ലെന്നു ബോധ്യ  
പ്പെട്ടതിനോടുകൂടി ഏതൊരു കർമ്മം കർമ്മം വെ  
ന്നുൾക്കൊണ്ടു. ഇതുകൂടാതെ വീണ്ടും പത്തൊമ്പതാം  
ഏകദശമത്തെ മഹാസംഗ്രഹം വിനോദമെന്നു.

ചെപ്പടകയും ചെയ്തു. ഇതിനുകേൾക്കണം ചരിത്രനായകന്റെ ഉത്സാഹത്തിൽ അവിടെ ഒരു സാഹിത്യസമാജം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു്. സാഹിത്യസംഘസ്ഥമായ വിനയക്കുളപ്പറമ്പി പ്രസിദ്ധപ്പെടു് വിജ്ഞാനത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നുള്ളതായിരുന്നു ഇതിനുള്ളതതിന്റെ ഉദ്ദേശം ആദ്യയിലൊരിക്കൽനിന്നും ഇതിന്റെ യോഗങ്ങൾ നടന്നുവന്നായിരുന്നു നിശ്ചയം. അംഗങ്ങളെല്ലാം ഐകകണ്ഠ്യേണ ചർച്ചനാമകരണമെന്നതാണു് ആസമജത്തിന്റെ സ്ഥിരചര്യയെന്നായി തിരഞ്ഞെടുത്തു്. അദ്ദേശം ആസ്ഥാപനാർക്കുളക്കുളത്തേക്കു കരിയയിന്നു നേരിടയും ചെയ്തിരുന്നു. വേലാപ്രസംഗങ്ങൾക്കു പുറമേ ഗദ്യപദ്യമയങ്ങളായ പ്രബന്ധങ്ങളും ഇതിനുള്ളതതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യമായിട്ടാൽ പെറ്റിരുന്നതിനായ, പ്രബന്ധരചനയും പദ്യരചനയും ഉള്ള ഒരു പരസംഗമയങ്ങളും കൂടി ആസ്ഥാനമായിട്ടു പ്രയോജനപ്പെട്ടു് അദ്ധ്യക്ഷന്റെ നിലയിൽ കമ്പം മേൽ ചെയ്തിരുന്ന പ്രസംഗങ്ങൾ പൊദ്ധം ചെല്ലെല്ലാം പദ്യമയങ്ങളായിരുന്നു എന്നുണ്ടു് പറയപ്പെട്ടന്നു്.

---

അദ്ധ്യക്ഷൻ.

---

മലയാളകവിത.

പണ്ടത്തെ വിദ്യാഭ്യാസം സംസ്കൃതപ്രധാനമായിരുന്നു എന്നു മുൻപു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളല്ലോ. മലയാളത്തിൽ പഠിക്കുന്നവർക്കുണ്ടല്ലെന്നായിരുന്നു സർവ്വമാത്രമായ ധാരണ

ഞ. ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം ഏതായാലും സംസ്കൃത  
 തിരിച്ച ഉന്നതഗുണമുള്ള പഠിപ്പം എന്നായിരുന്നു അ  
 ത്തിൽ. നിമിത്തമുള്ളതും കണക്കും കഴിഞ്ഞാൽ വാക്യ  
 വും പൂർവ്വം ഏതെങ്കിലും പഠിപ്പിച്ചിരുന്നു. മലയാളം ക  
 ടിവാതിക്കൻ പ്രത്യേകം പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നുള്ള  
 ഒരു വിശദാംശംപോലും അന്നത്തെ ആധികാരത്തിന്റേ  
 അനുഗമനമല്ലെന്നുള്ളതും പലപ്പോഴും പലപ്പോഴും അ  
 ത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. മറ്റൊരു വിഷയം  
 കേരളവർഗ്ഗത്തിൽ സംസ്കൃതത്തിൽ ശാസ്ത്രപരം തു  
 അന്നുവരെ, മലയാളത്തിൽ പലപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്നതും  
 മലയാളത്തിലുള്ള പലപ്പോഴും വായിക്കുന്നതിന് ഒരു  
 സകലം പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നില്ല. കമ്മീഷ  
 നറുമാർക്കും ഉള്ളിൽകവിതകൾ വായിച്ചു നോക്കി  
 യാതൊരു അഭിപ്രായം ഉണ്ടായിരുന്നതും ഒരു മത  
 തന്നെയായിരുന്നു. അന്നത്തെ സംസ്കൃതഗുണമ  
 ഉള്ളതല്ലെന്നതും അദ്ദേഹം മലയാളപുസ്തകങ്ങളും വ  
 യ്ക്കുമായി. സംസ്കൃതത്തിൽ കലാനുപകരണങ്ങളും  
 അദ്ദേഹം കലാനുപകരണങ്ങളും ശാസ്ത്രഗുണമുള്ളതും പഠിപ്പ  
 വായിച്ചു ശീലിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം കേരളവർഗ്ഗ  
 അദ്ദേഹം ഇദ്ദേഹത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പലപ്പോഴും  
 അന്നു “അതിപ്രകാശമുള്ളതും അന്നും ശാസ്ത്ര  
 ഗുണമുള്ളതും അതിനോടനുബന്ധമായ അന്നായി കലാനു  
 ഉം വായിക്കുന്ന പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളപ്പോൾ, അന്നും  
 കേരളവർഗ്ഗത്തിൽ ഇദ്ദേഹം മലയാളപുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു സ  
 കലം കളയുന്നതു ശരിയല്ലേ?” എന്ന് അവർക്ക് ചി





എന്നാണല്ലോ ഇതുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു്. അതിന്നു മുമ്പിലത്തെ കൃതികളുടേയും ശേഖരിച്ചുവെക്കേണ്ടെന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കേണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം ഉദ്ദേശിക്കുകയെന്നതു് ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ അറിയുക.

മധ്യംഗമേകിയതിന്റെ അവതരിപ്പിൽ നിന്നു മേലുപരിച്ച പ്രഥമവാക്യത്തിൽ കാണുന്ന “പറയേണ്ടവിധത്തിൽ”—“പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല” എന്നു പക്ഷേപം അദ്ദേഹം വളരെ കരുതേണ്ടതല്ലെന്നു താണു പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നുള്ളതിന്നു നാശമുണ്ടില്ല. എതുകൊണ്ടെന്നാൽ, ആ അവതരിപ്പ് എഴുതുന്നതിന്നു എത്രയോ മുമ്പുതന്നെ അദ്ദേഹം “സംരംഭസംഗ്രഹം” എന്ന പേരിൽ ഒരു മണിപ്രസാദകൃതിയും “മംഗലാഭിഷേകം” എന്ന പേരിൽ ഒരു സന്ദേശകാവ്യവും എഴുതിയിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുമുണ്ട്. അവ രണ്ടും ഇന്നും യു. പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെടാതെ മറഞ്ഞുകിടക്കുന്നതുമുണ്ടു്. അവയൊന്നും അന്നത്തെ കവിതാമേളി മനസ്സിലാക്കുന്നതായാ മണ്ടി അവയിൽനിന്നു ഖില പക്ഷേപം ഇവിടെ ഉപേക്ഷിക്കും.

ഉദാഹരണത്തിന്നു തോന്നുന്നതു്  
കാരണമെന്തെന്നു ചോദിക്കേണ്ട  
എന്തും മറ്റേതെന്തെന്തെന്നതിൽനിന്നു  
തോന്നുന്നതിന്നാൽ കഴിയാത്തതാണു്.

കേൾക്കുന്ന തന്മയകാമ്പി തേടിട്ടും  
മോളിയെത്തു വാചസ്പത്യം കേവലം  
പാദവെന്തെന്തെന്തെന്നു സന്ദർശിക്കേണ്ടതും  
ശ്രീകൃഷ്ണ കളകേണ നോക്കുന്നതിന്നാൽ.

വരുന്നാലിമെലിമണിതന്റെ ചരമവാ-  
കരതാരിലുള്ള കനകാംഗമൊളിയും  
പുതകരന്തിമേന്തൻ മെലിമേലൊരായും  
വിത്തുതൽമോക്ഷിലമെലൊരായും പണി.

അപ്പോൾ ദൂവനങ്ങളും മെ അഗ്രപ്രകാശങ്ങളും  
കലശലായസന്താനനേ! വിശമമായ വിളങ്ങുന്നമേര  
അശേഷപതിയെങ്കിലും അവ വിശാലമേരമെലൊരായും  
വിശമ കലശലായസന്താനനേ! വിളങ്ങുന്നമേര.

ഇപ്പോൾമേലകളിൽ വരുന്നതിന്നു  
പ്രാണനേ! മെ പരം പരമമേലകളിൽ  
മേലകളും മെ പരം നീയെങ്കിലും കനകം  
വരിച്ചു മെ വിശമമേലകളിൽ നന്നെ.

ഇന്നു അൻതൻ അവ ഇന്നെങ്കിലും കേട്ടു  
പിന്നെങ്കിലും മെ പരം സന്താനം!  
മന്ന കലശലായ സന്താനം  
മെലൊരായും പരം വിശമ നീ മേല.

“സുരനിസുരം ചരിതം മണിപ്രവാളം”തിലുള്ള  
മീല പദ്യങ്ങളാണിവ. മേല നല്ലപോലെ വശമായി  
ട്ടില്ലാത്ത കലാകൃതികളായിത്തീർന്നു പ്രഥമശ്രദ്ധയിൽ  
നിന്നു മനസ്സിലാക്കും. എന്നാൽ അതുവരെ സന്താനം  
മിമഗ്നിയിൽ കിടന്നു വ മെലിച്ചിരുന്ന മെ യവകവി  
നമെ ചരമപദ്യങ്ങളിൽ മണിമേല ചരമമേലകളായി  
കൂട്ടി നന്നെ കലാകൃതികളായി. അങ്ങനെയുള്ള മെ വിശമ  
അകലുന്നതെന്തെ അവമെലിച്ചുകൊണ്ടു നന്നെയാവാം.

കവി അഭിനവനാടകമെന്നയാണു അർത്ഥിക്കുന്നതെന്നു കാണാം.

പുരാണപ്രസിദ്ധമായ സുഭാഗിസുഭാഗിനാഥമെന്ന യാണു ഈ മണിപ്രവാളകൃതിയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽ പല വൃത്തങ്ങളു ചേർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും 188 പദ്യങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നു. ദേവിമുഖെ അപമാനങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഒരു പുരാണകഥ തന്റെ പ്രഥമകവിതയ്ക്കു വിഷയമുണ്ടായതാണെന്നു കരുതുന്ന ചരിത്രകാരന് ഒരു ഉത്തമ കേരളനായിരുന്നു എന്തുവരിച്ചാൽമറ്റും. കൃതിയിലെ അവസാനപദ്യം ഇതിലെ ഒരു ഉത്തമസാക്ഷ്യം കൂടിയാണു്.

ദുഷ്ടന്മാരെതിടന്നോടുകൂടെ പെരികളെ  
 ചുരുക്കി വെട്ടിയിട്ടു.  
 തിരുത്തുച്ചെട്ടിയൊക്കെയൊന്നിനുമെലി-  
 ന്നൊക്കെയൊന്നു കൊടുത്തു  
 ശിഷ്ടന്മാരും മന്ത്രിമാരികളുടെ സകലം  
 ഭീഷ്മം നൽകി ദേവം  
 നന്മുണ്ടു വേണി വെട്ടിയതുകല-  
 തൊക്കി കൊടുത്തു.

കവി സ്വന്തം കൈയെഴുതിയതായിട്ടുള്ളതായ ഒരു പദ്യത്തിന്റെ കൂടെയിൽ താഴെ പകർത്തുന്ന ഒരു ചെറിയുപദേശം കാണുന്നു.

കാക്കകളെ മനനീകളെന്നു സർ-  
 ചാത്രമാകരുതെന്നു കേൾവർക്കും  
 ഗോത്രനായക സുതസുചരിത്രം  
 കിരീടപുഷ്പങ്ങളെ മീറ്റു പരിത്രം.

സ്നേഹിതനായ ഒരു ശൈവമതജ്ഞനായാണ് ഈ പക്ഷപ്രകാരമെഴുതിയതായും ഉത്തംഗസന്തോഷം. മകളുവാർക്കു വധിയക്ഷേപിതനായാണ് മയൂരസന്തോഷം തന്നെ എഴുതിയതായും കവിതകളല്ലാം പലതരത്തിലുള്ള സന്തോഷങ്ങളും കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ട് മലയാളകവിതാ ലോകത്തു ചാർന്നു കൂട്ടിയ ഒരു കാലയളവായിരുന്നു ഇത്. ഏകദേശം അക്കാലത്തുതന്നെയാണ് വരിത്രനായകൻ ഉത്തംഗസന്തോഷമെഴുതിയതെന്നു കരുതുന്നു. സ്മരണീസ്മരണീകരണമെഴുതാമെന്നു കേവലം ഒരു സ്വയം പ്രഖ്യാപനമായിട്ടാണത്രെ ഇതിനേയും തന്നിരിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ ഈ “മണിപ്രവാള” രേഖകൾ അദ്ദേഹം മെല്ലെമെല്ലെ ഈ സന്തോഷത്തെ പറയാൻ തുടങ്ങി നിവൃത്തിയുണ്ടില്ല. അപ്പോൾ കവിതാസന്തോഷത്തിൽ പങ്കെടുത്ത ഒരു പെണ്ണിൽ നിന്നാണ് സന്തോഷം പുറപ്പെട്ടതെന്നു നാം തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കിയുൾക്കൊള്ളാം.

അതുകണ്ടുമേൽ കേരളീയരോളം പ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ച ഒരു മനസ്സായും ഉദ്യമത്തു എവിടെയെങ്കിലും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ് കവിതകളോട് കഥയോ പറയാനുള്ളത്. ആരോടും ആരോടും ഒരു പുതിയ പ്രസ്ഥാനം അല്ല വിജയപ്രദമായി എന്നു കണ്ടാൽ മറ്റൊരു കവിതകളല്ലാത്ത വഴിയിൽ കൂടി തിരിച്ചിരിക്കുന്നതാണ് ഉദ്യമം. സന്തോഷം, നാടകം, നോവൽ, ചെറുകഥ, കഥാകവിത മുതലായ ഭാരത പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച പരിഭാഷയിൽ നോക്കിയായും ഇപ്പറഞ്ഞത് എത്രയും വ്യക്തമാണെന്നു ക-

ൺ. ഈ വലം തിരിയ്ക്കു ഞങ്ങൾക്കു കൂടെ ചെറു  
 അതി മുന്നോട്ടു പറഞ്ഞുപോകുന്നതിനിടയിൽ, പി  
 ന്നിൽ നിന്നു വല്ല കംഭാജംനോ മറ്റോ ഇതിനുമധ്യ  
 കൊണ്ടു് ആഞ്ഞടിക്കുന്ന പ്രയത്നം തലയിൽ കൊള്ളു  
 യ്ക്കുവാൻ മാത്രമേ, പെട്ടെന്നു ഭൗതികം പിന്നോക്കം  
 തിരിയ്ക്കുവാനുള്ള കരുതും വിവേകവും അത്രയ്ക്കു  
 ക്ഷാമപ്പെട്ടുള്ളൂ. അൻപതു വർഷത്തെ മലവും വട്ടം  
 സ്തംഭവും പുറത്തു കടന്നിട്ടു് ഒരു ചെറുതായ ഭൗതികവേ  
 ഷം ചെയ്യുന്നതുവരെ ഏതു സന്തോഷവും ഏതെങ്കിലും  
 വിധത്തിൽ അനുഭവിക്കുവാൻ പൊതിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടി  
 രുന്ന ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ കൈയും കണക്കുമില്ല.  
 അക്കാലത്തു കേരളത്തിലെ സമീപസ്ഥിതിക്കും, സ  
 മൂലംവരകൃഷ്ണവും വായിച്ചുകൊണ്ടു് അനുഭവിക്കു പര  
 ന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ശുഭപിതാക്കൾക്കിടയിൽ കേരളത്തിന്റെ  
 നിബിഡീകൃതമായിരുന്നു. കേരളവർഷത്തോടനുബന്ധം  
 കർന്ന മാനസമോഹനമായ മയക്കുതന്ത്രം ഇവർക്കു ലഭ്യം  
 കർമ്മശക്തിയായിത്തീർന്നതെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ട  
 തില്ലല്ലോ.

ചരിത്രനാടകകർന്ന ജനംഗസന്തോഷവും ഏതെങ്കിലും  
 മായ അനുകരണമെങ്കിലും സന്തോഷമായിരുന്നു. "ജ  
 ഞംഗം" ആകൃതിയിൽ മാത്രമല്ല, മയക്കുതന്ത്രം അനുഭവിച്ചു  
 ത്തു്. അതിന്റെയൊക്കെയും കവിതാവാസന അനുമതയെ അ  
 നുകരണമെന്നു് പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതല്ല, പ്രവേ  
 ശിച്ചാൽ ഏതെങ്കിലും അനൗചിത്യങ്ങളുണ്ടാകാമെന്നു് അ  
 കർമ്മവും ജനംഗസന്തോഷത്തെ വരുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. വലിയ  
 കേരളത്തിനുമുമ്പെൻ വികാരമുണ്ടായില്ലെന്നു് മയക്കുതന്ത്രസ  
 മൂലംവരകൃഷ്ണത്തിന്നു് അറിയാത്തതെന്നു് അറിയുന്നതായാ ഇം



അവസരത്തിൽ “ഭഗവദ്ഗുരുണ്”യായ ഒരു ഉപദേശകനെ കാണുന്ന ഉപദേശ അതിനോടു സന്ദേശം പറഞ്ഞു തയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്തുസുഗമമായ അനുകരണമാണെന്നു നോക്കുക! കണ്ടു സന്ദേശങ്ങളിലേയും നായകന്മാർ ക്ഷേത്രത്തിൽ മറ്റാവല്ലെന്നതിനു പേരായ അവസരത്തിലാണ് “പ്രിയനാമ”യ്ക്കു സന്ദേശമയയ്ക്കുന്നത്. സന്ദേശംവരേറിയാതിരിക്കാൻ, “ഭഗവദ്ഗുരുണ്”യെന്നും മറ്റൊരു “ഭഗവദ്ഗുരുണ്”യെന്നും തിരിച്ചറിയുകയും എന്നു മാത്രമേ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ഇതു പുറത്തേക്കൊക്കെയും മാത്രമാണ് ഇനി അകത്തു കണ്ടു നോക്കിയാൽ അവിടെ നാം കാണുന്ന കാഴ്ച ഇതിലേറെ വിചിത്രമെന്തു സന്ദേശവശമകളെ കൂട്ടും വൃദ്ധനാക്കിയിരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി കോയ്മതമ്പുരാൻ, സന്ദേശം വേണ്ടപോലെ പകർത്തിനുകൊണ്ടുതരികിൽ കിരണങ്ങൾകൊണ്ടുതന്നെ പാലരിയ പ്രാണിനാം ദൈവത്തിങ്കൽ തന്നിൽ? എന്ന് മയ്യേതെന്തു ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. ഉപദേശസന്ദേശത്തിലെ നായകൻ തന്റെ സന്ദേശവാചകനോടു ഇതിനു പകരം,

നന്നീദ്രേഹം പരമപകുടിക്കാതിരിക്കുന്നതാകിൽ  
പിന്നീടല്ലാ ഫലമതു കവരുന്നോർത്തിനെ ചെയ്തിടേണം

എന്നാണ് പറയുന്നത്. ചേരുന്ന വഴിയിൽ കണ്ടുവന്ന ഒരോ വിശേഷങ്ങളെ വഴിയിടേന്നു കൂട്ടത്തിൽ മയ്യേസന്ദേശത്തിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു പദ്യം കാണുന്നുണ്ട്.

പിന്നിൽക്കൂടി പാശ്ചാത്യരായും മറ്റും-

ചോദ്യം ചെയ്ത കണ്ടാൽ

മുന്നിൽ പോകുന്നതിന് മുന്നിൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

തന്നിൽക്കൂടി ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

തന്നിൽക്കൂടി ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ഇതിന്റെ സ്വഭാവം ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്താൽ

മുമ്പിൽ പോകുന്നതിന് മുമ്പിൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

പിന്നിൽ പോകും കണ്ടാൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

തന്നിൽക്കൂടി ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

തന്നിൽക്കൂടി ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ചോദ്യം ചെയ്താൽ

ഇതിന്റെ സ്വഭാവം ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്താൽ



[illegible]

നല്ലൊരുപുഴയിലുനിതാം കാണിക്കാ-  
 ജല്ലസിത-

മനസ്സുദ്ദിഷ്ടം കരുതുന്നതൊക്കെയും നീ  
 നോക്കിത്തന്നു;

കലാഭരണവും സാഹിത്യലോകവിലും കണ്ട  
പേരുകറൻ വർത്തനം

തെളിയാക്കം, വിനമരതിനാലിട്ട  
കാലേഴുന്നെള്ളി

ചിത്രാകരനുമായ സിന്ധവയലിൽ ഗതിപൂർവ്വം നേതൃനന്ദം അവലോകിപ്പിച്ച സന്തോഷമോടും അത്രയുംഗുഹ്യമായതിനാലിവിടെ പട്ടാഭയാത്ര കരുണാകരനായ സർവ്വജ്ഞാനമന്ദിരം എന്നും അറിയും.

**എല്ലാകലാകാരന്മാരെയും സാക്ഷാൽ പരിചരിക്കുന്ന  
ഒരു വാഗ്ദാനം**

മലയാളത്തിന്റെ ഹൃദയം സ്പെഷൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി

**എല്ലാത്തോഴും കുടുംബശ്രീ പങ്കെടുക്കുന്നതിൽ തുച്ഛി-**

**കുല്ലാസമിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വ്യക്തമാക്കി**  
**നേതാക്കളെ അറിയിച്ചു.**

എന്നിങ്ങനെ കവിതാവാസന സവിശേഷം വിളങ്ങുന്ന കവി പദ്യങ്ങളും അതിന് കാണുന്നുണ്ട്. തിരവനന്തപുരം കറവുകുളിങ്ങാതിങ്ങുന്നാലും പന്തളത്തുരുമ്പുക്കരന്റെ ഉദാഹരണപക്ഷത്തു കവിതാശീതിയുടെ ഒരു നേരിയ ഏതെങ്കിലും ഘാമ്യകവൃതതിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതും സാധ്യമാകുന്നു.

സംരംഭനീസംരംഭനീയം, ഉത്തരസംരംഭനീയം കരിന്ദ  
നന്ദകർ എന്താക്കത്ത വാസ്തിൽ എഴുത ത കൃതികളാ  
കണ സൂക്ഷ്മാരി അറിവന്നില്ല. എങ്കിലും, പതി  
നെട്ടാമത്തെ പ്രായത്തിൽ ഈ എഴുതിയിരിക്കണമെന്ന  
ഉത്തരം കേൾക്കുന്നു. 1070-കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് മറ്റേ  
സംരംഭം പുറത്തു വന്നു. അതു വരെയു മൂലമെന്ന  
തിന്നു വർദ്ധിച്ച ഉത്തരസംരംഭം എഴുതിയിരിക്കണമെ  
ന്ന് ഉത്തരംകൊണ്ടു. അതുകൊണ്ടു കേൾക്കുന്നില്ല.  
ഈ അന്തരം കരിയാക്കുക, മേൽ പറഞ്ഞ കേൾ  
കൃതികളും കേൾക്കപ്പെട്ടു കവിതയെ പരിണാമത്തെ  
യോ പരിണാമത്തെയാൽ വാസ്തിലായിരിക്കണം. പു  
റുത്താക്കുകയും ഉത്തരംകൊണ്ടുകൊണ്ടു 140 പ  
ട്ടുക്കളുള്ള സംരംഭംകൊണ്ടും, കേൾക്കുകയും കേൾക്കുകയും  
കൊണ്ടാണ് എഴുതിൽ കൊണ്ടു അദ്ദേഹവുമായ അ  
ട്ടത്തു പരിചയമുള്ള കേൾക്കുകയും എഴുതി അറിയി  
ച്ചിട്ടുള്ളതിൽ എന്താക്കത്ത വാസ്തിലാണെന്നു. അതുകൊണ്ടും,

இந்தக் குறிக்கெழுத்து இனிதான் அப்பிப்பிடிப் ப  
 ஸிதப்பெட்டென்று. ஆனால் மொழிப்படி, "பொருத்த  
 உயிர்" எனக் குறிக்கெழுத்துடன் கவிதாசன அமை  
 யாவிட்டது. ஆனால் கவிதாசன அமைப்பைக் கவி

ഇന്നതിന് മുൻപ് അന്തിമദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ട് ജനമെല്ലിമാം കഴിഞ്ഞു ചന്ദ്രപ്രഭാ. ഇങ്ങനെ കേരളനായകൻ "കലാധിരാജ"യ്ക്കു മുമ്പിൽപ്പെട്ട കവിതകളായി രാജാ ഇവയെ വകവെച്ചാൽ മതം.

[illegible]

മലബാറിലെ ജി. കൃഷ്ണകുമാരനിയ്യ" അഭിമാനമലയിൽ എന്ന് ഒരു മലയാളനാമം അന്നു നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. അതികല ഭൂമനമേൽ എഴുകിയതു കലിതന്നായകനാണെ", ഈ നാമകവും അച്ചടിപ്പിച്ചതായി അറിവില്ല.

1078-മാർച്ചയിൽ പതിനാലാംകേന്ദ്ര തനത്ത്ഭിന്ന വല്ലഭത വേണിപ്പിച്ചിട്ടും കവിതയെഴുതിനെ അമാന്തത്തിൽക്കിടന്നിട്ടുള്ളതായ ഒരു കൃതിയെസംഭവമുണ്ടായി. കേരളവർത്തനകേന്ദ്ര തനത്ത്ഭിന്ന വല്ലഭത അവിട്ടംതിരുനാൾ മാർച്ച 20-നാലാംകേന്ദ്ര അകാലമേ കവിതയെഴുതുകയെന്നു അത്. സംഗീതസംഹിതകളിൽ കവിതയെഴുതുക നിപുണനായിരുന്ന ഒരു തനത്ത്ഭിന്ന തിരുനാൾ മരണം നാലാംകേന്ദ്ര അകാലമേ ഉണ്ടായിരുന്നതായിരുന്നു. പിതൃകൃതികളിൽ സംഗീതസംഹിതകളിൽ നിപുണനായിരുന്നതുമൂലം ഒരു പ്രമുഖ പിതൃകൃതികളായിരുന്നു കവിതയെഴുതുക.

ഏകദേശം ഇരു കോടിയിലധികം കടംബഭരണ ശേഷം ചർച്ചനായകന്റെ ഇരുപതാണ്ടുകളിൽ പരിചിതം. ബ്രൂസ്റ്റർ തുടങ്ങിയ വിദഗ്ദ്ധരായവരാണ് അദ്ദേഹം മുറിച്ചു ഭരണയിറക്കിയിരുന്നതെങ്കിലും അദ്ദേഹം തീർപ്പാക്കുകയും മരണമടിക്കുകയും ചെയ്തതായും മുൻപുള്ള സമയങ്ങളിൽ പലരായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതായും കടംബ ചരിത്രങ്ങൾക്ക് അന്നു കടംബകാർമ്മങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടിവന്നു. ബ്രൂസ്റ്റർക്ക് കടംബകാർമ്മങ്ങളിൽ മുന്നോട്ടുവന്നതും കടംബകാർമ്മങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടിവന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം മനുഷ്യമധുര അന്ധരായവർക്കായി അറിയാത്തതിൽ ഒരു പ്രകാശമായിത്തീർന്നു.



കെട്ടാൻിന മുഖമാർ നിമവളം  
 കൊണ്ടല്ലസൽ ഭാഗ്യമാം  
 നല്ല വേദമുണ്ടല്ലകീർത്തിവിവസൽ  
 സദാജ്ഞ സദാജ്ഞാദ്യം  
 ഇപ്പാരിൽ കവിതാവിശിഷ്ടവനയാ  
 ഓട്ടി-താമരയെളാരി  
 പദ്യകൃതാവകുപ്പുദിനമമാ  
 കപ്പം ജയിച്ചിങ്ങേം.

ഇതു പദ്യം ഏതു സാഹിത്യകൃതിയാണു്? ആനന്ദിപ്പി  
 കാത്തതു്? അതുവഴി പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച സ  
 മസ്തപുരണങ്ങളിൽ ഗണ്യസ്ഥാനമുള്ളതുകൊണ്ടു് പ്രഥ  
 മ്യത്തേയും പ്രാധാന്യത്തേയും കൈക്കൊണ്ടിരുന്നതു മറ്റൊ  
 രുവിട്ടു പദ്യമായിരുന്നു.

ചിന്തനാതിക്കൽ ഏതൊ ഭാഗം "അപ്പൊഴാണപ്രി  
 യംഭം" എന്ന ഒരു സമസ്ത പത്രത്തിലേക്കുഴുകി. ഏ  
 കരുതിയും ഒരു സമസ്തപുരണമോ മംഗളപദ്യമോ പ്ര  
 സിദ്ധപ്പെടുത്തി പത്രത്തിൽ കുറിയുടെ നിമയിൽപ്രത്യ  
 ക്ഷപ്പെടാനുള്ള അതിമോഹംകൊണ്ടു് വൃത്തഭംഗമുള്ള  
 പദ്യങ്ങൾ പോലും പലതും എഴുതിത്തന്നതുകയും അതി  
 യിൽ ചിലതു് പത്രാധിപരുടെ കണ്ണിൽ പെടേണ്ട പ  
 ത്രപംകളിൽ സ്ഥലം പിടിക്കു്യും ചെയ്യാറുണ്ടായി  
 രുന്നു. അത്രയ്ക്കു ഒരു കളിയാക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ  
 യോടുകൂടി അവരാണ് ആ സമസ്ത താമര കടലിടം  
 വിരം പുരിപ്പിട്ടു്.

നമുക്കും കണ്ടാൽ കണ്ടിടം പാടി ലളിതനവ-  
 ലംകുതിശ്ശോകനാലം  
 തീർത്തോണുണ്ടു പാലം വി കുറേതു തുലനം  
 ഉല്ലാസം വിശേഷാൽ  
 പാർക്കുവാൻ സൗഖ്യം പാത്രേണിയുദ്ധിതമനാ  
 പ്രാസം നീട്ടു പദ്യം  
 തീർക്കു പൂതം പിഴച്ചു പൂസികർ ചിലരി-  
 നെ പാഴാണപ്രിയം കേ.

ഈ പദ്യം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനു ശേഷം കുറച്ചുകുറച്ചു  
 ഞങ്ങൾ സമസ്തപുരണകവികളിൽ പലരും മനോഹര  
 ലംബിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ള പ്രത്യേക പ്രസ്താവനയു  
 ള്ളതാണ്.

അക്കാലത്തു തമ്പുരാൻ അനവധി ഭരണശുഭകാര്യം  
 ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ചിലതു പിൽക്കാലത്തു  
 കവനകർമ്മത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.  
 അവയിൽ നിന്നു ഭരണശുഭ പദ്യങ്ങൾ ഇവിടെ പ  
 കർത്തവ്യം:—

നന്നാണോ ഗർഭി! കണ്ടെന്നതു പതി? അതു ഭരണ-  
 ഞിച്ചതിൽ ഭരണശുഭം?  
 കന്നാണോ വാസം ശ്രദ്ധം സുഖകരം? അതു വെ-  
 ജ്ജതമിനേക്കാൾ സുഖകരം  
 നന്നാണോ സാധ്യം ശ്രദ്ധം സഖി!? അതു പശുപ-  
 സ്ത്രീ സമഞ്ജസനാകാരം  
 നന്നാണോ, യ്ക്കു ഏതാവുന്ന യാദൃച്ഛികമിത-  
 ലപേക്ഷകളെ സുഖം.

മലയാളത്തിൽ പ്രധാനമാകും  
 മലയാളം സദാദൃഢ വാണിജ്യം  
 കലയാദിതയാ ജനാവരോൽകം  
 കലയാദി പ്രഭവോദന ക്രമനാഥം.

ഇങ്ങനെ വേഷമെങ്കിൽ അനവധി എണ്ണം ഉദ്ധരിക്കാം.  
 ഇവയിൽ ഭൂതാലത്തെ പദ്യം സംസ്കൃതമല്ലെങ്കിൽ

ഭിക്ഷാത്മി സ കപ അന്തർവൃത്തം ഹൃദയം;  
 താഴെവന്ന കാര്യം ഭേദം  
 മന്ത്രേ വൃത്താനന്തരേ, കപസ കൃതശിഷ്ടം  
 ഭവേവ അന്ന വരാഹം;  
 ബാഹ്യ കച്ഛിന്നദൃഢം അഭ്യന്തരപതി;  
 ദേശപഞ്ചാസ്യ ദേശം  
 ദീപ്തസ്ഥാപ ഇത്ഥം ജലനിധി ഹിമവത്  
 കന്യായോസ്ത്രമേതാം ന;

എന്ന പദ്യത്തിന്റെ റഹസ്യം പിടിച്ചെടുക്കാതിരുന്നതിനി  
 അന്നാണ് എഴുപ്പം.

മതിരുന്നായകൻ ജ്യോതിഷത്തിൽ സജ്ജനീയ  
 ചിന്തയോടെപ്രാസവിഷയത്തിൽ വലിയ നിർണ്ണ  
 യം അരുളിച്ചിരുന്നില്ല. പണ്ടത്തെ ജീതിയെയാണു്  
 അദ്ദേഹം അധികം ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നതു്. സംഭവസം  
 വേദം, ഭാഗവതം, മഹാഭാരതം, ഭാഗവതം, ഭാഗവതം  
 ക്കു ഉത്തമപ്പെട്ടവരാണ്. ഭാഗവതം നല്ല കവിത എ  
 ഴുന്നതെന്തെന്നു് അദ്ദേഹം അറിയുക, ഭാഗവതം ഇങ്ങനെയൊ  
 യ വീരകളെപ്പറ്റിയതല്ലെന്ന് ചിന്തയോടെപ്രാസവി



യഥാർത്ഥത്തിൽ അതേയെന്ന ചില ഉപദേശങ്ങൾ നൽകി. "മലയാളഭാഷയെക്കുറിച്ചും ചിന്തിക്കേണ്ടതും അന്യർക്കുമാണ്. സജാതീയചിന്തിയാക്കേണ്ടതും താൻ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്." എന്നായിരുന്നു ഉപദേശത്തിന്റെ മുഖക്കേട്. കേരളവർഗ്ഗവചനങ്ങൾക്കായിട്ടു സമൂഹം നിയമസഭയുടെ മുഖമുദ്രയായിട്ടുള്ള പ്രസിദ്ധമായി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം നൽകിയ ഈ ഉപദേശം ചെന്നൈയിലെ ഒരു ക്ലബ്ബിൽ ഉദ്ധരിച്ചുപോയി. അതിനുശേഷമുണ്ടായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ പ്രസംഗത്തോടുള്ള കൂടുതൽ തോർച്ചയായതായിരുന്നു. പിന്നീട് അദ്ദേഹം കൂടുകുറ്റം ചെയ്ത സജാതീയമാർ ചിന്തിയാക്കേണ്ടതും പ്രായോഗികമായി അദ്ദേഹം വളരെ ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചു. "മലയാളത്തിൽ" എന്നു തുടങ്ങുന്നതും ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനത്തിനും മേൽമുദ്രയായ പദ്യം അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ നാൾ നിഷ്പന്നമായിട്ടു കൂടിയപ്പോൾ, പ്രസിദ്ധതയോടെ എത്രയും സുകാര്യമായി അദ്ദേഹത്തിനു നേന്നിട്ടുണ്ടായി. ചിന്തിയാക്കേണ്ടതും സംബന്ധിച്ചതൊക്കെ, ചിന്തിയതത്ത്വങ്ങൾ, പ്രമാണചിന്തികൾ, പ്രമാണചിന്തിയതത്ത്വങ്ങൾ, പ്രമാണചിന്തിയതത്ത്വങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചും അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ചില ക്ലബ്ബുകളിലും പ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ള പദ്യം കൂടിയും ആ കലാകാരൻ പിൻകാലത്തു് എഴുതിട്ടുണ്ട്.

അനന്തരം കാളീമയാനിട്ടം എന്നു  
 ഘനനരംപോലെ അഭിജ്ഞാനമുട്ടം  
 അനന്തരം പെട്ടകങ്ങളൊട്ടിപോ-  
 ലനന്തരഗതയിൽ നിറഞ്ഞുനിന്നതേ.

വിഷമശബരികുറവിയെ ബ്ലേജിപ്പാൻ  
 വിഷമമേഹ പലതും നിനക്കിരിക്കും  
 വിഷഗളകളൊക്കെക്കൊണ്ടുമാണി-  
 വിധയമതൽ പരിക്ഷേപനന്തരം

വരവരണേന്ദ്രഗണേ നവ ക്ഷമ-  
 വരവണിയേട്ട കിഴയത്ത് കെന്തികെ  
 വരവരണനിക്കു കെതി മരകകാടിനി  
 വരവരണരൂപ ശമനത്തിനയയം.

പരമമണമണിപ്പാട്ടിൽ കേവലം തർജ്ജ-  
 പരമമേരുണിനാൽ മതിയിവണ്ണമുമാബ്ദേ  
 പരമവരകമുപ്പമെന്തിയ വീരസപര്യയം  
 പരമ വളരുന്നതാത് കെതിബഹുരണ്യങ്ങളിൽ.

എന്നിങ്ങനെയുള്ള പദ്യങ്ങളിൽ പ്രാസപ്രയോഗം എ-  
 ന്ന നിഷ്പ്രയോധമായിട്ടാണ് കവി സാധിച്ചിട്ടുള്ളതെ-  
 ന്നതോക്ക. സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള അപാരമായ  
 പദഗണ്യം അദ്ദേഹത്തിൽ ഈ വിഷയത്തിൽ അത്യ-  
 ന്തം സ്ഥിരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് ഈ അവസ-  
 രത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും മേന്തിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ചരിത്രനായകനെഴുതുന്ന മംഗളകാണ്ഡപദ്യങ്ങൾ  
 ക്കു എന്തെന്നില്ലാത്ത ഭാസപദ്യരത്നങ്ങളായിത്ത. ഏ-  
 തെങ്കിലും വിധത്തിലുള്ള ഒരു പുതുമ അവയിൽ കാണു

തിരികയില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. മദ്ധ്യഘട്ടമോ  
ധർമ്മവിശേഷവും ആസ്വാദ്യമായിരിക്കും. ശ്രീകൃഷ്ണ-  
കീരണനാഥരും മഹാത്മ്യമോടൊന്നായിത്തീർന്നതും സം-  
ബന്ധിച്ച അദ്വൈതമേതീതിട്ടുള്ള അനുഭവവിമംഗളമോ  
സംപദ്യങ്ങളിൽ ഐക്യമെന്നല്ലാത്ത ഉപദിക്കാം:-

മറ്റല്ലാത്തതും പ്രിയതന്മയനഭിനയ-  
പ്രകാശനം വിശേഷാൽ  
മഹാപ്രാണീദം പ്രതാപാലധികമെന്നല്ല-  
പ്രകാശനം കലനം  
ഉല്ലാസമോട് അഭോഗണമണിനിവഹം  
പുണിതം സിന്ധു തരണം-  
മെല്ലാമൊന്നും സമരപം കലനമൊരമ്പനീ-  
പാലനീ കൃഷ്ണാജൻ.

മാതൃഗീ മഹാത്മ്യമോട് വരണീ  
മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
മാതൃഗീ മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ  
മാതൃഗീ മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ  
മാതൃഗീ മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ

പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ  
മാതൃഗീ മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ  
മാതൃഗീ മഹാമഹാമഹാമഹാ-  
പ്രഭവനീ കൃഷ്ണാജൻ

സന്താനക്കുടുംബത്തെ പ്പുളകകുടുംബമായ്  
 തിരിയുവേണ്ടും വിധം ഭൂ-  
 കാന്താധീശന്റെ ശാലിക്കവേയ്ക്കരികളീ-  
 നാട്ടിലുണ്ടാകയില്ല.

ഇര പദ്യങ്ങളിലെ ഗദ്യോത്തരം ഏറ്റവും ഏറ്റവും  
 കഷ്ടമായിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.  
 കർളാശ്വരൻ ഭവുവപുരത്ത് ദിഖീപരാജാവ് നെ വ  
 ള്ളിപ്പിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലുള്ള

മകാശത്തെപ്പറ്റുവതുണ്ടെന്നു ബഭ്രുവോപജീവിനും  
 അശ്വര്യയോടിഗമ്യംവ യാശാശ്വരനെവിവർണ്ണവു

എന്ന പദ്യത്തിന്റെ ഒരു ഏകാക്ഷരജന്മമാക്ക  
 മെലുപരിച്ചവയൽ ഒന്നാറൊരു പദ്യമെന്നുള്ളതു സ്പഷ്ട  
 മാണ്.

---

അപൂർവ്വം വ.

---

കവനകെരളി.

മലയാളകവിതയിൽ ഔദ്യോഗിക ശുഭാപതിപ്പിച്ച  
 ഇങ്ങിനെ അവസരങ്ങളിൽ തമ്പുരാൻ പല മലയാളപ  
 ളങ്ങളും പരിവർത്തി വരുത്തിയവയിരുന്നു. അവയിലെ  
 കവിതാപാക്കി ആ യുവകവിയെ അന്യഥാകം ആക  
 ളിച്ചു. ഇങ്ങിനെയും എന്തെങ്കിലും ചെറുകവിതകളെഴുതി  
 അയച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിപ്പിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം പൂർവ്വം  
 ധികം ഉത്സുകനായിരുന്നില്ല. പക്ഷെ, പത്രങ്ങളിൽ കവി

[illegible]

இதிகர்ந்தாலும் மலர் 1090 முதலாக 1-0-8-8 முதல் "கவனகாமி" யுள்ள பெயர் பற்றி இனிமேல் ஒரு பிரதிபலனையும் எழுதிக்கொடுத்த, பத்திரிகைப் பஞ்சாயத்து கருவிகளின் கையாண்டு வருகிறது. க.க. நல்லாள் நல்லாள் அவர்களுக்கும். பத்திரிகைகளையும் பற்றியும் அவை கிடைக்காதது பற்றியும் குறிப்பிடுகின்றன, கருவிகளும்



എസ്. പത്മനാഭമുപ്പിപ്പിള്ള, അവലപ്പുഴ താവളപ്പുറം വരെ മുതലായവർ കവനകരമിയിരുടെ ആരംഭം മുതൽ ആരംഭിക്കുന്നതിൽ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അന്നു ഏറണാകുളം ഫസ്റ്റ് കോളേജിൽ ഒരു ഗവണ്മെന്റുജ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന ഭട്ടവിൽ കരുതപ്പെട്ടു് മരണമുണ്ടാകുകയും “സർവ്വജ്ഞാൻ” എന്നു പേരുവെച്ചുകൊണ്ടാൺ കരമി ഒരു ലേഖനങ്ങളെഴുതിയിരുന്നതു്. ഏറണാകുളത്തുനിന്നു രോഗമുണ്ടായ എഴുതി അയയ്ക്കുന്ന ഒരുവി പതിവായി അദ്ദേഹം നിവൃത്തിപ്പെടുന്നു. “അപരാധിയായ അന്നാൾക്കു്” എന്നു പേരുവെച്ചുകൊണ്ടു് ലേഖനം എഴുതിയതിൽ, ഏറണാകുളത്തുനിന്നു “വർത്തമാനം” കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ എഴുതി അയച്ചു കവനകരമിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ആപാദമൃഗം പശുതരായ ഈ പ്രതിപക്ഷപത്രത്തിന്റെ ആവിർഭാവം സാഹിത്യസികന്മാരിൽ ഒരു വലിയ ശ്രദ്ധപെടുത്തേണ്ട സന്ദർഭമായിട്ടു് വെങ്കിലും അദ്ദേഹമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭേദിതരല്ലാത്ത സന്ദർഭമായിട്ടു് ഒരു കൂട്ടം ആളുകൾ അവിടവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നില്ല.

“പണ്ടിപ്പോഴൊക്കെത്തന്നെ-  
 ഉണ്ടാം തെറ്റായപേരുകളും മറ്റും  
 അതിയിൽ കാണാം പേർവെ-  
 ചുടനിവിടെയില്ലാകാത്തതും നിയതം.”

എന്നുള്ള മാനുഷികവിജ്ഞാപനവും,

കളവും മറ്റു കവനകളുമായിട്ട് പ്രസിദ്ധീ-  
കളും വിതന്ന നവലേഖനമാണിരിക്കും  
കളവും, ബാലരീതി വേർതിരിക്കേണ്ടതാണി-  
ലുള്ള ഗദ്യഗീതിവിവർത്തനമാണിത്.

എന്നിങ്ങനെയുള്ള പഴയതിപത്ര പരസ്യവും,  
ഭാവപരവകനെ വേണിടും കുറിനാശി-  
ന്ന വെതിർക്കേണ്ടതും  
ഭാവമെഴുതുകയുണ്ടിടുന്ന സകലരീതിയും  
യഥാർത്ഥ കളവും  
ഭാവനാകണമെന്നും മറ്റുപോഴിച്ചി-  
ക്കേണ്ട നിമിത്തം-  
അവലോകി പരമനാഥൻ കറയുന്ന  
സരസ്വതലിമേൽ.

മറ്റുനാളിൽ മറ്റുനാളിൽ കടന്നു-  
ക്കടന്നുനിൽക്കും-  
അതിട്ട് സംഗ്രഹമിടുന്ന സപതി കട്ടിടുന്ന  
കനിയെന്നിയെ  
കട്ടിയുള്ള പനിയെന്നതെന്തെങ്കിലും കൂടും  
ജനതയിൽ കട-  
ന്നിട്ട് തന്നെയും വിശ്വസിക്കുകയുണ്ടി-  
ടുന്ന പല രീതിയും

എന്നീ തരത്തിലുള്ള ശൈലികളും പഴയതിപത്രയിൽ  
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ട് കേരളത്തിൽ വായനക്കു-  
ടേക്കാകുന്നതും പ്രയോജനവും ഉണ്ടാകുന്നില്ലെന്നായിരുന്ന  
അവരുടെ അഭിപ്രായം. അപ്പോൾ തന്നെയും പ്രേമ





കണത്തുയിക്കുകയും ആവർ. വർത്തനം പറയുന്ന  
ഇം രാജകാർത്തുക്കളെ വാവരിക്കുന്നതും എല്ലാം പദ്യത്തി  
ലായതും. “കഴ്സൺപ്രഭ അക്കുകയിൽനിന്നു ഇൻ  
ഡ്യയിലേക്കു കിടിച്ചവന്നിരിക്കുന്നു” എന്ന് വെറുക്കു,  
കുറു വൃത്തവും പ്രാസവർദ്ധിക്കുക, പദ്യ രസതാളത്തിൽ  
പറഞ്ഞാൽ ആകുന്നിരിക്കുന്നുവോ?

സ് ഹരിച്ചു വരേഴ്ശു ഹരിക്കാണു കീർത്തി  
വിരിച്ചു കഴ്സൺപ്രഭ കാച്ചുകീർത്തി  
കിടിച്ചുവെക്കുകയിൽനിന്നു മിൻഡു-  
ധമീകൃതിൽ നൃപതി വന്നിടിച്ചു

എന്നിരിക്കുന്ന പദ്യത്തിൽ വേണം ആ കാർത്തും പാ  
താൻ. എന്താണു പത്രാധിപർ മിക്കിക്കുന്നതു്? പണം  
കൊടുത്താൽ കടലാസ്സു കിട്ടുന്നു; പൈസ കൊടുത്താൽ  
അച്ചുകിടാൻ ആളുണ്ടു്; പലക്കിട്ടു കാണുമെന്നുവെ  
ളാൻ കവിതയുണ്ടാകുന്നു; ആളുകൾ ധാരാളം. പി  
ന്നെ നിങ്ങൾക്കെന്താണു നന്മ? നിങ്ങൾക്കു മനസ്സുണ്ടു  
ത്തിൽ പത്രം വായിക്കിൻ. ഇല്ലെങ്കിൽ ഉദിക്കുക പല  
കിയാൻ ഉപയോഗിക്കിൻ... ..”

ഇങ്ങനെ സ്വേച്ഛാധികാരത്തിൽനിന്നും മറ്റു നിരൂപക  
വരുകിൽനിന്നും ഇ പ്രാദേശികനകരന്മാർ അഭിപ്രായങ്ങൾ  
ധാരാളം പറഞ്ഞുപോകുന്നുണ്ടു്, സ്ഥിരപതിക്കു  
ന്നായ അദ്ദേഹം, അതൊന്നും വകവെക്കുക, ഉദ്ദിഷ  
്ടമായ സഭയിൽക്കൂടി മുന്നോട്ടേക്കു പോരുന്നതിന്നി  
ക്കത്താണു മദ്ധ്യസ്ഥ. 1088-ൽ കഥാകാവ്യകൃതം പ്രസി  
ദ്ധ്കരിച്ചു സാമ്പസന്റെൽ അതിന്റെ അവസാനക  
യിൽ അവർക്കു ഇങ്ങനെ പ്രയുജ്വിച്ചുവെന്നു:—



കവനകമ്മലിയാരും പറപ്പാറിനെപ്പറ്റി കേട്ട  
 ചപ്പാരം “മുഴുമാളു നന്നല്ല” ന്നതിലുമാലുപട്ടു മഹാ

കവി ഉള്ളിൽനിന്നു കലാരത്നത്തിൽ പരത്തിയുള്ള കലാരത്നത്തെ അറക്കുക—“കവനസമുദിതെ പല്ലി കുന്ന ചില പണയിതനെപ്പോൾ ഉണ്ടെന്നിട്ടു. അവർ ആ രസിക പശുസംഹൃതത്തിൽ ചെത്തിയുള്ള മഹത്തര ഉപകരണത്തെ അറിയാനവരക്കു അറിയാൻ ശക്തിയുള്ളവരക്കു അല്ല. എന്നു നവരക്കളാണു കരുതി വരുത്തിപ്പം കരുതാ തിരേഴുത്ത് ഉണ്ടല്ല കപകളാതാ തീ നിട്ടുള്ളതെന്നുള്ളതിനു കൈയം കണ്ടാരിട്ടു.”

[illegible]

വിഷയങ്ങളിലിഹിതങ്ങൾ ചെയ്യും  
 വിഷയത്തിൽകൾ ശ്രദ്ധയോടിയൊക്കും  
 വിഷയം പല ശോഭി കാട്ടിപ്പനി  
 വിഷയവയ്ക്കു മരുന്നിനെത്തന്നാളും

മരണം വരുമെന്ന തന്മയം-  
 കരണം കരണമതിഹിതങ്ങൾ കരണം;  
 ശരണം നിമിത്തമെന്നും നേരി-  
 തരണം മാനസമേ! പ്രമാണമേ നീ.

വിദ്യയെപ്പറ്റി എഴുതിയ ഒരു മുഖപ്രസംഗം അന്നു പ  
 ല സഹൃദയന്മാരെയും സഹിഷ്ണുക്കളായ ധ്യാനരേ  
 ണർഥിക്കുവാനായി. അതിനെ സംബന്ധിച്ചു് അന്നു  
 വധി അഭിനന്ദനക്കൂട്ടുകൾ പത്രാധിപർ കീഴുകയും  
 ചെയ്തു. വിദ്യയുടെ ഗുണഗണങ്ങളെയും അവിദ്യയുടെ  
 ശോചനീയസ്ഥിതിയെയും നാനാമുഖമായി പരമർശി  
 ച്ചെഴുതുക ആ മുഖപ്രസംഗത്തിൽനിന്നും ശ്രീ ഏതര  
 നും പട്ടേക്കർ ഇവരെ ഉദ്ധരിക്കുന്നത് അനുവിതര  
 യിൽക്കുകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു:-

സത്യശാസ്ത്രം മന്യമം യനമുൽഭവി-  
 ച്ചതം അന്നം-  
 സ്വപരമം കവിതഃശുദ്ധം കരുതുന്നിനം  
 സകലത്തിനും  
 ഏകയായ് നിമിത്തമേ ചൈവനമേതവ-  
 യനവദ്യായം  
 വിദ്യതന്നെ വിശിഷ്ടകരണമേകിവി-  
 ച്ചമെന്നെന്നും.

മനമോരോത കാൽക്കുണം ക്ഷിതിതന്നിൽ  
 വാഴണമേകിലോ  
 മനനീയതതായ വിദ്യയിലുദ്യമിച്ചു  
 വസിക്കണം  
 മനസ്സോടു കരയൊപ്പൊളിപ്പിച്ചിട്ടും  
 തപി വെച്ചിട്ടും  
 മനമോറിയമിഴ്നേംഗവന്യമാ  
 വരുമൊലും.

മർദ്ദിച്ചതവിദ്യകൊണ്ടു വിവേകമേഗ-  
 മിച്ചിടും-  
 മർദ്ദിച്ചതോരോകാശക പശുക്കളും  
 സമമനോരഥൻ  
 പർദ്ദി നീറികൾകൊണ്ടു വീർക്കണമെന്നു  
 മന്ത്രമെഴുതി-  
 നർദ്ദി വെളകൾ കൊണ്ടു കൂട്ടത്തിൽ  
 കലപ്പുവരുന്നവരേ!

കൃത്യമിന്നതകൃത്യമിന്നതു നിഷ്കമിന്നതു  
 നിഷ്കമുള്ള വിവേകമെങ്ങനെ വന്നിട്ടും  
 വെറുമെങ്ങനെയി?  
 അത്യർത്ഥമെന്നു വിദ്യ ദവികാലേ  
 മനമെടുത്ത്  
 സത്യമായ് തുണയെന്നു ചിന്തനാട്ടത്തിലി-  
 ലിന്നുവരയിട്ടു.

ഇത്തരത്തിൽ മനോഹരങ്ങളും അത്ഥപൂർണ്ണങ്ങളുമായ ഈ  
 അപൂർവ്വ പദ്യങ്ങൾ ആ വിഖ്യാതരായ മുഖ്യപ്രസംഗത്തിലു

ജയിതിരിക്കുന്നു. അന്നു കേരളവർത്തമാനകൾ പത്രം  
 യിലേക്കു നിവൃത്തിൽ കവനകരമി കവിതയിൽ ജ്ഞാ  
 ന കവിതകളോടു മാത്രം തന്നെപ്പോലെയാണ് ഇത്തരക്കുള്ള  
 ഉപദേശങ്ങൾ പട്ടുപോയതല്ലാത്തതുകൊണ്ട് ഇന്നു യുഗം അ  
 ത ലോകത്തിൽ ഉദ്യമിച്ചു ഇര കേൾക്കും അന്നുവുമായി  
 കീഴ്ത്തിപ്പിടിക്കുന്നതാണു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ,  
 \*അവർക്കു മേൽകൊണ്ടിട്ടു കാണു ചുള്ള വിചാരങ്ങളെ  
 പറ്റുന്ന മാത്രമേയെന്നു കവനസംഗമങ്ങളെപ്പറ്റിയിരിക്കുന്നു?  
 രാജകുമാരങ്ങളോടൊന്നു സമാധാനം കവിതയെപ്പോലെയോ പ  
 രമകർമ്മിച്ചു മനസ്സു എഴുതിയിട്ടില്ലാതെ ഒരു പത്രംവിവ  
 രനാ നിവൃത്തിൽ കാൽക്കു രാജവംശികളോടു കനിക്ക  
 ന്നു കരകൾ അത്രയും നിറവേറ്റി എന്നു പറയാമോ?  
 എന്നുള്ള ചോദ്യത്തിന്നു സമാധാനം പറയാതെ ഇരളാ  
 നം അവസാനം പ്പിക്കുന്നതു ഉപദേശത്തിലിരിക്കുന്നതാ  
 ന്നാണെന്നാൽ ആ വിചാരത്തെപ്പറ്റിയൊക്കെ മനസ്സു  
 വെക്കു പറഞ്ഞു ഇരളാ അസംബന്ധിപ്പിക്കാം.

എന്തെങ്കിലും ഒരു കാട്ടുതൊപ്പറ്റി നിരൂപണം  
 കേൾക്കുമ്പോൾ നിരൂപണത്തിന്നു വിചാരമായിരിക്കുന്ന  
 വ്യക്തിയുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തെപ്പറ്റിയൊക്കെ മനസ്സു  
 അന്വേഷിക്കണം. കവനകരമി കവിതയെ പ്രോ  
 ത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതല്ല പ്രവാണങ്ങളെക്കൊണ്ടുകൂടി  
 യാണു ആരെക്കൊണ്ടു് മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാ  
 മ്യമായിട്ടുള്ള ആർ വന്നതെങ്കിലും വിമർശിക്കുന്നതു്  
 അതാൽക്കു ഉദ്ദേശ്യമായിട്ടു കലട്ടിയിരിക്കുന്നു. രാജ  
 വംശിയും സമാധാനംവിട്ടതായ കരകൾ, അന്നു  
 കൽ ജീവിക്കുന്നതോടൊക്കെയും, അവർ കാട്ടുതൊ



മിതനിന്നു തീരെ കടിയേറ്റുനില്ക്കുവാൻ സാധിക്കാതിരല്ല  
 ഴ്വാനുള്ളതുകൊണ്ട് ചിലപ്പോഴൊഴികെ അധരാനം തൻ  
 സംബന്ധമായി വല്ലതുകൊണ്ടു ഏതർത്ഥവാദമെന്നു  
 യുള്ളു. അങ്ങനെ വല്ല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഏകാന്തരികും  
 ഏഴ് തട്ടങ്ങളിൽ, അതുവളരെ ശക്തിയായ ഭാഷയി  
 ലും സ്വപരമിച്ചതായിത്തീരാനും. കലിശൻ ചില ഉ  
 ശ്ലോഗസ്ഥന്മാരുടെ അധികാപ്രേമത്തത്തയെ പരാമർ  
 ശിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെഴുതിയിരുന്ന ശ്ലോകങ്ങളിൽ  
 ചിലതു തന്റെ പകർത്താം. കവി ഉദ്യോഗസ്ഥസ്വഭാവത്തെ  
 എത്ര കളിയാക്കിട്ടുണ്ടെന്നു നോക്കുക. —

“അന്നല്ലേ സ്ഥാനമെന്നും പെട്ടമതിയ ദിവസൻ?  
 ശ്ലോവിളിന്ദ്രതപവുരൽ  
 സ്ഥാനത്തിൻകീഴ്, അൻ പെട്ടെന്നെങ്ങു വരുതി.  
 നിരോധിക്കുവാനായ പാരിൽ?”  
 അന്നംകൂടാതെതിരുട്ടലമെങ്കിലും  
 വന്നിടം ഗന്ധിയന്നെൻ  
 പന്നംകെട്ടിപ്പു പരമ്പൻപരിപട്ടഭിതം  
 നാട്ടുകാരെക്കൊണ്ടുകൊ.

മെല്ലംകൂടുന്ന കല്ലുകൾക്കുണ്ടു നടുവിൽ  
 ചെന്നുകാൽവെച്ചു കാൽ മേൽ  
 പച്ചപ്പൊഴുത്തു കാട്ടിപ്പിലതു “കണ്ണുപിശ്”  
 സ്വേദം അൽത്തന്നെ പൊക്കം  
 പിടിക്കുന്നതിനു ജീവനടിപ്രപേരം  
 നല്ലവൻതന്നെയെന്നും.  
 ഇതുതന്നിൽ കൃത്യവസ്തുക്കളെടുത്തെന്നു  
 നൽ കണ്ണനകമെന്നും.

അതി സ്വർഗ്ഗവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയൊരു പദ-  
 ത്വേദവേദൻ തക്കതായി-  
 യോഗിക്കാക്കായ് വിശേഷേണാനതി പതിയുയതി-  
 നിർമ്മലപരൻ വെച്ചതായി  
 നീതിപ്രാപ്താവകാശമുള്ളപരപര-  
 യോഗിയും വർണ്ണമില്ലാ-  
 പ്രീതിക്കുമുള്ളവണ്ണം നവനികളമം-  
 ഭക്തനും മോചനം

സന്തം ആളികളെ മുഖ്യോപദേശികൾ നിയമിക്കുന്ന അ-  
 വസരത്തിൽ മനുജവർക്കു ന്യായമായ അപകാരമു-  
 ള്ള വിനോദം സമാധാനമുണ്ടാകാത്ത പരമാർത്ഥതയോടെ  
 പ്രമേയമായി കഴിക്കുകയെന്ന ചിന്ത മുഖ്യോപദേശനായ  
 ഉദ്യമം ചെയ്തതിൽ ഇരപട്ടക്കാരെക്കൂടി ശിക്ഷിക്കുകയു-  
 ളായിട്ടുണ്ടെന്നു സോദകം.

നാട്ടുകാരിൽ സമത്വമുള്ളപ്പോൾ വിശേഷികളെ  
 തിരഞ്ഞെടുക്കി അയച്ചുവയയ്ക്കുന്നതും അജ്ഞാതനായി  
 പറ്റിയതല്ലെന്നുള്ള അഭിപ്രായം ഇന്നു പത്രങ്ങളിൽ കൂ-  
 ളെപ്പറ്റുക കണ്ടുവരുന്നു. തന്മൂലം ഇരപട്ടക്കാരെ  
 കൽ തന്നെയായിരുന്നു. ആയിരത്തു തിരച്ചിത്തംകൂറിൽ  
 ഏതൊരു വിശേഷീയനെ മുമ്പാകെ വരുത്താൻപോ-  
 കുന്നവെന്നുള്ള വശമെന്നു നാട്ടിൽ പണ്ടും അതിനെ  
 പ്രതി കവനകളായി പറയുകയായ്:

ഇന്നുത കാത്തുകൊൾവ-  
 നിന്നതും നാട്ടുകാരില്ലാത്തതും  
 അന്യായമന്യമേ-  
 മന്യംപറന്നു മിടുമിപ്പരവിക്കായ്

അകലത്തിൽ വിചന്ദ്രം നി-  
 ധ്വജമതഃ മല്ലികയു മണമില്ലാ;  
 തൻ കരമപിച്ചുളളാത  
 തകരുന്നതില്ല മാറ്റിത്തന്നുകേ.

ഈ മന്ത്രിപ്പാലത്തി-  
 ന്നാമന്ത്രിച്ചുനന്ന വരുത്തിട്ടവൻ  
 ഈ മണവൻ തഴെപ്പാത  
 കാരണത്താൽ വരുത്തിയവൻ വിചന്ദ്രം.

കുറിപ്പ് "കാളനീതി" എന്ന കവചകളിൽ കവന  
 കരമിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചുവന്ന ഒരു കവചസംഗ്ര  
 ഹത്തിൽനിന്നു ചില പദ്യങ്ങളെക്കൂടി ഉദ്ധരിക്കാം.

"ഇവനിൽ പലമേന്മയെ സേവ, നല്ല-  
 മിവനുകൊടുക്ക, മേൽക്കണ്ണു പ്രദമാ-  
 അവനുമുചിടുന്നതെ പൊരുത്തവർ"-  
 മിവ നിന്മേൽ അതിപ്രഭു തെറ്റുമല്ല.

അവഗതപരമിയിൽനിന്നു മന്ത്രി  
 പ്രവരതെയൊതു വരുത്തി വേല നൽകി  
 നവരനിഹമമൻവെന്ന് ചിന്തി-  
 പ്പവരുമിളപരിശര്മ്മകയില്ല.

ഗതകളുടെ ഇണയെന്നുതന്നെവേര  
 തകരമാത ലേലമുതൽക്കിടക്ക  
 കരമത്താൽപാട്ടു കൂട്ടിയെന്നാൽ  
 നാലതി തന്നെ കീർത്തി പൂർത്തിയാക്കേ!

യാത്രയുടെ വഴിയൊരുകൊണ്ടി  
 പ്രദേശംവെട്ടു പണ്ടുതന്നീകരിച്ചു?  
 പരമതിരുക്കളൊക്കെ വെളിയട്ട,  
 സ്ഥിരമുള്ളൊരാളു ധൈര്യമുള്ളകിട്ടി?

ഇങ്ങനെ മേൽ ഭീരുവിത്തങ്ങൾ ഉപയോഗം സമൃദ്ധമാ  
 യ ഭാവത്തിൽ വാക്യമായും വ്യംഗ്യമായും വാചകമിട്ടിരു  
 ന്ന കവനകളോട്, രാജകാട്ടുക്കൂട്ടൽ ദുഷമായ ഭരണ  
 മന്ത്ര അവലംബിച്ചിരുന്നു എന്ന് ഇങ്ങനെയൊരു പര  
 മമകീ ഭാസകൃഷ്ണൻ രാജ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നില്ലെന്നും,  
 പത്രമന്ത്രപ്രധാനങ്ങളായതെന്തെ വിസ്മയിച്ചു രാജ്ഞീ  
 യകാട്ടുക്കൂട്ടൽ മറ്റു കവിതകൾക്കുപോലും ഉള്ളത് കവന  
 കളുടെ യുഗം പേരിൽ ഒരു അപരമായതിൽക്കൊണ്ട്

കേരളത്തിലെ പേരുകേട്ട കവികളിൽ പലരും ക  
 വനകളോടൊരു ആശങ്കയും മുതൽക്കുതന്നെ സഹായി  
 ച്ചിരുന്നുവെന്നു മുൻപൊരിക്കൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതല്ലേ.  
 പലരും പദ്യകവനപരകിൽ പരമമായ മുഖംപ്രദ  
 റ്റീണ്മ സംയോജിക്കുന്നതിന്നു കവനകളോടൊന്നിരുന്നതി  
 ന്തീന്നു ട്ടുണ്ട്. ആ പത്രഗ്രന്ഥം വഴിയായി രാജാസം  
 ഘിതൃത്തിന്നു സിദ്ധിച്ചു ട്ടുള്ള കവനകവ്യങ്ങളും "പുതു  
 കവന കളും എത്രയൊന്നുതന്നെത്തന്നെ കണക്കില്ല  
 പദ്യകവനത്തെ സംബന്ധിച്ചിരുന്നതും രാജാക്കന്മാർക്കു  
 ഭൂമി ഭീതിയിലും മറ്റും അന്നു കവനകളോടൊന്നിൽ "ഹ  
 റിട്രി" വെച്ചുതന്നുപോയ പലരും പത്രകാലത്തു സഹായി  
 കൃഷ്ണകന്തൽ സ്ഥിരപ്രകൃതിയുണ്ടായിട്ടു തന്നെകവിക  
 ലായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ ആ പത്രഗ്രന്ഥം മ  
 ലയാളഭാഷാസഹായിതൃത്തിന്റെ പുരോഹിതം എത്ര

തന്നെ പ്രയാസകീടമായിത്തീർന്നു. ഏകദേശം മനസ്സിലാക്കരുത്. കവനകർമ്മത്തെപ്പറ്റി ചിന്താശീലനായ ഒരു സാഹിത്യസേവികൻ വൈഷ്ണവത്തിൽ ഉള്ള ഭക്തിപ്രാണവ്യക്തിത്വത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട് ഈ ഭാഗത്തിൽ പൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ട്. —

“പ്രാധാന്യം പര്യവേഷിക്കുന്നതിന്റെ കാര്യത്തിൽ വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള രാസികകളാകുന്നു കവനകർമ്മവും കവനജ്ഞാതയും കാവ്യമാണെന്നും. രാസികത്വം നന്നായി ഉണ്ടാകുന്നതിനും പ്രാപ്തിയുണ്ടാകുന്നതിനും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇവ രാസികകളുടെ പ്രവർത്തനം വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്..... ഇന്നത്തെ നമ്മുടെ പര്യവേഷണത്തിന്റെ പരിധിയിൽ ‘കർമ്മ’ എന്ന പദം അത്യന്തമായി അപകടമാണ്. പലപ്പോഴും പല സർവ്വകലാശാലകളിൽ കന്നട പഠനം അതിന്റെ ഉദ്ദേശം സമ്പന്നമായിട്ടുണ്ടാകുന്നു. ഇന്നത്തെ പര്യവേഷണസാഹിത്യത്തിൽ ഉന്നതവും ഉൽകൃഷ്ടവുമായ സ്വഭാവം കൈവരുന്നതിനായിട്ടുള്ള പല നല്ല കൃതികളും കവനകർമ്മവും സഹായത്തോടെയുണ്ടാകുന്നു. അതിനാൽ വേണം ചെയ്യുന്നത് ഇന്നുള്ള പര്യവേഷണം അതിന്റെ കാര്യം വളരെ ശ്രദ്ധയോടെയായിട്ടായിരിക്കണം എന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല.”

## അദ്ധ്യായം ൯

### പ്രധാനകൃതികൾ.

കറണകരമുഖിയുടെ പത്രാധിപത്യം കഴിഞ്ഞതോടെ കവിതാനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ നിർമ്മുഖ്യമുള്ളതായ ഒരു വലിയ പ്രേക്ഷകനെ നാം തിന്നത് നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള അദ്ദേഹം ഒരു ദൂതകവ യാതിയായിത്തീർന്നു. കവിതകൃതികൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നപ്രകാരം എന്തെങ്കിലും എഴുതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നുള്ള ഒരു മോഹം ആ യുവകവിയിൽ കടന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ 1൮82-ൽ ഒരു കിരണം അതേ നൂറ്റാണ്ടു മുൻപുതന്നെ തന്റെ അപ്പൂർവ്വമായ തന്റെ മനസ്സിൽ എഴുതി, പരമേശ്വരസ്വാമിയിൽനിന്നു കണ്ടെടുത്തതായും അതേ ഒരു യുവകവി കണ്ടു. തന്റെ മുമ്പാകെ സ്വയം പ്രകാശമാക്കുന്ന അവസരമായിത്തീർന്നു. അവർ രണ്ടുപേരും സാഹിത്യവ്യവസായത്തിൽ പലതും സംസാരിക്കുകയും കറണകരമുഖിയുടെ പരിഷ്കാരത്തെപ്പറ്റി ചിലതൊക്കെ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. ഭാവന അവർ രണ്ടുപേരും കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കുകയും എഴുതണമെന്നു തീർപ്പുപറ്റിയിരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവ നിശ്ചയമെന്നും കവിതകൃതനെന്നായിത്തീർന്നു. പരമേശ്വരസ്വാമിയിൽനിന്നും 1൮82-ൽ തന്നെ അദ്ദേഹം അതു എഴുതി തുടങ്ങിയിരുന്നു. തന്റെ കവിതകൾ ആദ്യമായിത്തന്നെ കവിതകൃതനെന്നായിത്തീർന്നു. പരമേശ്വരസ്വാമിയിൽനിന്നും കവിതകൃതനെന്നായിത്തീർന്നു. പരമേശ്വരസ്വാമിയിൽനിന്നും കവിതകൃതനെന്നായിത്തീർന്നു. പരമേശ്വരസ്വാമിയിൽനിന്നും കവിതകൃതനെന്നായിത്തീർന്നു.

[illegible][illegible]





കൊണ്ടുള്ള പ്രാപ്തിയെക്കുറിക്കിതിയാത്തും കൈ  
 ജ്ഞം, പ്രകൃതിവസ്തുനന്മയും സോവിഷ്ണുണേന്തും പ്രാ  
 മ്യം നൽകുന്ന സർവ്വപ്രസ്ഥാനമാനതയും കൈജ്ഞം,  
 മറ്റും മറ്റൊരാൾക്കുനിൽക്കുന്നതിൽ കൂടുതലായ യാതൊ  
 രെ ആനുകൂല്യവും കവിക്ക് നൽകുന്നില്ല. വളരെ ശ്രമി  
 പ്പും പലതും നേർപ്പിതും കൂടാതെ വധികം വ്യാപാര  
 മായ നൽകിയും നിന്നൊരുമയിൽ ചിത്തംകൊണ്ട് പ്രവർത്തി  
 ക്കുന്ന ആളുകൾക്കു മാത്രമേ മഹാകാവ്യവിന്യായനം നൽ  
 കിയതും നേർക്കു സാധിക്കുമുള്ളൂ. ധാരാളം കവിതയെ  
 ശ്രമിച്ചാൽ ചിലവകളാണു കൈമാറ്റത്തിൽ കൂടിയതും  
 സമ്പാദനം കൈക്കൊണ്ടും സാധ്യമാക്കിയതും. ഇങ്ങനെ  
 എത്രയും ശ്രമിച്ചാൽ കൈമാറ്റത്തിൽ കൂടിയതും  
 തന്റെ പ്രമാണമെന്ന നല്ലൊരു കവിതയെക്കുറിച്ചു  
 കിടന്നുനിൽക്കുന്ന ചരിത്രനായകന്റെ വ്യവസ്ഥ  
 ശീലത്തെയും മനോഹരമായതെയും, സമ്പാദനം കവി  
 താപാപരമായതെയും, ഏതെന്നതാണു അതിനായിക്കുറിച്ചു  
 കിടക്കുക?

അതുകൊണ്ട് വകയായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടു  
 കൂടിയ കവിതയെക്കുറിച്ചു നൽകപ്പെട്ടതായിരുന്നി  
 ത്തും, അതുകൊണ്ടുതന്നെ, മഹാകാവ്യങ്ങളുടെ  
 ഇതിൽ ഗണനീയമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ കൈവരിക്കപ്പെ  
 ട്വാനായതാണെന്നും, കവിതയെ കവനകലാകലാപരമായി  
 ആരംഭിച്ചതിൽ പലതും. കൈമാറ്റംകൊണ്ടും മഹാ  
 കാവ്യങ്ങളും യാതൊരുമയിൽ കവിതയിൽ നല്ല തരം  
 സമ്പാദിച്ച കവികൾപോലും മഹാകാവ്യമെഴുതാൻ മ  
 ിട്ടിരുന്ന ഒരു കലയായി, നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ ക

[illegible]

“2008 കലിദാസ പ്രാർത്ഥി  
 ഗ-2 സ്മാരകപര്യടനം  
 പ്രാർത്ഥനയെ ഹരേ ദേവദേ-  
 വേന്ദ്രമന്ദിരീയ വാമനം”

എന്ന് ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യത്തിന്റെ ആകർഷണീയമായ ഭാഗം ചെട്ടിത്തൂത്തുപോലെത്തൂത്തു വെച്ചപ്പോൾ ജാതരം നാലുപ്രകാരത്തിൽ വേർതിരിച്ചുവെക്കുന്നതിൽ എന്തൊരു സംഭവം!

വെളുത്തും കറുത്തും എഴുത്തും തീർത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം വായിച്ചപ്പോൾ പലപ്പോഴും ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു അച്ചുപ്പിച്ച പ്രതിഭാസമാണ് പല പരമ്പരകളിലുള്ള ഒരു വിചാരം പണ്ടുള്ള കേരളവർത്തമാനകളെക്കുറിച്ചുള്ളതല്ല. “എഴുത്തുന്ന പട്ടംകൾ അച്ചുപ്പിച്ചതും വെളുത്തും കറുത്തുപോന്നിരുന്നതുകൊണ്ട്” എന്നൊരു ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം എനിക്ക് കഴിഞ്ഞുവന്നിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഇതുകൊണ്ട് പല പരമ്പരകളിലും കറുത്തും കറുത്തും എന്ന് കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം “കറുത്തും എഴുത്തുന്ന നമ്പരം” കറുത്തും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം അതിലൂടെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെയും ഇരുന്നില്ല. എഴുത്തുന്നതിനും അച്ചുപ്പിച്ചതും വെളുത്തും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം അതിനെപ്പറ്റി ഒരു സ്റ്റേഡിയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരുതരം

“എഴുത്തുന്നതെല്ലാം അച്ചുപ്പിച്ച പ്രതിഭാസമാണെന്നു വല്ല നിർദ്വൈതവും ഉണ്ടോ? അഥവാ ഉണ്ടാകുകയെന്നു, അതുകൊണ്ടാകാതെ വായിച്ചപ്പോൾ വെളുത്തും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം വെളുത്തും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം നല്ലത്! എഴുതിയതും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം കറുത്തും കറുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം അതുകൊണ്ട് തന്നെയാണ് വെളുത്തും ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം അതിനെപ്പറ്റി ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം എഴുത്തിനെയും ഉണ്ടാക്കുക; ചെമ്പലക്കുളംകാവ്യം ഇങ്ങനെയൊരുതരം വെളുത്തും കറുത്തും വെളുത്തും കറുത്തും







ജെ!" എന്നു പറഞ്ഞു തമ്പുരാൻ കവിത പറഞ്ഞുകൊടുക്കുവാൻ ഉടനെ സന്നദ്ധനായുകയും ചെയ്തു. കലോദ്യമം പെൻസിഖും കൊണ്ടുവന്നു "എഴുതിത്തുടങ്ങേണ്ട താമസമേയുള്ളൂ, പിന്നെ ചേർന്നു തയ്യാറാകുവാൻ. മേമൻപിള്ള അവർകൾ എഴുതിത്തുടങ്ങിയതും, മുൻകൂട്ടി ഉരുവിട്ടുപരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ചരിത്രനാതകം പലപ്പോൾ ഭാരതാനന്ദി ഇത്തരം പറഞ്ഞുതന്നുകയായി. ഇങ്ങനെ എഴുതി അവസാനിപ്പിച്ച ഒരു കൃതിയാണ് വിജയോദയം കാവ്യം. 1088-വു കവികൾക്കു കൂടി അനുജതിതീർത്ത് വെങ്കിളം 1090-ൽ രാത്രമാണ് പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധ് കരിച്ചത്. അതുനാൻ ശിവനെ, തപസ്സുചെയ്തു പാശുപതാസ്ത്രം വരുന്ന പുരാണകഥാരംഗത്തെ ഇതിവൃത്തമായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടു നിമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്രസ്തുത കാവ്യം കവിയുടെ പരസ്യമായിത്തന്നെ കരതലാമലകൾപോലെ തെളിയിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയത്രെ.

പരമേശ്വരപുരാണപുണ്യപുരം-

സ്വരേതിമാതാപ്രഭാതിരാഗതയതി  
നവയതി കരുണപരയേയി വേദം  
ഭാരതസേനാ സാമം തകർത്തു.

കളപരമേശ്വരപുരം കരുണാമൃതം-

കളകളമേളിതഗീതികേട്ടുറക്കം

കളയവനിട്ടത്തു കണ്ണിനാലം

കളയവനാഭിതത്തിലാർന്നി നെടി.

പഞ്ചപാണ്ഡവഗീർവ്വകൾ രാ-  
ജാജ്ഞാസ്ഥന വിവർദ്ധിതമായി  
തത്ത്വമറി കർവ്വഭവനത്തിൻ  
സ്വസ്വം സപരി മുട്ടപെടിക്കും.

എന്നിങ്ങനെ ഗംഗാപ്രവാഹംപോലെ അഹരഹ  
മിതം ഉള്ള പക്ഷമുൾ കരിച്ചു ചാട്ടം കാണുന്നത  
കിൽ വിജയോദ്യമം തന്നെ വരയിടുന്നു.

സംസ്കൃതരക്തകരിയുള്ള പ്രതാപമുദീതനെയും  
ഏകാവലിയെയും അന്തകരിച്ചു ഭൂമിമുഖംനിന്നു  
മഹാജ്വരം കിടന്നപ്പിന്നെ നന്തകന്നുടി നിമിഷ  
പ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭവകാശനുമ്മാഴ് "ശ്രീമദ്വേദകാശി  
ക." വിചിത്രകവരികൾക്കായ വിദ്യനാഥപണ്ഡിതർ  
തന്റെ സ്വാമിയായ പ്രതാപമുദാഹാരാജാവിന്റെ  
അപമാനങ്ങളെ വെട്ടിക്കുറുത്തു പ്രധാനമുദയ  
മേന്മയുൾക്കൊണ്ടു പ്രതാപമുദീതം നിമിത്തമു്. അ  
തൻ ഭവകാശനുമ്മാരിന്റെ മായയുൾക്കൊ കെട്ട  
യ്ക്കു് എല്ലാ അധികാരങ്ങൾക്കും മായപരമായ ഉദാഹര  
ണപദ്യങ്ങൾ എഴുതാമുൾക്കൊ എന്നു മഹാമുദയമു്.  
വെട്ടുവർദ്ധനവുകവിതയെ ഏകാവലിയായിലെ കൈലിനും  
ഇതുതന്നെയാണു്. ആ അഴി നൂറുതമയമു്. ആമുഖം  
നും അന്തകരിച്ചു നന്തകന്റെ സ്ഥാനത്തു ഭൂമിമുഖ  
നും മഹാജ്വരം കിടന്നു ചേർത്തു മലയാളരാ കയിൽ ഭ  
വകാശനുമ്മം പുതുതായജ്ഞാക്ക എന്ന മഹനീയകൃ  
ത്യം പന്തളത്തു തമ്പരായെ നിർമ്മിച്ചിടിക്കുന്നു. ഇ  
തൻ സംസ്കൃതരക്തകരിയുള്ള തുറച്ചുകാശനുമ്മം വെട്ടുവ  
ക്കുന്നു കറുപ്പിച്ചു്. എല്ലാ അധികാരങ്ങൾ





ധവളഗിരിയിൽ നില്ക്കും ശോഭനമോ കാളന്തനിൽ  
കയറിയതുകൊണ്ടും ഗംഗയും ചൂടി മെട്ടിൽ  
സിന്ധുവിനുമധികേതം പൂക്കുരിശാണെന്നതൻ-  
പകുതിലധി പൂക്കുപ്പിക്കുന്ന മൂലാവനീശൻ

(അനുഗൃഹീതം)

സീതാസ്വാമിപ്രഭവരം പ്രഭവരൻ വിശ്വ-

നീച്ചു സംഭവരനായി;

പുനാസ്വാമിപ്രഭവരൻ യമരണരണമിതമായി;

പ്രഭവരനും ബലിതും;

എന്നുവെച്ചു ദേവനും ശിവവുമെങ്കെ-

ന്നുള്ളിലൊരിക്കലും

പുനാസ്വാമിയായ മൂലാക്ഷിനിപതിമണിയ-

പ്പതമൻ സൃഷ്ടിച്ചെഴുതും

(ഭക്തകൃഷ്ണപ്രഭു.)

എന്നിപ്പോൾ പശ്ചാത്താപം തീർത്തുപ്രകാശിക്കുകയും ചെയ്ത സർവ്വഭൂതത്തിൽ ഉത്തമകൃത്യകളായി ഉദാഹരിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്.

വേണീസംഹാരം ഭാഗാനന്ദകാരണ പന്തളത്തുരുമ്പുരണൻ മഹാനാഥ പ്രധാനകൃതി. കാന്തകവീരന്റെ ശീതനായ ഭട്ടനാഥമാണൻ എന്ന ഒരു ബ്രഹ്മാവിണകവി സമ്പൂർണ്ണമായിരുന്നിട്ടുള്ള അജ്ഞാതമാനമായ ഒരു നാടകത്തിന്റെ പരിഭാഷയാണിത്. ശ്രീരാമനാഥനായിട്ട് പൂർണ്ണതത്തിൽവെച്ചു ദ്വൈതസനൻ പിടിച്ചുവലച്ചിട്ടുള്ള പാഞ്ചാലിയുടെ തലമുടി, കരവെവധാനനായ മീനാസനൻ കെട്ടിക്കുന്ന കഥാഭാഗമാണ് ഇതിലെ ഇതിവൃത്തം. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ സാക്ഷാൽ ഭാഗവത

ഭാരതം. എന്നാൽ, ശ്രോതാക്കൾക്കു മിടുക്കു സമീപത്തുവന്നിട്ടുള്ളതായതിനാൽ അപര വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്കും, ദ്രോണകൃഷ്ണയുദ്ധം കഥയിൽ, തന്നെ മീയുതയെ പഴയതോളം സന്നിധിയിൽ വെച്ചുവെക്കുന്ന ഭീരുത്തവ്യശ്യാധനത്തോളം സമഗ്രത, ചാമ്പുക്കളെക്കുറിച്ചുള്ള ചരിത്രത്തോളം ഇന്ത്യയിൽ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു കഥയ്ക്കു ഒരു പുതുവകയെടുത്തുകൊടുത്തു. വീരസേനാധിപനായും സംസ്കൃതനാടകങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ വേണീസംഹാരത്തിനോടു പ്രായസ്വം കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

കിളിമാനാർക്കു ഭാരതംകേരളത്തിന്റേതായതിനാൽ വകയായി "വേണീസംഹാരം" എന്ന പണ്ടുതന്നെ ഒരു കർമ്മം ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും, അതിനെ ചെന്നുചേർത്തുപറിക്കുകയുണ്ടായതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ഭാരതീയരുടെ പലരും അന്നിതത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിലുള്ള അതിർ അറയെക്കൊണ്ടു സന്തോഷം കൂടിയവരെന്നതിന്നിടയായത്. പണ്ടുള്ളവരുടെയും കവിതകൾക്കു വീരസേനാധിപൻ എന്നൊരു ഉപരിതരം ഗൗരവം സന്നിധിയിൽക്കൂടിയതായ അധികം സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതായുള്ളത് അനുകരണാർത്ഥം ഒരു പരമവർഗ്ഗം. ഭക്തികൾ ചരിത്രനാടകങ്ങളായി "ഭീമവൃദ്ധം" എന്ന ചണ്ഡികയിൽ വീരസേനാധിപൻ വിദ്യയെക്കൊണ്ടു സമഗ്രതയോടെ അത്യന്തം ആകർഷിച്ചു.

ചെരിച്ചുതന്നു കണ്ണുനീർത്തുറന്നു  
 തെരിച്ചു കണ്ണുനീർത്തുറന്നു  
 പെട്ടെന്നു കൂടുന്നതെല്ലാം പലം  
 കഴിവാൻ കിടന്നു കണ്ടതെല്ലാം.

ഉദ്ദിഗ്ദ്ധജല പര്യന്തം തന്മേധാഭ്യോജി-  
 തനിതകേണമേകേട്ട സുതാം ഭവതി  
 മിതശോഭിതം മേക മേകീട്ട മിതി-  
 മേകമേകന്ന കേരപരന്തരമേകമേകന്നിമി-  
 ത്തം.

‘എന്നതുപോലെ ആ മണ്ഡലത്തിൽ ആകെ 41 പദ്യങ്ങൾക്കു മേൽമേൽ ഉള്ള ഏകദശികളിലും വിസ്തൃതനീയമായ മണ്ഡലിന് കേണമേകകൊണ്ടു സുതന്തരമാകെ ആകുന്നിരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അവ ഒരു മേകകാവ്യത്തിന്റെ പരമകാവ്യമാണെന്നുവരികുന്നു. ഈ പദ്യങ്ങൾ വായിച്ച് വിസ്മിതചിത്തനായിത്തീർന്ന മേകകവി ഉള്ളിൽ വേണീസംഹാരം അർത്ഥപര്യന്തം പരമമുള്ള നവകാവ്യം പ്രേരിപ്പിച്ചു. അതനുസരിച്ചാണ് അദ്ദേഹം പദ്യം ധാരാളമായി പരമപ്പെട്ടത്. അദ്ദേഹിൽ കേരപരന്തരമേകകൊണ്ടു ഒരു സ്വതന്ത്രനാകെ മേകകാവ്യം വേറിയതും കേരപരന്തരമേകകളിൽ അദ്ദേഹം കാല്പനകളായിരുന്നു. വേണീസംഹാരം മേകകാവ്യത്തിന്റെ പരിധിയിൽ പരിമേകകൾ പരമുന്നതു നോക്കുക—

“മാനസാധിത്യമണ്ഡലം പരിപൂർണ്ണവസ്ഥയിൽ ഉള്ളതിന് അനേക സേവനങ്ങളുള്ളതിൽ പകർന്നിടവധികം കേണ കേറിയിരിക്കുന്ന ഒരു കേവലമേകം ഈ ഇരപരാം ഗതവതം. പക്ഷെ കവനകഥയായും അതിനെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിന് സവിശേഷം ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. ആ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു പരമപരമമേകകാവ്യമായിട്ടു അതും കറുത്തുവെക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു വരികയുണ്ട്. ‘നേകകാവ്യം കവിതാം’ എന്നുള്ള പേരിനെ ശോധിച്ചിട്ടുള്ളതും വരികിലും ഒരു നവകാവ്യം കൂടാതെ

മെന്തെ അൻ വിചാരിച്ചതും അതു ഒരു സ്വതന്ത്രതയിൽ അതാൻ സഹതേഹതയെപ്പോലെയായിത്തീർന്നു എന്നു സഹജിച്ചതും ഒരു തുടർച്ചയായിത്തീർന്നുവെന്നു സഹജിച്ചതുകൊണ്ടുതന്നെ ചിന്താസഹതയായ ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ (എം. എ., ബി. എൽ., എം. ആർ. എ. എസ്.) അഭിപ്രായപ്പെട്ടതനുസരിച്ച് വീരേസ പ്രധാനമായ വെണ്ണീസംഹാരം നാലാം നൂറ്റാണ്ടിലായിരുന്നു എന്നു അഭിപ്രായപ്പെട്ടതായിരുന്നു.

മറുപടി: പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി തന്നെ  
 ഏകദേശം ഒരു നാൾക്കു ഏതാനും പരിഭാഷ  
 പത്രങ്ങളിലും ചെറുചർച്ചകൾ നടന്നിട്ടു തീർത്തു  
 ഏ. എന്നാൽ തന്റെ കവിതകൾക്കുവേണ്ടി യോജിപ്പു  
 വിക്കസത്തെ പ്രത്യേകമായി തിരഞ്ഞു കൂടിത്തന്നു  
 അതുകൊണ്ട് ഏതാ പരിഷ്കാരം നടന്നാൽ എന്ന  
 തീർപ്പാക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. സമയംചിതമായി ഒരു  
 ചിത്രപുസ്തകം നിർമ്മിക്കുവാൻ തന്നെ സാഹിത്യരംഗം  
 എന്നൊരു ഉജ്ജ്വലമായ അക്കാദമിയിൽ അഭിനന്ദനാർ  
 ധൻ.

ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ അപ്രായം ഒരു സംസ്കൃതവ്യവ  
കാണുന്നതൊഴുകെ ഇവ നാടകതർക്കങ്ങളിൽ വേരേ  
പറയത്തക്ക വൈകല്യങ്ങൾ അധികമുണ്ടെന്നു നോക്കു  
ന്നിട്ടു മൂലത്തിലെ പാഠങ്ങളോടും വ്യാഖ്യാനങ്ങളോ  
ടും നിഷ്പർത്തിച്ചു ചരിശോധിച്ചതിനു ശേഷമാണു ത  
ന്വരോൻ തർക്കമയ്യു പുറപ്പെട്ടത്. ഇത് ഒരു രാഷ്ട്ര  
നാടകത്തിന്റെ പ്രത്യേകതയ്ക്കു മേറയ്ക്കു ഒരു കാര  
ണമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. പ്രതിപക്ഷത്തോടു വേർപെ

വൃത്താദയം തത്ത്വചെയ്യൻ പുറപ്പെട്ടനാളു് പര  
 ത്വധിത്യപ്രകടനത്തിനല്ലാതെ, കേന്ദ്രപോഷണത്തിനു  
 പ്രയോജനകരവികരിക്കുന്ന തന്മൂലം അറിയാതെ  
 യിരുന്നതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ആ വഴിയിൽക്കൂടി സഞ്ച  
 ിക്കുൻ ശ്രമിക്കാതെ, ആശയത്തിനുമേൽ പ്രാത്യാ  
 ന്തം കല്പിച്ചുകൊണ്ടു് പരിഭ്രാന്തരൂപം നിശ്ചയിക്കുക  
 ന്നു് ചെയ്തതു്. എന്നാൽ, "മുഖത്തിലേ ആശയം തത്ത്വ  
 മയിൽ വന്നപ്പോൾ ചേർന്നപോയി" എന്നുള്ള ആശയ  
 പരീതിയ്ക്കു് ഇവേദാന്തവിധം ആ കവിശ്രദ്ധയ്ക്കു് പ്രത്യേ  
 കം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മനോരമത്തിൽ സ്ഥാപിപ്പുവാൻ  
 ന്യായേന കേന്ദ്രം ഉൾക്കൊള്ളാൻ കാണിക്കാം.

മുഖം

തരി സമകപോഷ്യ നന്മുടി കൂടും  
 ക്ഷമിതി യകുതിതേന്മുതലു പ്രാതഃ;  
 അഥ മനോരമമുദേവ അന്തഃ;  
 ക്ഷിതി മുഖം മലിനം തലം കരകേവലം



കൂടി തത്ത്വകർമ്മിതൽ പിന്നെത്തന്നെകരിക്കു-  
 ന്നതു വരികിടവിതരണമേറ്റിടം ധാരി കേരളം;  
 ക്ഷിതിയിൽ മനോരമം നൂനമുണ്ടാകുമിന്നെ-  
 സ്ഥിതിയിൽ വെറുതെന്തും മറ്റുശബ്ദമുണ്ടാകുമെന്തും?

മുഖം

അതം ശബ്ദഗ്രഹണവിമുഖം നിവൃത്തം-  
 അപലപ്യ  
 ന്യായം ശബ്ദം മലിനം വിരോധം പാണിമ-  
 സ്സോത്തരമുദേവ



മം പരദിപ്തായി ഏതും മറ്റും വേണമെങ്കിൽ അ  
 ിപ്രായപ്പെടാം. പക്ഷെ, ഇങ്ങനെ ചുഴിഞ്ഞു നോ  
 ക്കാൻ പുറപ്പെടുന്ന വ മർശകന്മാർ, വിമർശനത്തിന്റെ  
 ശാസ്ത്രീയതയെ മാത്രമല്ലാതെ, അന്തഃവിരുദ്ധിയെ തീരെ  
 ഗണിക്കുന്നില്ലെന്നു വേണം പറയാൻ.

അർത്ഥമന്വരണത്തിലിട്ടുറപ്പിയാൻ പാടില്ലാത്ത  
 വിധം ചരപ്രയോഗത്തിൽ അഭ്യമാതാക്കൾക്കു സാധിക്കുകയും  
 സാധ്യമായ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങളും വേണ്ടി  
 സാഹചര്യത്തിൽ വാക്കുകളുണ്ട്.

അന്യോന്യം കള്ളമാനത്തലവരുടെ വസം-  
 കേതമം സോഘപകം  
 തന്നിൽനാമങ്ങളു കേൾക്ക് യ്ക്കേകെകിടം പണി-  
 പ്പെട്ട ചെക്കുന്നതായി,  
 ചിന്തം കേരം കടിച്ചുശ്ശിവകളുലനവ  
 ന്നത്തോടും കലനതം  
 ചെന്തോക്കു കളവരം കേളിപ്പിടപോൻ  
 പാശ്വമനേനം സമർത്ഥൻ.

നാമളക്കുറവുള്ള കളിൽപെട്ടതോളം ഗതം-  
 മൃത തട്ടിത്തകർന്നി-  
 ട്തമല്ലാത്ത നേരകിനിഷ്പേക്ഷാറിനത കലനം  
 ന്ൻ ശിഷ്യൻ കളവിട്ടി  
 ചരമേ നീ മുൻപോകം സഹജതര കട്ടം  
 ചൊരതരം ചരുന്നതാൻ  
 കേരം കരോതേ കേരം മുതലുടിയെയും  
 ധാരിയായ പൂശുവൻ ജാൻ.



പത്രങ്ങളിൽക്കൊണ്ടിത് വ്യക്തമായി വേറി-  
പ്പിച്ചുവെന്നുണ്ടിട്ടില്ല-  
മുന്മുഖം 10 പേരു സ്കൂളിൽ നിന്നു വിരമി-  
പ്പിച്ചുവെന്നുണ്ടിട്ടില്ല;  
അതുകൊണ്ട് പുതിയ വകുപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കി-  
യേറ്റാണു വന്നുണ്ടിട്ടില്ല-  
മുന്മുഖം 10 പേരു സ്കൂളിൽ നിന്നു വിരമി-  
പ്പിച്ചുവെന്നുണ്ടിട്ടില്ല;  
അതുകൊണ്ട് പുതിയ വകുപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കി-  
യേറ്റാണു വന്നുണ്ടിട്ടില്ല-

എന്നിരുന്നെങ്കിൽ പട്ടണവും ഉൾക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഉത്ഭവിപ്പും വന്നതാണ്.

കാളിന്ദ്രം പട്ടിണിയെപ്പോലെ കഷ്ടതകൾ  
 ഭയപ്പെട്ടു ഭരണ സംസ്ഥാനം  
 ഗവണ്മെന്റുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള  
 കൗൺസിലർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള  
 തത്വപരമായ കൗൺസിലർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള  
 സ്പെഷ്യൽ കൗൺസിലർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള  
 സ്പെഷ്യൽ കൗൺസിലർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള  
 സ്പെഷ്യൽ കൗൺസിലർമാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി കക്ഷവഴിയെ  
 ജനതാവിരുദ്ധ കക്ഷം  
 ബാലഗോപാൽ പ്രഭുവെട്ടുകയ്ക്ക് ശത്രുക്കൾ  
 കണ്ണു കൃത്യപാത്രം  
 ഭരണിർത്തിരിയ സമരപന്തൻ നെപതി-  
 യാലോകയൻ മീലയം  
 സമൂഹ പുരുക പേരുന്നേരി നമരം  
 ചെറുപന്ന പൂക്കൾ ചെറൻ?

എന്ന പദ്യങ്ങളെ

കാളിന്ദീ പുളിനന്ദിൻവെച്ചു കളിയിൽ  
 ശോചിച്ചു ബാഹ്യേന്ദ്രഗത-  
 അർദ്ധേ കണ്ണു കലശി സദൃസഭരം  
 കൈകൾക്കെഴുത്തും ഭാഗ്യതേ  
 ചരചെവിട്ടു തീരിച്ചു തൻമുഖദിഗമത്  
 കരയവെച്ചു ശോഭാഞ്ജന-  
 ശരഭ പൂജാ വച്ചു പ്രസരമെങ്കിലും  
 കണ്ണൻ കാശ്ചിതം.

നന്നെ കകുളവങ്ങളാൽ സ്വകവചം  
 മോചിച്ചു, ശമ്യങ്ങളെ  
 റുരംതള്ളി വളൻ തുറന്നിറുത്തേ  
 കണ്ണാമ്പുതന്നെത്താൻ അൻ  
 രസപരം നിർമ്മിതമായ് സമാശ്വസിതനും  
 ശ്രീപരമൈപ്പാത്തുൻ  
 പരംഭവന സഹൃദയൻ സുത, അൻ  
 നിന്നോടു ചെറുനീളയോ

എന്നിങ്ങനെ തർജ്ജമചെയ്തതിനും,  
 ചരിയിലും തടവനീയ നേരെയോ  
 ചിതയെഴും വലയോ ചരമല്ലമോ  
 അരികളിൽ സ്വപനമോ പരന്നോ മെ-  
 പ്പൊരുവിപത്തു വെച്ചുരതിപ്രിയം

എന്നിങ്ങനെയിൽ അപൂർവ്വം ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ  
 ഭാഷാഭീതിയെ സംഭവമായിട്ട് അല്പം അനവധാനത  
 പ്രകടിപ്പിച്ചതിനും ചക്രവർത്തിൻ സമുദായത്തോടോ  
 ട് സമാധാനം ചരയുണ്ടാക്കുന്നതില്ലെ എന്നു സംശയി

അടുത്തു പോ.

മറു കവിതകൾ:

[illegible]

പ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് നൽകിയതും

**വാർഷിക കലണ്ടറിൽ ഏഷി-**

**മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ അഭിപ്രായം:**

**പ്രകാശം കൈമാറി, മറ്റേ**

**കളം കൃഷിപരമ്പരയിൽ കളം -**

ഡി'കൺറ ബന്ധപ്പെട്ടു മരൻ

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടിയാണ് ഈ പുസ്തകം

**ഉത്തരവുകൾക്ക് മുന്നിൽ**

தேவியம் கன்னடம்மேலான அன்னம் பத்திரம் அது  
 முபகரணில் கன்னடம். நகலம்மேலானது ஒன்று  
 சுருக்கமாகவும் உடனடியாகவும் கன்னடம் மொழியில்  
 வரும் பதனான கன்னடம் 'தன்னம்' மொழியில் பதனம்  
 மொழியில். கன்னடத்தில் கன்னடம் அது  
 மொழியில் கன்னடம் மொழியில்.

തിരുവിതാംകൂറിനെ ഏട്ടവീടിലെത്തിത്തു മക്കി  
 ഈ ശക്തനായ മഹത്തമവർമ്മകൾക്കുവേണ്ടി മരിക്കു  
 ത്ത സംഭവത്തെ വിനയീകരിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കു മ  
 ഞ്ഞുവെക്കുകയും വിദ്യാഭ്യാസത്തെ ഉദ്ദേശിക്കുകയും  
 ചെയ്തുകൊണ്ടു വന്നു.

ഭൂപ്രദേശം കറവാകളും  
 കാപ്യമേരികൊണ്ടുവീടും  
 കൂടിയു വേണമെന്നു യഥാ  
 യോജനയോടുകൂടി കീഴടക്കി

വമ്പിച്ച ഭൂതകുടുംബം പച്ച-  
 നെയ്തുകൊണ്ടു നേടുന്നതും  
 ചിമ്പിൻ മലയാർ തുണിത്തകളും  
 പൂർത്തിയു വന്നിരിക്കുന്നതും  
 കേരളത്തിൽ കച്ചവടം  
 കേരളം പ്രസിദ്ധമാകുന്നതും  
 കേരളത്തിൽ വന്നു നന്നു.  
 നാനൂറുവർഷം മുമ്പ് നിർമ്മിച്ചതായി.

എന്നിങ്ങനെ മറ്റിങ്ങനെയുള്ളതായ അനവധി പദ്യ  
 ഞ്ഞു കൃത്യമായിട്ടു. ഏകദേശം 127 പദ്യങ്ങളുള്ള  
 ഈ മഹാകാവ്യം മനോഹരമായ തിരുവിതാംകൂ  
 റിലെ സൂര്യകുളിൽ പാഠപുസ്തകമായി അംഗീകരിക്ക  
 ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വിശ്വകർമ്മൻ മരിച്ചശേഷമുള്ള  
 മറ്റുള്ളവർ പ്രതിപാദിക്കേണ്ടിവന്നതിനാലോ, അദ്ദേഹ  
 ുട്തിലേ കളികളെ ഉദ്ദേശിച്ചു എഴുതിയതിനാലോ എ  
 ന്നും, ഇതുകൂടി കവിതയുടെ സവിശേഷമായ കവനക

മലയാളം ഈ അധികം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയാണി-  
ല്ല. എങ്കിലും, കിട്ടിയ നൂതനങ്ങളെ അദ്ദേഹം വളരെ  
ഭേദിച്ച്, തോടുകൂടി വിനിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്പ്യൂ-  
ററുകളിൽ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു വരുന്ന ഷട്ടിൽ ക-  
ണന്ന

നാർകുകൾക്ക് അത് അനായാസം കേളി-  
ഷ് ക്കൂടുതലാണി കണ്ടെത്തുകയാണെന്ന്  
പ്രേമമയമായി നീളെ നന്നാണെന്ന്  
അമളിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചെല്ലുന്ന കൂടാണിനിയാൽ പട്ട-  
വല്ലിയിൽ ത്വന്താരു വെക്കുകയും  
എപ്പോഴും വീശിവെക്കുന്ന-  
മുല്ലാസംതോളെ ചെലിയിക്കും.

ഇതുമായിപ്പോലും എത്രയുംതാഴെക്കൊണ്ടിട്ടാണു-  
ന്നു നോക്കുക. പല അവസരങ്ങളിലായി എഴുതി കവ-  
നകളെങ്കിലും തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടു-  
ള്ള ചുമതലകളിൽ ചിലതെല്ലാം തിരഞ്ഞെടുത്തു പ-  
സ്തകങ്ങളിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണ് "കഥാകള-  
ളി". ഇതിൽ ഒരു പുറംതൊട്ടി, ചേലപ്പറമ്പ്, പുത്ത-  
മ്പുരം, സങ്കല്പനം, ഉറപ്പിട്ട, മേൽപ്പറമ്പ്,  
എന്നിങ്ങനെ ആറു ചുമതലകളുണ്ടായിരിക്കണം. അ-  
വസരങ്ങൾ ലഭ്യമാകുമ്പോൾ തയ്യാറാക്കുന്ന സിംഹ-  
വം എന്ന വേറെ അന്നാണ്. വിശേഷിച്ചു വിശേഷ-  
തയായ ഒരുതരംതരം പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഷട്ട-  
കളിൽ കിട്ടിയാൽ അദ്ദേഹം അത് വെറുതെ വിടുകയി-  
ല്ല. കഥാകളെങ്കിലും കഥാകളെങ്കിലും അന്യരായ

കവനകലാകകമഖരിത് ഉന്നമസരജ്യം വയിക്ക  
 ന്നവതരണകിലും സദഭിന്നിതാണവം മീലപ്രഭാവവു  
 മാണാൻ അശ്രുതതിൽ പ്രാധാന്യമെന്തെ അർത്ഥിക്കുന്നതു്.  
 മാരയ്യവതിനെയും നന്നെ അഭിമന്യവയനെ പര  
 മശിക്കുന്ന സദഭിന്നിതാണവം, ദുഃഖസന്നദ്ധവിഷയ  
 കമായ മീലപ്രഭാവവും കൈഭുവിസേസങ്ങൾ ഉന്നമ  
 മണങ്ങളാണല്ലോ. കൈവരയെ പത്മവൃന്ദത്തെ രേ  
 ഷിച്ചു മഗ്നസൈന്യനിയമയ തുടങ്ങുന്ന അഭിമന്യവിന്റെ  
 പരമഭൂമനെയും, പെരുമയിൽ കൃഷ്ണാർജ്ജുനന്മാർ  
 പൊലും ഭയമുണ്ടായി നിന്നുകൊണ്ടു കൈവരയെ ക  
 ലപന ചെയ്യുന്ന മീലസേനന്റെ വീരത്വമതന്നെയും  
 ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള മോശ ഏററവും ഹൃദയസ്തപ്തമായി  
 ഭൂതാൻ.

മുതൻ ഹർത്തുനശങ്ങൾ തറച്ചു ഭൂവിൽ  
 വട്ടം കറങ്ങി നിപതിക്കുമിളയുത്താൻ  
 പെരുന്ത മറു പല ജീവികളും പതിച്ചു  
 ഘൃതരിപനകൾക്കു കഴപ്പാതാൻ.

സംഹാരകാമകിരുകൻ പുകന്നു ബലിപ്പു  
 വൃന്ദനരിതത്തിലൊരു സുഖമാനിക്കനെ  
 ഹാരഹാ! പാൽസുകന്നാശു കന്നു ശത്രു  
 മേറെങ്ങളാൽ കണപൊട്ടിൻ തുളിചേർത്തു.

അന്യന്റെ കായമപരന്റെ ശിരസ്സു മുഖ  
 സന്നാനാമപരന്റെ കരളകാണ്ഡം  
 അന്യനിലും കൈമേൽത്താൻ മേൽത്താൻ  
 യന്മൻ മനസ്സായസുകൻ സുകരം വിളങ്ങി.

എന്നിങ്ങനെ അഭിമുഖ്യവിശ്വര സമചൈതന്യത്തെ വ  
ണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗം ഏതു സ്വപ്നമെന്നോ മോക്ഷാത്മകത്വ  
കിരണാകിരണീകരണമിടയില്ല.

ഇതും തിരിഞ്ഞിട്ടും കരിമ്പിൻകലരിൽ  
കടന്നൊഴുകിക്കുന്ന കാട്ടാനപോലെ  
തടഞ്ഞൊഴുകി കേറിയ ചന്ദ്രശ്ചക്രവിൽ  
തരം തച്ചുപോകാൻ ഹിമംബലാധി,  
കടലിൽ നൂർത്തും മറ്റേതൊരു പാഞ്ഞുതട-  
ന്നപ്രകാരം കാട്ടുന്ന കടലിറുക്കിൽ-  
കടന്നൊഴുകുന്ന ഗർഭാഗ്രസ്തനാൽ ദൈവം-  
കടലിൽ കടന്നൊഴുകി തടയുകയും  
പരം മകളധാരാണിയിൽ മറയ്ക്കും  
കടലിൽ കടന്നൊഴുകുന്ന കടലിറുക്കിൽ  
തടയ്ക്കും പരമേശ്വരൻ മറയ്ക്കും തടയ്ക്കും സ-  
തപതം പരമേശ്വരനാശ്വരശക്തി,  
കടലിൽ കടന്നൊഴുകുന്ന കടലിറുക്കിൽ  
മടയ്ക്കും മറ്റേതൊരു പരമേശ്വരൻ  
കടലിൽ, കടലിൽ കടന്നൊഴുകുന്ന കടലിറുക്കിൽ  
പരമേശ്വരൻ പരമേശ്വരൻ പരമേശ്വരൻ.

മീനപ്രഭാവത്തിലുള്ള ഈ പരമേശ്വരൻ ശത്രുക്കളെ  
വധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു കരുതും പ്രത്യേകം പരമേശ്വരൻ  
മോക്ഷത്തില്ല. അതിലെ കഥ അവസാനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള  
ഈ ഒരു പ്രത്യേക കീർത്തിലാണ്. ദൈവനാണെന്നും  
കൂടി കൊന്നതിനുശേഷം, “മുണ്ടായുള്ള കഷ്ടതയുടെ വ

പ്രവൃത്തികളിൽ ഏതൊരു യുദ്ധത്തിന് വരുമെന്ന് ഏതാ  
 ഭീമനേതാവ് ഒരു പ്രവർത്തിയിൽ നൽകിയതും അതു കേ  
 ട്ടു അമ്മയെന്നായിത്തീർന്നു അമ്മയെന്നും,

അമ്മയായില്ല വീടാണിതുകേൾയായിലും

നിന്ദാപാശ്ചാത്യമായിപ്പോ-

ളുപുഷ്ടം നൽകുന്നതും നൽകിയെന്നും

അന്നുതന്നെയും.

ഏതാ പരമേശ്വരനാണ്, തന്റെ ഒരു പ്രവൃത്തിയെ നെ  
 കെ നൽകാൻ തന്നെത്തന്നെ പ്രവൃത്തിയെന്നോടുകൂടി  
 തന്നെയും, തന്നെയുംകൂടി, തന്നെയുംകൂടി ഭീമ  
 നേതാവായ നേതാവിനെയെന്നും യുദ്ധത്തിന് സന്നദ്ധ  
 നായാൽ മരിക്കുന്ന അമ്മയെന്നും പരമേശ്വരനും,  
 അമ്മയെ പെട്ടു നേതാവിനോടുകൂടി,

"മരിക്കുകയില്ലെന്നുവരികിലും ചിന്തിക്കി-

കൾ നൽകിതൻ മറ്റൊരുവിനെയും വിശ്വസിക്കും

പരം വിശ്വസിക്കുകയും പരമേശ്വരനോടുകൂടി

പരമേശ്വരൻ സവിശ്വസിക്കുകയും... .."

നേതാവിനെയും പരമേശ്വരനെയും ഒരു കഥ അവസാനി  
 ക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഭീമനേതാവായ അമ്മയെന്നോടുകൂടി ത  
 ന്ന ഭീമനേതാവും വാതിൽക്കൽ സന്നദ്ധനായതും അമ്മ  
 യെ ഭീമനേതാവിനെയും സന്നദ്ധനായ വിശ്വസത്തിനും വിശ്വ  
 ക്ഷയിക്കുന്നതെന്നുള്ളതിന് സംശയമില്ല.

മറ്റൊരുതരത്തിൽ ഒരു കഥപോലും വെളി  
 കൻ പ്രവൃത്തിയായതും പരമേശ്വരനോടുകൂടി  
 വെളി കൻ അമ്മയെന്നെയും ഭീമനേതാവിനെയും സന്നദ്ധനായതും



കേന്ദ്രത്തിലുൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. കേന്ദ്രങ്ങളിലായിട്ട്  
 ഉൾപ്പെടുത്തിയ ശ്രീകൃഷ്ണപുരാണം ഉന്നതമായ ഒരു സ്വരൂപം  
 തിന്നുവകയാക്കുന്നു" കവി ആത്മരതി സമർപ്പിക്കുന്നു.

ശ്രീകൃഷ്ണനെന്നു സർവ്വഭയഭയഭയം  
 ശ്രീകൃഷ്ണനെന്നു സർവ്വഭയഭയഭയം  
 പേരുകൾക്കുമായി നാമകരണപോലെയ്  
 പേരുകൾക്കുമായി നാമകരണപോലെയ്  
 കേന്ദ്രമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു സർവ്വഭയഭയഭയം  
 കേന്ദ്രമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു സർവ്വഭയഭയഭയം  
 കേന്ദ്രമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു സർവ്വഭയഭയഭയം  
 കേന്ദ്രമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു സർവ്വഭയഭയഭയം

ഇങ്ങനെ ഉൾപ്പെടുത്തിയ പ്രാധാന്യത്തെ സ്ഥാപിച്ചതിൽ  
 കേന്ദ്രം കവി ഉൾപ്പെടുത്തിയ കഥയിലേക്കു പ്രവേശിക്കു  
 ന്നു. അനന്തരമായിട്ട് കേന്ദ്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടു  
 ന്ന കേന്ദ്രത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായിട്ട്  
 "വ്യാപ്താനി വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായിട്ട്  
 വ്യാപ്താനി വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായിട്ട്  
 വ്യാപ്താനി വ്യക്തമാക്കുന്നതിനായിട്ട്

കേന്ദ്രത്തിലായിട്ട് നാമകരണപോലെയ്  
 കേന്ദ്രത്തിലായിട്ട് നാമകരണപോലെയ്  
 കേന്ദ്രത്തിലായിട്ട് നാമകരണപോലെയ്  
 കേന്ദ്രത്തിലായിട്ട് നാമകരണപോലെയ്

ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പിറകെത്തന്നെ സീത പേരുകൾ  
 ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പിറകെത്തന്നെ സീത പേരുകൾ  
 ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പിറകെത്തന്നെ സീത പേരുകൾ  
 ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പിറകെത്തന്നെ സീത പേരുകൾ

**ഏകദേശ കവിതയുടെ ചോദ്യം:** അന്ത്യമുൻ ഇക്കാര്യത്തിൽ എഴുതിയവിയായ വാണിക്രിയെ പരിമാസഗർഭമായ രീതിയിൽ അപരധ്യാനകൃഷ്ടികയറുന്നു ചെയ്യുന്നത്.

മതവും രാഷ്ട്രീയചരിത്രത്തെയുംച്ചേർക്കുന്ന  
ചൊല്ലുകളെക്കുറിച്ചു വിട്ടുകൊടുക്കണമെന്നും  
പുസ്തകങ്ങൾ വിതരണമാക്കുന്നതിനും വിജ്ഞാപിപ്പിച്ചു.  
മലയാളത്തിൽ 2000-ൽ അക്കാദമി അവാർഡ് ലഭിച്ചു.

പലതരത്തിലുള്ള പുസ്തകവും നാലാറുവരെയുള്ള  
കുഴിഞ്ഞതിനുശേഷം മാത്രമാണ് ഉള്ളിലേക്ക്  
വെട്ടി വിധി കഴിഞ്ഞതെന്നാണ് അദ്ദേഹം നോക്കുക.

[illegible]

കുലോണവേളയിലൊരിക്കൽ നവട്ടിക്കു കാട്ടി-  
കുലോണന്തൻ കവി മറയ്ക്കിയമല്ല മോഹം  
കുലോണഗാത്രികളണിഞ്ഞ മഃസ്രസീഖ-  
കുലോണാജ്ഞാപിതമാതാപിതാപിതാ.

ഇക്കാരണമെന്നല്ല, ഇതിനെ അതിശയിക്കുന്നത് വിധത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണമായും സഞ്ചരിക്കുന്ന സമൂഹം പട്ടാപ്പാക്കായ എത്രയോ യാത്രാവിരുദ്ധരും പണ്ടുള്ള രാജാക്കന്മാർ പല അവസരങ്ങളിലായി എഴുതിയ പ്രസംഗികളിൽട്ടെ. അവയെല്ലാം ശ്രദ്ധയിൽ പ

ശൃംഗപ്രതിമയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതും അസംസ്കൃതത്തിൽ വലിയ ഒരു സമ്പാദ്യമായിരിക്കും. അദ്ദേഹന്റെ കന്നട സാഹസ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹിമാനുകരമായ നവോദയ പരമ്പരയിലേക്കു വിശദീകരിക്കും.

ക്രി. 1800 കണത്തു അസർദ്ദനാമകൻറെ അപകടത്തെക്കുറിച്ച് "സുരകം" എന്ന കർമ്മകൃത കോട്ടയത്തു പിന്നീട് "സംസ്കൃതമാല"ൽ ഒരു കണട നമ്പരത്തിൽ പദ്യകൂട്ടത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതായ ഒരു കവിതകളായാണ് "ഭാഗിമം". വഞ്ച പ്രഭു കീർത്തിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ കവിതകൾക്കും അദ്ദേഹം രൂപീകൃതമായതും മേലുണ്ടായിരുന്ന അസംസ്കൃതങ്ങളായ സ്വർഗ്ഗനാമകൻറെ വാളിച്ചപറയുന്ന കണടാണ്.

കണടയിലേക്കും പ്രിയം ചേർന്നു കൂടിയതുകൊണ്ടുവെന്ന് വഞ്ച പ്രഭു വാളിച്ചപറയുന്ന കണടയാണ്. വഞ്ച പ്രഭു കീർത്തിൽ വാളിച്ചപറയുന്ന കണടയാണ്. കണടയിലേക്കും പ്രിയം ചേർന്നു കൂടിയതുകൊണ്ടുവെന്ന് വഞ്ച പ്രഭു വാളിച്ചപറയുന്ന കണടയാണ്. കണടയിലേക്കും പ്രിയം ചേർന്നു കൂടിയതുകൊണ്ടുവെന്ന് വഞ്ച പ്രഭു വാളിച്ചപറയുന്ന കണടയാണ്.

എന്നീ രീതികൾ സാഹസ്യകർമ്മകാരായ കണടയിൽ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭാഗം കൂടിയിട്ടുള്ളതായതും, തിരുവനന്തപുരത്ത് ചേർന്നിട്ടുള്ള എ. പി. പി. അക്കാദമിയിൽ നടന്നതായി സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു പ്രണയകാവ്യമാണ്. "ഗുഹനാമകനായ അപ്പുനിക്കുറുത്ത ഭാഗിനേഴിയായ ഭാഗിമം" മാതൃകയായതിനാലാണ് അതിനെക്കുറിച്ചായിരുന്നത്, "ബ്രഹ്മദേശസംവാദം"യിൽ നിന്നുണ്ടായ വിട്ടുകൊടുത്ത ഭാഗിമംകുറുത്ത

[illegible]



കളിയും പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക എന്നുള്ള കാര്യപരിപാടി യേതായിത്തന്നെ ആരംഭിക്കും. സമരങ്ങളിൽ അനുവദിച്ചു വന്നത്. അതേരീതിയിൽ ഒരു സംക്രമസമയമാണു സാഹിത്യസമുദായത്തിൽ ഇപ്പോൾ കേവലം അന്യമി പ്രൊത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചു കവികൾ കേന്ദ്രിച്ചു കൂട്ടുന്ന സഭാസഭകളെ അന്യമായില്ലാത്ത വല്ല "വേദി"യോ പുറത്തു നിർമ്മിക്കുകയെന്നതും കമ്പള രേഖിക്കുന്നതോപോലും സാഹിത്യത്തിൽ ഒരു ലക്ഷ്യമായിരിക്കണമെന്നും കരുതി അന്നത്തെ സാഹിത്യരംഗം ആരംഭിച്ചു പെന്തീയുന്ന ഈ സാഹിത്യവിപ്ലവത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർക്കും പങ്കെടുക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കും താൽപ്പര്യമായി അനുയായി "കൃഷ്ണകവിതകൾ" സാഹിത്യത്തിൽ സമ്പാദ്യമായിട്ടുണ്ട്. [തങ്കമുക്ക്, വിഷ്ണുവേദം, വേദിക, പത്മിനി, സത്യവതി, കലാപതി, അംബരീഷ്വരൻ, വേദാന്തിപതിണൻ, മൃഗേന്ദ്രനന്ദൻ, കോമൻ, കല്യാണാഭിജ്ഞാനം, ഗർഭസുരഭി, വാഗ്ദേവൻ, ശങ്കരൻ, ശ്രീമദ് എന്നിങ്ങനെ പലനാമം "കൃഷ്ണകവിതകൾ" നമ്മുടെ ലിറ്ററററുകൾ പങ്കെടുത്തിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. ശ്രീമദ്യായാഗം വേദിക, ഉജ്ജ്വല, കണ്യക, ഭാവ, കററ പുറം കേശവൻനായർ, കോമ പ്രിയ, പരമേശ്വരൻ, ആലത്തൂർ അരുൺനായർ, പ്രൊഫ്. നന്ദേശ്വരൻ പന്തളംമേനോൻ നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനോൻ തുടങ്ങിയവരാണ് തദ്ദേശത്തുനിന്നും ഇവ സാഹിത്യവിപ്ലവത്തിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്. കവിതാവിഷയത്തിൽ സാഹിത്യമേഖല, ശബ്ദശാസ്ത്രം, ശാസ്ത്രം, പ്രത്യേകിച്ചും,



ലിൽ അമർപ്പിച്ചു, ചാഴുക കറുക നാരായണൻനമ്പ്ര  
 മി മുതലായ സ്ത്രീകളായാമെ നിർമ്മാണമനുസരിച്ചു  
 പ്രകടവിതരീതിയിൽ നിർമ്മിച്ചുതന്നു അംബരീഷച  
 രിതം മണിപ്രവാളം. കേരളത്തിൽകൊണ്ടു് അറയ  
 നെയ്യം അറപതു ഏക്കരം വീതമെഴുതി ഒരു ശതക  
 ത്തിൽ കഥ അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നായിരുന്നു നിശ്ച  
 യം. ഈ പുസ്തകത്തിനുള്ളിൽതന്നെ ഇതുകൂടയും അവര  
 വരുമെ ഹംഗം പൂർത്തിയാക്കുകയും ചെയ്തു. പുസ്തകം  
 പണയവും ഉരുക്കംഗം ഉള്ളതുമായിട്ടാണ് അന്ത്യരീ  
 ട്ടുള്ളത്.

പരമം ചിന്തിക്കുവ വില്ലകൾ വല്ല-

സ്തവനം കടന്നുഴരാം

ഘോരം തീർത്തുണ്ടകവൃന്ദം തെരുതെരു-

ക്കേരളിപ്പൊക്കിപ്പൊന്ന

വീരൻ ദർശകപ്രവേപിതവപു-

സ്തവനീടുമെരുവസൻ

ഹരി തണുകരേഖലാപതി പരം

ചിത്തന്നണത്തിരിനൻ.

മകനിക്കു നമ്മെയിഹ നീ നെടുമുത വരുത്തി-

സ്തവനീടുമെരുവസനവുദകിയല്ലോ

മകനിക്കു ഹേതുവുതന്നെതലം, മകൻ

മകനിക്കു വരുണമുതിർന്നതായിരിക്കാം.

ലല! നിന്നുടെ തിരുതിക്കു വേദം

നിവ നീ കാണുക ശങ്കരനെകിവിസ്തരം

വലയെഴുത, നട്ടുനൂകൊള്ളണം മൽ-

സ്തവമെന്നുവരു ത് നിന്തിട്ടു കാണാം.



ഇതാണ് അംബരീഷചരിതത്തിലെ കവിതാശീതി. ഇതുപോലെ ദൃതകവിയായി എഴുതിയ കൂട്ടകവിതകൾ വേറെയുണ്ടു്. എല്ലാവരികൾക്കും മാതൃക കാണിക്കുന്നതു വൃന്ദാവനചരിതത്തിൽ കാണേണ്ടതല്ലെന്നു് എന്താ് വിചാരിച്ചു് അതിവെക്കച്ചമിടുന്നില്ല.

മറ്റുവിത്തത്തുളിക്കുന്നപോലെ സന്ദിഗ്ദ്ധമെകത്താലും ഭാരാകാശത്തു ഭാരാഭൂമിത്താലും കണശ്ചാരാഭു്. നോവൽദാമ, സന്താപദാമ, ചെറുകഥാദാമ, നാടകദാമ, ചാഴംകവിതാദാമ, ഓശാനപ്രസ്ഥാനദാമ മുതലായവ ഇതിനാലായെന്നാണ്. ഇപ്പോഴു് ഇതിൽ "പലമുഖത്തു്" ദാമ കെളിയിട്ട കവിതകളു പരിശുദ്ധീകരിച്ചുകാലമുണ്ടായിത്തന്നു. നമ്മുടെ പാഠശാലകളിൽ മിക്കവാറും അക്കാലത്തു് ആ ദാമത്തിൽ അരിപെട്ട കയ്യടകളായിത്തന്നു ചർച്ചനയായതും ഇതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹവും ഉള്ളതുംകൂടി ഒരു പലമുഖത്തു് കെട്ടിക്കെട്ടി. അതാണ് "കലമ്മ."

വൻകത്തലാളുകൾക്കൊക്കെ കൂപ്പുവെക്കു  
പകരത്താമണക്കെഴുതാം ചെറും വെട്ടിനീക്കൻ  
അൻകപ്പുനമ്മി മനകൾക്കു ചിട്ടക്കൂട്ടം  
തംകിറക്കിയവെണ യുവാൻ തുണചെയ്തിട്ടേ.

ചട്ടംവെക്കുന്ന മലർത്തൻ മകൾക്കു നെഞ്ചാലി-  
യാട്ടത്ത നമ്മു് കെട്ടുവാണെന്നു നട്ടുപോലെ  
കൊട്ടം തടസ്സമു തടയുന്ന കുട്ടിയുമാല-  
ക്കൊട്ടന്ന നാട്ടിനഴകുന്നൊരു മന്നുതമ്പാഴ്

മാനവത്വത്തിന്റെയോ മാനവനേറുത്തതാൽ  
മറന്നുകയെ ചുട്ടു നാട്ടുഴക്കി ചാക്കിൽ



പരമം മഹിമനമേ കല്പന ഗർഭമിതമേ-  
 ഞാനെങ്ങുമിങ്ങുമിഹ ചുറ്റി നന്നിടനേ?  
 ഞെരിട്ടു കാലഗതിചെഴുതിനാത് മഹത്വം  
 പൂർവ്വോദാ പ്രഭുനിമേന്മമിട്ടിരിക്കാം.

ആദ്യത്തിൽത്താൻ തുടർന്നും ക്രിയചെറുതുകിൽ-  
 സ്തുതിന്നധം വിസ്തരിപ്പം-  
 നോക്കുകപ്രേർന്നുള്ള ചിന്താതരഫലമൊളി-

വായ് കാട്ടിയും നമുപിമർക്കും  
 ഏതൊരു ചെറും ശുഭമൊന്നാലിയെ നീവ-  
 ത്തിച്ചുനന്നാകെത്തിൻ  
 കർത്തവ്യം പാരിവേഷത്തിലൊഴുകവനും  
 ശ്രേയശ്ചേദം സമ്മിച്ഛ.

പരിചരണകൃത്യം പൂർത്തിയാക്കി, എല്ലാത്തരം  
 തെച്ചമിതങ്ങൾ നശിപ്പിക്കുന്ന കറുപ്പ് ഈ കർമ്മത്തിൽ  
 കാണുന്നതെന്നു സമ്മതിക്കുകയിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയി  
 ല്ല. മേലുദ്ധരിച്ചവയിൽ മോക്ഷത്തെ പശ്ചാത്തിന്റെ  
 ഭൂമി

കാർണ്യപരമപരമാദേ അനുചി, ചൈതന്യം  
 സ്തുത്യ, വിസ്തരിപ്പൻ  
 മീനംനാം ഗതി കാണും ഫലമതിഗമനം  
 ബ്രഹ്മാർത്ഥതം ശ്രീ  
 കർമ്മം മഹത്വം വിമഗ്നം പ്രസ്തുതമപി പുന  
 സംഹാരം കാർണ്യജനം  
 കർത്തവ്യവാനുകൂലനമിതമേ ചൈതന്യം  
 ശ്രേയശ്ചേദം ദിയോ വാ?

എന്ന ജ്ഞാനമാണെന്നും, അതിനെ മനോജിഹ്വ,  
 മുൻപേ കാട്ടും കുറിച്ചും കൃശം, മതുവഴിയേ  
 വിസ്തരിപ്പാൻ ശുഭിച്ചും,  
 മുഴിഞ്ഞുവന്ന കാഴ്ചയുടെ ഗർഭനാഡം  
 തേടും കടലിലുത്തളിച്ചും,  
 ചെലവായ് ചെലുത്തും വിജയം, മിതമുദയിലൊരോ  
 കാഴ്ചക്കൊന്നിപ്പൊഴിക്കും  
 ചെലക്കുന്നതും, മനോജിഹ്വയെ ക, മനോ  
 നാടകം തീർത്തൊരുകാരും.

എന്നു തന്നെ ചെലുത്തുന്നതും കടലിലുത്തളിച്ചതും  
 നവരന്റെ നവരന്തയ്ക്കുള്ള ചെലവും പ്രകാശമായി പ്ര  
 ത്യാശപ്പെടുന്നത്. കവിയുടെയും വിജയം പരമം  
 യിച്ചു ആത്മസംതൃപ്തി നേടുന്നതാകാതെ അപ്പുറത്തു  
 യ നിലയെ കടക്കുന്ന പ്രസ്തുതത്തെപ്പറ്റി ഇതി  
 ലധികം എഴുതുകയും പറയുന്നതു ഭക്താപ്തം.

ഉത്തർ മനോജിഹ്വയെ കടലിലുത്തളിച്ചതും  
 കിടപ്പാട്ടും എഴുതുന്നതും നവരന്തയ്ക്കുള്ള ചെലവും  
 ചെലക്കുന്നതും, മനോജിഹ്വയെ ക, മനോ  
 നാടകം തീർത്തൊരുകാരും.

കു മനസ്സിദ്ധതികഴിഞ്ഞല്ലോ. ശ്രീമദ്വവിജയം തുളു  
 ലിനൈപ്പറിയും സുഖിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. “വിശിഷ്ടവ  
 സ്ത്വ” എന്ന അലക്ഷ്യമുദാഹരണത്തിട്ടുള്ള ഒരു കി  
 ലിപ്പാട്ടിൽ നിന്നും ശ്രീ വിഖ വരികൾ ഇവിടെ ഉൾ  
 ലിതമാകുന്നു. അനവധിതമായിത്തന്നെയുള്ള വിശ്വസി  
 ക്കുന്നു.

കരമവേകമനി പുകകേകിസഖയത്തിലെ-  
 കളമരം വല്ലകീതല്ലാം മെല്ലവേ  
 കവിതസംസതസുതമധുരമധുരമേയനം  
 കണ്ണപിഴുനമത് ചേർന്നിട്ടമസപനം.

അതണലുകീരണതര പരിഭൂതകരങ്ങളു-  
 രനംപുലം മനോമുക്തകളിനാലായം  
 പരിമളമരമിളകിളുറ്റപവനപരിരംഭണം  
 പൂർവ്വ സുരീഷം പ്രകാശമായപീസം.

ഇത്ര മധുരമായി കിളിപ്പാട്ടെഴുതാൻ വാമനൻ ഒരു കവി  
 കേരകിളം എഴുതിത്തുടങ്ങിയിരുന്ന ആ കിളിപ്പാട്ടു മഴ  
 മ മൂലിതന്നെയെന്നവരികിൽ, ഇങ്ങനെയൊരുപാട്തരം  
 വിശിഷ്ടകാവ്യങ്ങളോടു കിടന്നിരിക്കുന്ന മനോരമ ഉത്തമ  
 കൃതിയുൾക്കൂടി നമുക്കു ലഭിക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷെ, അതി  
 നുള്ള അഗ്നം നമുക്കില്ലാതെ പോകയാണല്ലോ മല  
 യ്ക്കുളം.

അദ്ധ്യായം മമ.

### കവിതാനിരൂപണം

കവിതയ്ക്കു ശരിയായ ഒരു നിർവ്വചനം കല്പിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ പരമസ്തുതയെങ്കിലും കന്യാകുമാരി, പരമേശ്വരനിരൂപകനായും മിന്നാമല്ലായ്മയോടെയെഴുതാൻ കഴിഞ്ഞത്. പല കവ്യങ്ങളും വായിച്ചു പഠിക്കുമായി പൂരിതശേഷം അന്നുണ്ടാകാമായിട്ടുള്ള അനുഭവങ്ങളെ അദ്ദേഹത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിവെച്ചുവെന്നല്ലാതെ, അവയുടെ ലക്ഷണകല്പനയെപ്പറ്റി ശുഭതലമായിട്ടൊന്നും പറയുന്നതുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പ്രകൃതിഭരണീയമായ ഒരു പശുതന്തിന്റെയും ഉച്ചനത്തംകന്റെയും പല രോഗങ്ങളിൽ നിന്നുകൊണ്ടു ചേരമട്ടെ എടുത്തുപോകും, അതിലേറ്റും പശുതന്തിന്റെയും ഉച്ചനത്തിന്റെയും പ്രതിച്ഛായ അങ്ങിനികിടക്കുമ്പോൾ എല്ലാം മനോഹരമായിരിക്കുകയില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയല്ലെങ്കിലും. മരയാളിയാടികൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നുകൊണ്ടു നോക്കിയാൽ കഴിയാത്ത കാഴ്ച ആകുമെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ മിന്നാശ്വരങ്ങളിൽ നിന്നു മരയാളിയാടികൾ നിൽക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി പലരും തമ്മിൽ അഭിപ്രായപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു് ഒരു പൂർണ്ണമനോഹരമായ അപൂർണ്ണമനോഹരമായ ഒരു ശരിയായിരിക്കുകയില്ല. അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി വീക്ഷിക്കുകയാണെന്നതിന്റെ സ്ഥിതിക്കുമനുസരിച്ചു

രാത്രിയിലിരിക്കുമ്പോൾ വസ്ത്രങ്ങൾ പടത്തിൽ പ്രതിഫലി  
ക്കുന്നത്. കവിതയ്ക്കു മക്കളെന്നിട്ടു ചന്ദനം ചെമ്പുവയലാ  
സ്ഥിതിയും ഇതിൽനിന്നു ഉണ്ടാകൂ. അവനവന്റെ മന  
സ്സിൽ സെല്ലു മധ്യത്തെ ഉറക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായി  
ഭാരതമെന്നും നിവൃത്തിയാണെന്നായിട്ടുള്ളത്. നാ  
ൽവിശിഷ്ടമായ കൃതി ഉറക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായി  
യെപ്പട്ട. ഇങ്ങനെയൊന്നു കർവ്വകൾക്കുള്ള സംഭ  
വം മൂന്ന് ആചാര്യന്മാരും ഇതിൽ ഉണ്ടാക പ്രായമു  
ണ്ടായിട്ടുള്ളത്.

സ്ഥിതിപ്രതിഷ്ഠാദായക ഭാരതീയവർഷകളായും  
വ്യക്തമായും വ്യവസ്ഥപ്പെട്ടതെന്നു അവർ നി  
ർമ്മിക്കപ്പെട്ടതെന്നു നിരൂപകർ സംഗ്രഹമാണു വ്യാകര  
ണം. അല്ലാതെ വ്യാകരണവിധികളെ പരിശോധിച്ചു  
തന്നുണ്ടെന്നായി ഭാരതീയ വ്യാകരണപ്രകാരം ഉള്ളത്.  
നിവർത്തനകളുടെ വ്യാകരണം ഭാരതീയ പരിപൂർണ്ണത  
യിലിരിക്കുന്നതല്ല കാരണം ഇതാകുന്നു. ഇതുപോ  
ലെ പല കർവ്വകളും പരിശോധിച്ചു അവയെ പല പ്ര  
കാരത്തിൽ ചേർത്തു പല നിയമങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചു  
പവർക്കു ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നു ആലങ്കാരകൗതുമങ്ങൾ.  
ഇതിൽനിന്നു നമുക്കു നേർപ്പിക്കുന്നതു കർവ്വകളെ അ  
നുസരിച്ചാണ് അവകാശകൗതുമങ്ങൾ നേർപ്പിക്കുന്നതാ  
ണു. ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നാണല്ലോ. എന്നാൽ കാര്യ  
ങ്ങളിൽ ഇതിൽനിന്നു അല്ലാതെ വ്യവസ്ഥപ്പെട്ട. അ  
തിന്റെ ഫലമായി കർവ്വകൾ ആലങ്കാരകൗതുമങ്ങ  
ളെ അനുസരിക്കുന്നതെന്നു കരുതിക്കു വന്നുകൂടി. നി  
രൂപകന്മാരും അങ്ങനെയൊന്നല്ല, പ്രതിഭാശാലികളും

അ സ്വതന്ത്ര കവികളുടെ അഭാവവും കൂടി ഇതിനൊരു കാരണമായിത്തീർന്നു. ഒരു കാവ്യം പരീക്ഷണയിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ട ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ അതു പ്രാചീനവർത്തികളുടെ അനുഭവത്തോടു എത്രത്തോളം വിഭേദമായിട്ടുണ്ടെന്നുണ്ട് എന്നുതന്നെ അർത്ഥം. വല്ല വിധത്തിലും ഒരു നിരവധിപ്രകാരം കവിതയിൽ എവിടെയെങ്കിലും കണ്ടാൽ കവി കറവക്കാരനായിത്തീരുന്നു. അഥവാ എന്തിന നിരൂപകന്മാരെപ്പോലും അശാസ്ത്രത്തിൽ കറപ്പെടുത്തുന്നു! ഒരു കാവ്യകർത്താൻ പുറപ്പെട്ട ഒരു കവിതയെ കർത്താ കാവ്യത്തെ എന്തെല്ലാം വഴികളിൽ കൂടി സഞ്ചരിച്ചു കണ്ടെത്തുന്നതിനായിത്തന്നെ ഉദ്യമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കരുതുന്നതല്ലെങ്കിൽ വെറും കലാശാസ്ത്രം. ഇത്തരം വിചിത്രമായി സ്വതന്ത്രമായ ഒരു പുതിയ സങ്കല്പത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ അപൂർവ്വം വല്ലവരും പുറപ്പെട്ടാൽ അവർ രാജ്യംകൊണ്ട് നിരൂപകന്മാരെ മയിൽവലയ്ക്കു കൈകൾക്കടിയിൽ നില്ക്കേണ്ടിവരുന്നു. സാഹിത്യകൃതികൾക്കു മാത്രം സമ്പന്നതയും അതിപ്രധാനവുമായ കാവ്യവർത്തനം രാജ്യംകൊണ്ടുതന്നെ കവികളും നിരൂപകന്മാരും കേൾക്കുന്നു.

ചരിത്രകർത്താൻ പ്രായേണ രാജ്യംകൊണ്ടുതന്നെ ഒരു കവിതയെക്കണ്ടുവെന്നും അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ടു വേണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെ വിമർശിക്കേണ്ടതെന്നും കണ്ടു അന്നുതന്നെയായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ ഇത്രയും ഇവിടെ പ്രസ്തുതവിക്കേണ്ടിവന്നു. പരമ്പരയെക്കൊണ്ടും കാവ്യത്തിനു പലവിധത്തിൽ കണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടെന്നും കേൾക്കുന്നു. അവയിൽ



“അമ്മമാരേ നന്മ സമ്പത്തുമാത്രം സാധകമാക്കൂ. ശബ്ദമെന്തെങ്കിലും എന്തെങ്കിലും കർമ്മങ്ങൾ അഭിപ്രായമാണ് ചരിത്രനാടകങ്ങൾ കവിതയ്ക്കു അധികം യോജിച്ചു കാണുന്നതു. “ഉത്തമമായ കൂടത്തിൽ വിനയസിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പദങ്ങൾ ഗദ്യവും, ഉത്തമമായ കൂടത്തിൽ വിനയസിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉത്തമങ്ങളായ പദങ്ങൾ കവിതയും ആകുന്നു.” എന്തെങ്കിലും കർമ്മമെന്തെങ്കിലും അഭിപ്രായം എങ്കിലും ഇത് നോട്ട സമയം വരുന്നതും പ്രഥമപദത്തിൽ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചുകൊണ്ടാണ്, മറ്റൊരു “ശബ്ദമെന്തെങ്കിലും” എന്ന പേരുപൻ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള കവിതയിൽ, കർമ്മമെന്തെങ്കിലും അഭിപ്രായത്തോടു ചേരുമല്ല, അന്യരോട് കവിതയോടു ആ ആഖ്യാനവുമായ വളരെ അടുത്തുതന്നെ പറ്റാം. എന്തെങ്കിലും നോട്ട ശബ്ദാധാരണമാണ് ഉള്ളിത്തോളം പ്രതിപത്തി പരിത്രന്നമാകാ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിനോടടുത്തായിത്തന്നെയും കവിതയെങ്കിലും കാണുന്നില്ല. പദാധിപത്യവിരുദ്ധത്തിൽ അന്യരോട് കിടപ്പിരിക്കത്തക്കവണ്ണം മലയാളത്തിൽ അധികം കവികളുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുള്ളതും ഇവിടെ പ്രസ്താവ്യമാണ്. “സ്വപത്ത്നേനേന ഉന്നിതമുൽസുകനകിൽ പരമം പ്രപാതപ്രഥമപ്രകൃതം പൂനേപലീയസ്സ്” എന്തെങ്കിലും വിശേഷണം ചരിത്രനാടകങ്ങൾ വാഗ്വിശേഷത്തിനെന്നപോലെ ദൈവതകേളിതകവിതയോടും വരുന്ന പദവരത്തിന് യോജിക്കുകയും കാണുന്നില്ല.

നമ്മുടെകീഴ് ക്രോടകോടി-

പൂനേപലീയസ്സ്

സമഹിതസകലമർത്ഥാനുഭവൻ  
സമമരേവേദി സമഃ തരേട്ട മേന്മൻ.

ചരിമളമിളകും കൂറ്റമ്പ്രവാളം-  
ചരി പതിയുന്നതാർത്തിചേരതിരികെ,  
പരിണതനൃണപാളി യാതന്മാസനി  
ചരിട്ടു ചാലിണ കാട്ടിലുന്മരായ്

പ്രതിനവമധുരായികണനരതം  
പ്രതി നമസ്തുകഴക്കുമയ് പളക്കു  
പ്രതിയലമലപരയായി കാട്ടകന്മാ  
പ്രതി കൊരിയൽ കരിനടക് കണ്ണുമാറായ്

സുവല്ല സരസീതലപ്രകടനസരോജോ  
സുവല്ല പുക്കൾക്കുകൃതമേന്മനെന്നല്ലാപരം  
അവഗൃഹാദിദാമതീ മഹിതമാർദ്ദവപ്രവേശിയോ  
സ്വന്ത പനേതയ്ക്കു സൽകവനമുദ്യമാകാ ദ്രവം.

എന്നിങ്ങനെ യാതാവശികളായ പദ്യങ്ങൾ വരികുന്ന സാഹിത്യയന്മാർ, 'സംസ്കൃതമന്ദിരം' പത്രവാളത്തിലുള്ള സകല രാജ്യങ്ങളും അവിടത്തെയും അയമമതി കയ്യെടുത്തുവെച്ചിരുന്ന മാനുഷ സാഹിത്യയന്മാരെ ആശ്ചര്യപരവശന്മാരാക്കിത്തീർത്തിരുന്നു 'എന്നു' ചരിത്രനായകനെപ്പറ്റി ഉജ്ജ്വല പരമ്പരയ്ക്കു അഭിപ്രായത്തിൽ കട്ടകണെ അതിശയമേകിയില്ലെന്നു തുകകവകിപ്പിച്ചു തിരിക്കുകയായില്ല. 'ശ്രേയസ്സുള്ളതെന്തെല്ലാം അവയെന്തെല്ലാം സിദ്ധിച്ചിരുന്ന സാഹിത്യയന്മാരിലേക്കുതന്നെ ആയി പരമ്പരയിലുണ്ടാകാൻ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു' എന്നു ചരിത്രത്തിലെ ചിത്രസമുദയം തുകസമുദയമാകുന്നു.' പ

തത്വസമം, കഥാസമം, ചക്രസമം, നാഗസമം, ശാ  
 സസമംനാസമം മുതലായ വിവിതപ്രകാരങ്ങൾ മറ്റു  
 മല്ല, നംഭരനാസംകം, അതാമുഖം, നിരന്തരം, അത  
 സ്തം, മറ്റുക്കും തുടങ്ങിയ ഒരു വൈവിധ്യമുഖം അ  
 ത്തിൽ അതം പ്രദാന പ്രദാനി അകപ്പെട്ടു തുടർ.

മുതലീനമനം മനോമന കാതിനീമാനനാൽ  
 നൃതമനനമനാനാമന മനീന മനനം  
 മനോനമനകകവ മനോനമനം മനന  
 കനോനമനാമനീ കനോനമനാമന  
 കാതിനീമാനമനമനമനമനമനമന  
 കാതിനീമാനമനമനമനമനമനമന  
 മന തിൻ മനമനമനമനമനമന  
 മനമനമനമനമനമനമനമന  
 മനമനമനമനമനമനമനമന  
 മനമനമനമനമനമനമനമന

നന്നു തുടങ്ങി ആ നട്ടാമുൽ അങ്ങിയിരിക്കുന്ന പ  
 ള്ലാൽ വിന്നമനീവനാമന സന്താനനാമന അകർ നി  
 അൻ പട്ടുപെട്ടാമനന മനോമന, കവിനമന ഗദ്യ  
 നാമനമനമന മനോമന മനോമനമനമന.

മനോമനമനമന പരമ്പരമനമനമനമന  
 നീ ഇവിടെ ഇന്നും പ്രസ്താവമനമനമന, അമ്മ  
 മനോമനമനമനമനമനമനമന സന്നിതമനമനമന  
 അമ്മ മനമന അനമനമനമനമനമന മനമന  
 അർ മനമനമനമനമന പ്രമനമനമനമനമന  
 പരമ്പരമനമനമനമനമനമനമനമനമനമന  
 കനമനമനമനമനമനമനമനമനമനമന

ഈ കവിശ്ലോകൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടിരുന്ന പാടവം അന്നു സുസംഭാഷണമായിരുന്നു.

നീലംബരജശ്ലോകിലസന്തോഷ

ജാലാഭ കോലുന്നതു തത്ര കണ്ടാൽ

അലാഭംഗനാദർശി തന്നിലുള്ള

മുഖാകുലാപത്തെ നിന്നൊഴുകാം.

എന്നുകിലും നമ്മോടു നാരിമാർ തൻ-

കാരുണണം പറകയില്ലെന്നൊയ്

ചിത്തമസംശ്യായ ധർമികരാണോ

കലനമന്തരമിടന്നു വിഖ്യാതം

സുഖമിതപരകപോലെയായ് തു-

ലമതൽ വരണിടുകുശംഗിതരൂർ

നവപരമ കട്ടു തേക്കുമിടം

സന്തംഭമർത്തിൽ വരുപോലണമു.

അന്തരലകാശങ്ങൾ ഇനിയും ദാസിക്കേതാളും ഉദാ-  
ഹരണങ്ങൾ ഉപേക്ഷാൻ കഴിയും. സേനീപ്പരത്തിയെ  
പ്പറ്റി മർപോലിക്കൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതല്ല. വീര  
കേളനങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ അമ്പരന്ന്  
അനിതരസാധാരണമായ സമർത്ഥം ഉണ്ടായിരുന്നു എ-  
ന്നും ആ ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാകവി ഉ-  
ള്ളർ ദേവീസംഹാരവും മറ്റും അന്നു തന്നെ കെ-  
ട്ടാൻ ചരിത്രനായകനെ പ്രേരിപ്പിച്ചത് അദ്ദേഹ-  
ത്തിന്റെ കവിത, പ്രാധാന്യം വീക്ഷണത്തിന് അധി-  
കം യോജിച്ചതായി കണ്ടതുകൊണ്ടാണ്. ഉദാത്തബ-  
ന്ധം, മോക്ഷം, ഗവേഷ്ഠി ഇവ അമ്പരന്ന ഘട്ടത്തിൽ  
സ്വപ്രധാനമായിരുന്നു. വീക്ഷണത്തിലോ കേളനത്തി-



കണ്ടാലതാക്കുവീതം കറവണിതാക്ക  
കൊണ്ടാല വാഴ്ത്തുമെന്തും സങ്കീർണ്ണം.

ഉള്ളിൽപരം തുണയിയെന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം  
കൊള്ളിപ്പു, കണ്ടിപ്പറയേ ഉവയം കൊണ്ടാക്കൽ;  
ഇല്ലാത്തതാ കലാകാര ശാലിപ്പാക്കം  
പള്ളിക്കുറുപ്പി കണ്ടുകൊണ്ടുവേക്ക.

ചിതീതാക്കപ്രസംഗത്തെപ്പറ്റി കേൾക്കൂ നന്നേ വാക്കു  
പ്രതിവാദത്തിൽ അമ്പലം തന്റെ അഭിപ്രായം കൈ  
പ്പെടുത്തിയതു ഇങ്ങനെയാക്കിത്തന്നു. അതിനനുസരണ  
മായിത്തന്നെ അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചു പോരികയും ചെയ്തു.  
സംസ്കൃതത്തിലെ ശബ്ദങ്ങളാലാകെ പഴയീര  
വശേഷ്യൻ അയ്നാക്കിയെന്നതുകൊണ്ട്, ഏതു കര  
ത്തിലുള്ള പ്രാസം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തി  
ന് നിർബ്രാഹം സംഭവിച്ചിരുന്നു. മറ്റുള്ളവർനി  
ക്കുമകലാക്കുന്നതുകൊണ്ടു വാക്കുകൾക്കെതിർത്താക്കി  
താക്കിയുള്ള ചെട്ടത്തിൽപോലും, സംസ്കൃതമാകെ തമ്പു  
രാൻ അതേ നൽകിവന്നു. ഇങ്ങനെയാക്കിത്താ  
ക്കിട്ടും,

പാലം വിതത്തിൽവിതയും വിളതന്നു ചാക്ക  
ക്കൊ പതിപ്പത്തിന്റ ചെമ്പവന്നിനിമിത്തൻ  
നിർണ്ണയത്താക്കുക പദ്യപ്പെടുത്താക്ക-  
ന്നതും പിടിച്ചു തന്നും തിരുത്തലിൽ വെച്ചു.

ഇറയ്ക്കുക എന്നവശമാവാട്ടിൽ നിന്നും ഉ  
മാദയമാക്കുന്നിട്ട തവൻ കണ്ടിട്ടു നന്നാക്കേ  
ഏറ്റുന്ന കറുക്കിയതും വെടിപോയതെന്നും  
ചിറ്റുന്ന കണ്ടുകൊണ്ടു ചെട്ടിച്ചു ടൂലം കൂടാതെ.

പ്രതത്തിനു വിഷയമോ വിജയസ്ഥാനമോ ഏതൊരു  
ചിന്തയെങ്കിലും നഷ്ടമാകാൻ മതി നിനക്കിപ്പീടകിൽ  
ഹിതമെങ്കിലും യഥാസ്ഥാനം കരളിതാസ്തസിച്ചാലുമെൻ  
മനസ്സെന്തിവില്ല ഞാൻ വിഷമിച്ചുകൊണ്ട് പൊങ്ങിപ്പോം.

ഏകാന്തതയിൽ പെട്ടപ്പോൾ കേൾക്കിപ്പോൾ സഞ്ചരിക്കുക ക  
ല്പിക്കുക തരുന്നില്ല പല പലപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനു  
പ്രദാനം ചെയ്തിരുന്നു. (ഉദ്യമപെട്ടപ്പോൾ വരുക  
മുൻ അയാളെപ്പറ്റിയുള്ള പലപ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.) ഇ  
ത്തരത്തിലുള്ള അനുഭവങ്ങൾ വരാത്തതായതുകൊ  
ണ്ടോ, അതോ, സാഹിത്യലോകത്തിൽ വന്നുകൂടിയ പ  
രിവർത്തനങ്ങൾ അദ്ദേഹം വിധേയനായിത്തീർന്നതുകൊണ്ടോ  
ഏതോ, മറ്റുവിധമൊ കാര്യമുണ്ടാകാതെ കൃ  
തികളിൽ പ്രാസപ്രദാനം ചെയ്തപ്പോൾനിന്നു കവി  
അല്ല മറ്റൊരാളായതുകൊണ്ടോ കാരണം.

കണ്ഠത്തിൽ ചേർന്നുകൊടുക്കുകയെന്നതിനോ-

യതാർത്ഥം അറിയുന്നതല്ലാ?

വെണ്ടുമെന്തും തിരിഞ്ഞുനോക്കുമ്പോൾ ഞാൻ

നിന്നെ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല!

കണ്ടോ സ്വപ്നത്തിലിങ്ങനെയൊക്കെയോ

സല്ലപിക്കുന്നതായി-

അങ്ങനെയൊന്നി, അങ്ങനെയൊന്നിയിലൊന്നി

സത്യം കണ്ടിട്ടില്ല!

ഏകാന്തതയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാകാത്തതും മി  
ക്കിലും കാണുന്നില്ല; ഏതൊരു മനസ്സും.

ഇവർ അങ്ങനെയൊരാളായിട്ട്-

തന്നെ പ്രേമനിബലം അങ്ങാൽ

മെരുത്തറകളെന്ന് വെളളം പാ-

ത്തുവക്കുപം പ്രണയത്തൊഴുതായിട്ട്.

എന്നിത്രാളികളായ മറ്റുമിത പദ്യങ്ങളിൽ ഒരു കെ  
ത്തിയതും പ്രാസഭീഷയം സമീകരിച്ചു കാണുന്നില്ല.  
ഇവ വ്യത്യസ്തമാണെന്നു അധികവും തർക്കമായിരിക്ക  
യാൽ, സ്വന്തം ഉക്ത കർമ്മങ്ങളിലോ പലതരം  
കൃതികളിൽ നിഷ്കൃന്തമായ സമ്മതിയെപ്പറ്റിയതുകൊ  
ളം പ്രാസം ഉപയോഗിക്കാൻ കവി അനുകൂലനായിത്തീർ  
ന്നതാണെന്നു ഒരോ വാദിക്കുന്നപക്ഷം, അതു സമ്മതിച്ചു  
കൊടുക്കുന്നതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.

ഗദ്യഭീതിയും സംസ്കൃതപദപ്രാവർത്തിയും തന്മ  
യംകൊണ്ട് കവിതയെ ഗന്ധനവും പ്രഭാവവുമാക്കിത്തീർ  
ട്ടുണ്ട്. അതുംഗമകരന്തരിൽ ആദ്യമുപയോഗിച്ച  
മറ്റൊരു സാധിതകൾക്ക് ശ്രീമാൻ ടി. കെ. മണ്ണ  
മേണുന്നവർക്കു ആ കാവ്യത്തിലെ കവിതാഭീതയെ  
പ്പറ്റി പറയുന്നതു് തിൻ ഇങ്ങനെ കേൾപ്പട്ടതിയി  
രിക്കുന്നു.—"ഇതൽ പ്രഭാവമിച്ഛിതമു് ഭാവനയെ ക  
ളുത്തൽ ഭേദപക്ഷകരണമാകുന്നതു് തിൻ സംഭവ  
മില്ല. ഇന്നത്തെ മലയാളകവിതയുടെ സമ്പ്രദായം മറ്റ  
മംഗലം, പുനം, ഭൂതവാതവരയെ കാലതേജിൽ നിന്നു  
വളരെ ഭേദപ്പെട്ടു് ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവ കവ്യം പുതി  
യതീതിയെന്നൊരു അധികം അനുകൂലിച്ചു് മേയ  
ക്കുന്നതല്ലവല്ല, മാത്രമായും ഭൂതവാത പ്രാധാന്യത്തി  
കളുതാകുന്നു. സാധിതവും ആപരമായുമാകുന്നതും



ആലോചനാശൃംഗമൊഴൽ മരിക്കുമ്പോൾ കരുതിയതിരി  
ക്കും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വിധി തിരികിൽ നാളികേടപാക  
മൊഴുപ്പി കടന്നു വെച്ചിരിക്കുന്നത്." ഈ അഭിപ്രായം  
തന്നെയാണ് മൗനകൃഷ്ണൻ സഞ്ചാരിയായ സാമന്തന്റെ  
താല്പര്യം. ഇപ്പോഴത്തെ സാമന്തന്റെ ഒരു നിമിശ  
മറയൽ

പിഴയൊക്കെയും സമ്മിശ്രം, നിൻ  
കഴലിൽത്താൻ പണിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു ഞാൻ  
അഴലേറിയപ്പഴി വിട്ട കാൽ-  
കഴലാലേ! പരമമുള്ള മനിക്കാം,

ഏറിക്കുറിക്കൊണ്ടു തളച്ചു തടസ്സമൊക്കെ-  
ലേറിയതൊക്കെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ  
മേറിയ പൊരുളെല്ലാം വിരലാലും, മീനാലും  
മേറിയ പൊരുളെല്ലാം വിരലാലും, മീനാലും

എന്നും മറ്റും ഇക്കൂട്ടം പലതരത്തിലും പല  
രീതികളിലും കടന്നുവരുന്നതിൽ അതു ഒരു "അപവാദം"യെ  
ക്കൊണ്ടു തന്നെ പൊരുളാക്കി.

മുതലിപ്പറയുന്നപക്ഷം, പരമേശ്വരൻകുമാരന്റെ  
ഒരു ഇതിവൃത്തമായി സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടും, ശബ്ദ  
തർജ്ജമകളെ പ്രയോഗിക്കുന്ന വിധത്താൽ പ്രാ  
ചീനമതാഭിപ്രായം പരമ്പരയിൽ അതേമട്ടുള്ളതാ  
ക്കുന്നു മറ്റൊരു, ആശയങ്ങളെക്കുറിച്ചു വ്യത്യസ്തമായും  
പരമേശ്വരൻ നേരിട്ടതായും നമ്മുടെ ചരിത്രനായ  
കനായ ചന്ദ്രശേഖരൻകുമാർ ഒരു യഥാ  
സ്ഥിതികനായ കവിയാണെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടതിരി  
ക്കുന്നു. എന്നാൽ അതു നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃ

തികർക്കി പറയത്തക്ക യാതൊരു അനൗപാധ്യതയും ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു ഖണ്ഡിച്ചു പറയുന്നതുമാണ്.

അദ്ധ്യായം ൧൨.

## സ്വതവൈശിഷ്ട്യം.

സഞ്ജനസമ്പൂർണ്ണതം കോശ്ഠനിധിയം പ്രസന്ന വക്തനം ആയിരുന്ന അമ്പലക്കുന്ന് സ്വതവൈശിഷ്ട്യത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടു. കോശ്ഠം, സ്വകൃത്യനാലുമാണത്തിൽ അതിശയോക്തിയുടെ സഹായം കൂടാതെ വേഷാഭിവികയില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. കലിക്കലം കോപത്തിനു വിധേയമാകാതെ ശാന്തശീലമാണ് അദ്ദേഹത്തിനുള്ളതെന്നത്. ഉയന്നവനെന്നോ അല്പനമനെന്നോ ഉള്ള വ്യത്യസ്ത ക്രമത്തെ എല്ലാവരോടും കേന്ദ്രമായി പെരുമാറുന്ന വിഷയത്തിൽ ആ സഞ്ജനനിധി പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതെന്നുവിശദമെ പ്രകടംബന്ധത്തിലായിത്തീർന്നതായിരിക്കണം കേന്ദ്രമെന്നായിരുന്നു. സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ അല്പം അഭിരുചിയുള്ള കോശ്ഠാണെന്നു കണ്ടാൽ, ആ മനസ്സത്തയിൽ പരിചയപ്പെടുന്നതിനു അമ്പലക്കുന്ന് കൂടാതെല്ലാമെന്നില്ല; പരിചയിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽമരിക്കുന്ന, എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ "സ്വതവൈശിഷ്ട്യം"യെ അറിയുന്നതും.

ചരിത്രനായകന്റെ മനസ്സിനുള്ളിൽനിന്ന വിശാല  
 തൊഴുപ്പും, ഉദാരതയും സ്പ്രസിദ്ധമാണ്. ഭൂതവസ്തു  
 ത്തിൽ കേൾവേയും അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കഴിഞ്ഞ  
 കിടം സഭയും വിട്ടു കേൾവേയും പറയാൻ ഇതേ  
 യിട്ടില്ലെന്നുണ്ടാകുന്നു. തനിക്കു എന്തെങ്കിലും കേ  
 ന്നും സംഭവിച്ചാലും അന്യന്മാരെ മനസ്സിലെ വേദ  
 നിപ്പിക്കുന്നത് ആ സമൂഹത്തെ തീരെ ഇഴുക്കുന്നി  
 ല്ല. ഇതിലേക്കു സേവകന്മാരും പല സംഭവങ്ങളും ഉ  
 ഏണ്ടെന്നായി പറയാനുണ്ട്. കവനകരമിട്ടും അല്ല  
 ഉടിയും അപ്പീസും തുടങ്ങി ജീവിയുണ്ടാകുന്നു, അ  
 കിന്റെ അന്തരമെന്ന നിലയിൽ അഭിജ്ഞാനിയെ  
 ന്ന ശ്രീമാൻ കണ്ടിപ്പറയുന്ന കേവലനായകന്റെ  
 കഴിഞ്ഞ അന്ത്യത്തെ കണ്ടെന്നതിനായി പന്തളത്തേക്കു  
 പോയിരുന്നു. അതേ ധാരാളം അതേമിത്രത്തിന്റെ സൂച  
 വശത്തിനുവേണ്ട സകല സഭകളുടേയും ആതിഥേ  
 യൻ ചെയ്തുകൊള്ളും. കേവലസംഭവം, "അതി  
 ഉറക്കം ചിതാകുന്നല്ല. അല്ലെ" എന്ന അന്ത്യത്തെ  
 ചോദിക്കുന്നതുകേട്ടു മി; നായക വളരെ അന്യമായിട്ടു.  
 ചോദ്യത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം മേയർ മെസ്സിജറായില്ലെ  
 കിടം, "അതേക്കു അസഭകളും ഇതേവരെ ഉണ്ടാ  
 യിട്ടില്ല. ഉപയോഗം സൂചനയെ നന്നെത്തേ കഴിഞ്ഞു  
 കൂടുന്നുണ്ട്." എന്നു, മി; നായക മറുപടി പറഞ്ഞു.  
 "അല്ല, അല്ല; ഇവിടെ കണ്ടിത്തന്നെത്തേ കിടക്ക  
 പ്രോവരിയ്ക്കില്ല. അതിമേയർ നാളുകേക്കു വീഴുന്ന ക  
 മ്പു കേൾക്കും. ആ ശബ്ദംകൊണ്ടു ഉറക്കത്തിന് വല്ല ഉ  
 പകുവയും കൂടിക്കേ എന്നു വിചാരിച്ചു ചോദിച്ചുത

൯." എന്നു ചിരിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു തമ്പരൻ വെട്ടുകാരെ കരകൾക്കുപുറത്തു. "വളുവായ, വളുപ്പൊഴം ഭരിച്ചത്, കോതികൽ-വന്നചേന്നാൽ അവരെ ഉറങ്ങാൻ സമ്മതിക്കാത്തതു് വെട്ടുകാരാണത്രേ. "ഇങ്ങനെയൊക്കെകിൽ കള്ളന്മാരെ പിരിച്ചു സക്കരിയെ പ്രിക്കത്തക്ക അല്ലെങ്കിൽ അവരെപ്പറ്റി പോലീസിൽ പരാതിപറയുകത്തക്ക അല്ലെ വേണ്ടതു്?" എന്നു മി. നായർ ചോദിച്ചതിൽ "അതേ, അതേ, എന്നിട്ടു്, പോലീസുകാർ അവരെ തല്ലിക്കൊല്ലട്ടെ; ആ മഹാപാപവും കൂടി നമ്മുടെ രാജ്യത്ത്; അല്ലെ! നായൻ ആളി മിട്ടക്കൽക്കന്ന" എന്നുചിരിക്കുന്നവരത്രേ ആ സാമ്രാജ്യത്തിലേക്കു പരത്തു മരുപരി.

സംഗീതവുമായതത്ത്വം ഇവ കേൾക്കും അർത്ഥമുള്ളതെന്നു പരിപാധിക്കപ്പെട്ടുപോന്നിരുന്നു. തന്റെ കവിതയെപ്പറ്റി ആരെല്ലാം എന്തെല്ലാം എന്തിന്റെയൊക്കെയും പറഞ്ഞാലും "ചോക്കു മിന്നിച്ചതില്ലെ" എന്നു സൂക്ഷ്മമനസ്സാക്കി ചോദിക്കാത്തതുകൊണ്ട്, അവരോടൊന്നിത്തു വെളിച്ചം സ്വതന്ത്രം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായിത്തന്നെ ചാരിച്ചുവെട്ടുന്ന സ്വഭാവം അദ്ദേഹത്തിനുള്ളതായിരുന്നു. "കേരള"യെക്കുറിച്ചിൽ ആരുമെന്നു കേൾക്കും ഉത്തന്നിദ്ധതിൽ എന്തെല്ലാം വിചാരിക്കാഞ്ഞു, അങ്ങനെയുള്ള സൂരിപാഠകകാഴ്ച തർക്കംകാണാൻ പറ്റാത്തവ വർക്കകന്മാരെ അതിനായിക്കേണു അദ്ദേഹം കാര്യമൊന്നായിരുന്നു. എന്നാലുമല്ല, മറ്റുകവികളെ പ്രകൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും, പ്രശംസിക്കുന്നതു കേൾക്കുന്നതിനും ആ സമർത്ഥി സന്നദ്ധനായിരുന്നു. മഹാകവി ഉള്ളിൽ സന്തർവ്വരൻ ചരിത്രനായക

നെപ്പറ്റി പറയുന്നതൊന്നെന്നു അർത്ഥം: “തവ  
 ഓർമ്മ വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തെയും കവിതാഭാവത്തെയും കാര്യം ഇന്നു  
 അദ്ദേഹം അധികം വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്” അവിടത്തെ സ്വ  
 ഭാവഗുണമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയെന്നല്ല ആദ്യമായി  
 ഓർമ്മ എന്റെ ഇതു വർദ്ധിപ്പിക്കുകയിൽ സ്നേഹമാ  
 യിട്ടില്ല എന്നു തീർച്ചയായി പറയാം. “വിജയാ  
 സൗര വസുധാരഥേ പരമേശ്വരോഽഭ്യസ്യ വാചസ്പത്യേ”  
 എന്നും ദേവദത്ത ഉത്സാഹിയിൽ “അവിഷ്ണു” അ  
 ത്വരയോദ്ധകനകരത രവേവരതമായിരുന്നു. മേധാ,  
 മതം, മനോ, അസുര, ഏതാണി മതമയമു  
 ക്കുന്നതും മനോമന അപരത രവേവരതമായി  
 രീതിയെന്നില്ല. അങ്ങനെയുള്ള വസുധാരഥേ  
 തിരുവെന്നു അവിഷ്ണു വർദ്ധിച്ചതായാ എന്നു കൂടി  
 സംശയിക്കുക വിവരയിൽ അവരോടെ അന്യമു  
 ണം അതോടും പരിശുദ്ധമായിരുന്നു. ഒരു വരേൻ  
 കവി, അദ്ദേഹം പ്രാണശ്ലാഘിതൻ വർദ്ധനോടും ന  
 മോണമെന്നുനവർക്കു വേവരതയിൽ പ്രാണസി  
 ചെപ്പുകിയ ലേഖനാൽ അദ്ദേഹം അകാണമായി അ  
 യിഷ്ടപിഷ്ടകയണമായി. അതിൽ അവിടേക്കു വ  
 സ്തുതയിൽ ആനന്ദമാണെന്നായി. സ്വാമൃതമുദാഭാ  
 ഷിതമെന്നായിരിക്കണം. ഇതല്ല സാരപാകരത തെ  
 ള്ളീയനം? യാസ്തുവ പരമതാൽ മെന്തിയനമല്ല,  
 മെന്നവർദ്ധനമാണു ഇതിൽനിന്നു കൂടതലായി പ്രസ്തു  
 ക്കപ്പെടുന്നത്. കവിതാനിരൂപണമേ ശ്രദ്ധിച്ചു വ  
 യിക്കാണെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം, അവരതപ്പറ്റി ആര  
 കിയം എന്തായിട്ടും അഭിപ്രായം ചോദിച്ചാൽ അദ്ദേ





അതുകൊണ്ട് ജ്ഞാനം വരുത്താൻ അവിടു കട്ടിയേറിയ  
 തൂണുകൾക്ക് "ശരിയതി, ജ്ഞാനം വരുത്തുന്നതിനായി  
 അത്. ഇതുവരെ അതുകൊണ്ട് ജ്ഞാനം എഴുതിവ  
 റിക്കുകയാണെങ്കിൽ, കട്ടിയേറിയതും കേന്ദ്ര കവി  
 യായിത്തീരും" എന്നുള്ള ആശയം അവിടു കട്ടിയേറിയ  
 ആ അപ്പനേയും മകനേയും യോജിപ്പിച്ച്, എന്നാൽ ക  
 ട്ടി പട്ടം വെല്ലു മുക്കിയ തോറ്റപ്പാർ അത് അവിടു  
 ക്കെടുത്തു സാക്ഷ്യം വെക്കുകയും കേന്ദ്ര കട്ടിയേറിയ പക  
 ന്നതു ചില അർത്ഥവശനികൾക്കും കഴിയാ. കട്ടിയേറിയ  
 കൃതികളിൽ നന്നായ പരമമായ ഒരു ജ്ഞാനമാണ്  
 കട്ടിയേറിയതെന്നുള്ളതാണ്. ഇതിൽ വെല്ലുവെക്കുന്നതി  
 യും അതുവെക്കുകയും ചെയ്യും" കട്ടിയേറിയ പട്ടം വെല്ലു  
 കുന്നായതാണ്. അവിടു കട്ടിയേറിയ ജ്ഞാനം വെല്ലു  
 റി നിശ്ചയമായതിനായിത്തീരുന്ന കട്ടിയേറിയ, അ  
 ത്തോ, വെല്ലുവെക്കുന്നതും പരമമായതാണ് പ്രേരിതനാ  
 യാദൃഃ എന്നും, സൂത്രത്തിൽ കട്ടിയേറിയ പട്ടം സ  
 യോജിപ്പിക്കുന്നതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ പട്ടം വെല്ലു  
 യാദൃഃ ആ കട്ടിയേറിയതും വെല്ലു. പട്ടം വെല്ലു  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അത് അവിടു കട്ടിയേറിയ  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ  
 കട്ടിയേറിയതും കട്ടിയേറിയതും അപ്പനേയും കട്ടിയേറിയ



അവരെ യാത്രയാക്കിത്തുട്. സരഭന്യസവ്വസമാതിര  
ന്ന മഹിതന്നായകരൻ സപദാവചസ്യതും നേരക്കി

തന്മുഖമൻ സപദാവചനികൻ മരണമുഖമരണ  
പ്പറമ്പി ഉള്ളർ പറയുന്നതിങ്ങനെയായ്. "തന്മുഖമൻ  
വിജയ് യഥാ കൃത്യമനേഹമവ്യയം തേ വക ഫലി  
തം സംഭവത്തിനും കവനത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. തര  
ത്തോന്നിയാതെ മലയായ പൂവുച്ചാൻ പൂത്തോട്ടെന്ന  
പരി 'തന്മുഖ മരണത്തിൽ സപ്തസിംഹനമഃ,

"വ്യക്തിപൂജ സമരതിന നമോദയനാമ  
സപ്താമോദന മോദതി കൃതാർത്ഥമാകം"

എന്ന് കിരാനർ അല്ലുന്നതോട് പറയുന്നതും മരണ  
മുഖ ഫലിതത്തിൻ പ്രകാരമേയുള്ളതാണ്. മോദതി  
സ്തൂതം യു എന്ന പത്രം ത് അയക്കും മോദനേയും  
കവിതയെ തേ വിമർശകമാനും അനുവശ്യമേയും  
അതിൽ കവിതയും അയക്കേണ്ടിയിട്ടുള്ളതായ് അയക്കും  
കാണുന്നിടമായി. അവിടന്നു അപ്പോൾ, തരവിമ  
ശകന്മാർ അഗത്യശി മോദിതിമോദനേയും ശര  
പാനഗ്രഹമകക സിദ്ധിച്ചിട്ടേയ്ക്കൂ എന്ന് സരവധര  
നാമന്മോദിച്ചു. ഉണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നു അർത്ഥം  
തരപരിപരണമു. മോദനക കവിതയില്ലെന്നു മരണമു  
മൻ പറഞ്ഞാൽ, വര്യവശാൽ ഇല്ലാതായ പേര  
കരമകിൽ വല്ലാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതെന്നും അതല്ല  
തെക്കായത്തോളം തരവക നല്ലവകയായെ ന്യായമ  
യ കരമായി മോപ്പുട്ട് ചാവുചെയ്യുന്നു പറഞ്ഞു മെന്ന  
സ്ഥിതിയായ മരണമോടുകൂടി അയക്കുന്ന അതു  
സംഭവമോടുകൂടിയതായ്ക്കുവെന്നിപ്പിച്ചു. ഇതുതരികി

യുള്ള ചെറിയതും അവിടെയെ സംഭവിക്കുന്നതിൽ ഏതെങ്കിലും സുഖമുണ്ടായിരുന്നു."

സാഹിത്യലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം അനവധി സ്നേഹിതന്മാരുണ്ടാകുന്നത് നമ്മു കാലങ്ങളിൽ ഒരു കവനകർമ്മമല്ലെന്ന് പറ്റാധിപത്യമായ തന്നെ വരികയും, അദ്ദേഹത്തെ ഹർദ്ദ ആകർഷകമായ സ്വഭാവമുണ്ടായും അക്കാലത്ത് അന്നു പ്രയത്നമല്ലാത്ത ഒരു സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നുണ്ട്" നവനവര അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഭാഭാവങ്ങൾ "ഇതു" സ്വതന്ത്രനായും ആകർഷകനായും സിദ്ധിക്കാനും പാർവ്വതയെ കണ്ടെത്താനും ഭാവിയിൽ കണ്ടെത്തുമെന്നുവെന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചു. പൊൻകൈകൾ വെട്ടിയ കയ്യെന്തെ പരമാർത്ഥ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും, ആദ്യകാലമുണ്ടായിരുന്ന എന്തെങ്കിലും ഒരു സംഭവത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അനുഭവങ്ങൾക്കു പാശ്ചാത്യ അനുഭവങ്ങൾക്കും തുല്യമായിരുന്നു. ചിലരുടെ ഇടയിൽ കാണാത്ത ഉപദേശങ്ങൾ ആ പണ്ഡിതന്മാരെപ്പറ്റി എഴുതപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. "ഭാരതത്തിൽ ആദ്യം നിറവേറാൻ നമുക്കു സംവിധിച്ചിട്ടുള്ളതും വരും. എന്നാൽ അതല്ലെങ്കിൽ വിവിധങ്ങളും വേർതിരിച്ചിട്ടുള്ളതും ചെറുതായിരിക്കാൻ നമുക്കു യാതൊരു കഴിവും ഉണ്ടാകില്ല. അപ്പീരിൽ പാശ്ചാത്യരായിരിക്കുന്നതും തന്നെ വലിയ കാര്യമല്ലെന്ന് എന്ന് അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെപ്പോലെയും പല അവസരങ്ങളിലും പറഞ്ഞുവന്നിരുന്നു. പരമപരാമർശം നോക്കുക. കൈകൾക്കിടയിൽ തന്നെയും, പരമപരാമർശം കരുതുകയാണു ആദ്യകാലത്തു കൂടി സ്വതന്ത്രമായി എന്നല്ല ഇതിനർത്ഥം! ഇതേ ഉപദേശം!

## അന്ത്യോക്യം ചന്ദ.

## പഥവക.

മക സാഹിത്യപ്രണാമി എന്ന നിലയിൽ ചരിത്ര നായകനെപ്പറ്റി അറ യോജനമിക സംഗതികളും നമുക്കു ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തൃഗമത്തിന്റെ പരിപൂർണ്ണതയ്ക്കായി മറ്റു ചില സംഗതികളേകൂടി പ്രതിപാദിച്ചതിനുകയും ഇതു ജീവചരിത്രത്തിനു പൂർണ്ണവരദമിടാമെന്നാണു വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്. തന്മൂലം അന്ത്യോക്യം സംഭവവർണിതമുള്ള ചില വ യോഗ്യരായ ചന്ദ്രശേഖരപുരി മുൻപു സൂചിച്ചു വ്യാഖ്യാനിച്ചു. “ഇതു ചന്ദ്രശേഖരത്തിൽ സുഖനസുഖവും വിശ്വാസത്തോടുകൂടിയതാണ്” എന്നുള്ള അപമതനകിച്ചു നോക്കിയാൽ ദ്രവ്യമനുഭവിക്കുന്നവരായി ചരകികളിൽ ക്ഷമയെന്ന കാതകയ മല്ലികയും, നമ്മുടെ ചരിത്രനായകന്റെ നില മനുപ്രത്യേകമാണ്. അദ്ദേഹത്തിൽ മേൽ ന്യായങ്ങൾക്കു മുമ്പു പ്രാതാപനാമംകൂടിയതായതന്നെ എന്ന് മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അവരിൽ ഒന്നുപോലും മകരാജാധിപതിയായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന തത്ത്വമനുസരിച്ചു മനമനനും പരസ്പരംകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഏകദേശമായും മകനും കന്യ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഹരദേശഗൃഹാഭയ ചരിത്രനായകത്തോടുകൂടിയതാണ്.

പ്രഥമതന്ത്രം അദ്ധ്യായം മുതൽ മകിയുടെ തന്മൂലം എഴു വയസ്സായും പ്രായമുള്ള കാലത്തായിരുന്നതുകൊണ്ട് ആ അന്ത്യോക്യത്തിൽ അതു വളരെ വ്യസനം

അനുഭവിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനിടയായില്ല. സ്വന്തം ജ്യേഷ്ഠനായ ഓമവർമ്മന്യരൻ ഏകദേശം ഇരുപതുരണ്ടനായപ്പോൾ കാലതവനികയ്ക്കുള്ളിൽ അന്തർലാസം ചെയ്തതായിരുന്നു. തത്സംബന്ധമായ അപകടകൃതികളിൽ ബാലനായ ചരിത്രനായകനും സംബന്ധശ്രേഷ്ഠിനും മറ്റു സഹോദരന്റെ പുത്രനായ ഒരു കേരളവർമ്മന്യരൻ മരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നമ്മുടെ നമ്പരൻ പന്ത്രണ്ടു വയസ്സു പ്രായമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ആ റാജം അദ്ദേഹത്തെ അന്ത്യം ഓരവെന്നായി. ഈ ജ്യേഷ്ഠനെക്കുറിച്ചു പരാമർശിച്ചുകൊണ്ടാണ്, പന്ത്രണ്ടു വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ചരിത്രനായകൻ,

കാർത്ത്യായകൻ പ്രസാദനാഭിയിതി-  
 മൂലം കിരൻ കേരളവർമ്മപര-  
 സുധാകര പണ്ഡിതനെക്കൊന്നുവെ-  
 റിക്കുസെന്ന സുഹൃദം കാലം?

എന്ന പദ്യമുണ്ടായിരുന്നു. ജ്യേഷ്ഠനും തമ്പരനായിരുന്ന അറിട്ടക്കുറുപ്പനും ഓമവർമ്മന്യരൻ 1076-ൽ ചെറുകയംപുരത്തുനിന്നു നമ്പൂക്കുറുപ്പനെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിണ്ഡം കേരളവർമ്മൻ കയ്യിലും ചരിത്രനായകൻതന്നെ നമ്പൂക്കുറുപ്പനോടൊന്നിടത്തുവരുത്തിയത്. ഈ അവസരങ്ങളിലൊന്നിൽ ഒരു നല്ല അഭിനയം പ്രദർശിപ്പിച്ചത് 1078-ൽ മരണമടഞ്ഞെന്നുണ്ടായിരുന്ന വിട്ടപിടിത്തപ്പേരും നമ്പരൻ അനുഭവിച്ച അനുഭവത്തെക്കുറിച്ചുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇതുകേൾക്കുമ്പോൾ വരുമെന്നു വിചാരിച്ചുവെങ്കിലും മനസ്സിനെ സമരംപരിഷ്കരിക്കുന്ന





അൻ വേദി ഏർപ്പെടുത്തുന്ന കോട് പരീക്ഷയെല്ലാം എങ്ങനെ പരക്കും?

ഏകദേശം നേരിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന കോട് സമരങ്ങളിലേയും ഇതരകാര്യങ്ങളെ അനവധി ഭിന്നശൃംഗങ്ങളിലേയും ഇത്തരം സുഷുപ്തനഗ്നൻ അൻ നൂറ്റാണ്ടിനെ ഏകോപനം ചെയ്തുകൊണ്ട് പരിപാലിച്ചു പോന്നിരുന്നതന്നെ പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം ഭരണിയെക്കൊണ്ട്. സമരനിയമങ്ങളെപ്പറ്റി നിഷ്പ്രശ്നമായിരുന്ന അദ്ദേഹം ഭിന്നശൃംഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും വിവിധ നിരന്തരങ്ങളാകെ എഴുതിയതും, തന്നെല്ലാം കോടിക്കുമുള്ള ചംഗ്രാവിമാണ അദ്ദേഹം സംരക്ഷണമായി അനുസരിച്ചിരുന്നു. അത് കൈമാറ്റിക്കൊണ്ടുണ്ടായിരുന്നതു കോട് ഭരണം കഴിഞ്ഞു വേദിപരക്കൻ നാക്കുന്ന ഒരു വക “സമരം കോട്” കളം കൈമാറ്റം അവിടെ അധികമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം വേദിയെ എഴുതിയത് സ്നേഹം, നിഷ്പക്ഷം, ഇരപ്പാക്കെ വന്നു കൈമാറ്റം കഴിച്ചു വന്നതും പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചും കവിതയെഴുതിയും എഴുതും പത്തുനൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പെഴുതി. പിന്നീട് കൈമാറ്റത്തിൽ പുസ്തകങ്ങൾ, ദിവസംപ്രതി സമരം കൈമാറ്റം ചെയ്തുകൊണ്ടും അതിനകം അവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കുക പതിവാണ്. അതിനാൽ എഴുതിയും കൈമാറ്റം ചെയ്തും എഴുതിയതും അതൊരു സമീപവരസ കളം സ്നേഹം നാക്കൽ ആകെയെങ്കിലും വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന ആദ്യ അതരം. കൈമാറ്റം ഉണ്ടാകുന്നതു അദ്ദേഹം തന്നെ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. “ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാകട്ടെ ഉണ്ടാകും” എ

ന്ന ആപ്തവാക്യത്തെ അർത്ഥം പ്രതി അനുസരിച്ചിരുന്ന  
കൊളാതികൻ അദ്ദേഹം. “ദക്ഷണം കഴിച്ചുകൊണ്ട്  
ഭിക്ഷുവേദം മരണമാർഗ്ഗമിടുന്നു” എന്നതിനർത്ഥത്തെ അ  
ദ്ദേഹം തീരെ ആക്കിയിരുന്നില്ല; എന്നു മാത്രമല്ല, അ  
ർത്ഥവശത്തു് സഹോദരന്റെയോ സ്നേഹിതന്റെയോ എ  
ന്തെങ്കിലും വിചാരത്തെപ്പറ്റി സന്തോഷത്തിനോ അപമാന  
കൊണ്ടോ എന്നതു് അദ്ദേഹത്തിൽ അത്യന്തം അഭിമത  
മുണ്ടായിരുന്നു. ദക്ഷണം കഴിക്കാൻ കഴിയാത്തവർ വിശു  
ദ്ധിക്കുവാനുള്ള നിയമസമാധാനിതരും. ശിഷ്യന്മാരെ  
പഠിപ്പിക്കുവാനു് പിന്നെയും തോമസ്. കാവ്യം, നാട  
കം, അഭിനയം, വ്യക്തകരണം മുതലായ പല വിഷയങ്ങ  
ളിലും അദ്ദേഹത്തിൽ അനേകം ശിഷ്യന്മാരുണ്ടായു് അ  
ന്നവർക്കിടക്കു്, അദ്ധ്യപകന്മാർ, നാടകന്മാർ, കലാപ്ര  
സ്ഥന്മാർ, ഇതരവർ, കൃഷ്ണാനുകൂൽ എന്ന് അറേ നാനാജാ  
തിരസന്മാരായ പലരും അവിടെ പഠിക്കുന്നതിന്നു്  
കേരളം വന്നു. മാത്രമല്ല ദൈവം, ക്രിസ്തു ക്രൂരതയൊടുകൂ  
ടി അവിടുന്ന് അപകടകാലം പാർത്തിയിരുന്നതു് അ  
ന്നു് അദ്ദേഹത്തെ മറ്റൊരു അടുക്കൽ പഠിപ്പിച്ചിരുന്ന പ  
ലരും ചിന്തിച്ച സദയ ആലോചനകളിൽ യഥേഷ്ടം  
വിമർശിക്കുന്നവർക്കിടയ്ക്കു്. ക്രിസ്തന്മാരായ പരമ്പ  
രകാർമ്മാർപ്പിതർ, ദൈവത്തെ ശങ്കിക്കുന്നവർക്കിടയിലും, ദൈ  
വത്തിൽ മനസ്സ് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നവർക്കിടയിലും, യേശുവിന്റെ അമ്മ  
യെക്കുറിച്ചും മറ്റും പലവിധത്തിലും പലവിധത്തിലും പ്ര  
ത്യേകം സ്മരണയുണ്ടാകുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ശിഷ്യന്മാരുടെ  
നേതൃത്വത്തിൽ വാഗ്ദത്തവും ശിഷ്യന്മാർക്കു് ഇതരർക്കു്  
നേതൃത്വത്തിൽ കൈമാറ്റം കൈപാലം അഭിനയിക്കുന്നതിനാലും  
യിരുന്നു. ഇങ്ങനെയെങ്കിലും ഒരു സഹായികൃത്യമുണ്ടാ



പരമപാഠവ കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന ഈ പാഠം ഏകദേശം മൂന്നു മണിക്കൂർ നേരത്തേക്കു നീളുന്നിട്ടും. അതു വസാനിച്ചാൽ ഒരു ഖ പ്രഭാജനമുണ്ട്. അന്നത്തെ വരുന്ന പത്രങ്ങളും മേശകകളും വായിച്ചുനോക്കുകയാണു പീണത്തെ മോശി. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ രസമേൻ പച്ചകൃത്കൾ മാത്രം വായിച്ചു നോക്കൂ. ഭൂവാൽ ഗദ്യവും വായ്ച്ചുതുടങ്ങി. ഈ വായനനാലു മണിയോടുകൂടി അവസാനിക്കും. പിന്നീട് പന്തപ്പുരവൽ എന്തെങ്കൊട്ടാരത്തിൽ പോയി ഭാരോ നാട്ടകാട്ടുതൊല്ലപ്പററി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. പീല അവസരങ്ങളിൽ ഏകദേശ നാലോടുകൂടി മൈക്കിൾസവരെ ചെയ്യുന്നതിനും ഈ സമയംതന്നെയാണു വിനോദം തുടങ്ങുന്നത്. സന്ധ്യയായാൽ സൂര്യനേകൾ കഴിച്ചു പരദേവതയായ ശാസ്താവിനെ ഭർത്സിക്കും. പിന്നീട് അത്താഴം കഴിഞ്ഞു റീഷും പച്ചകുപ്പാരായണത്തും കവിതാചെറുതിയും ഏറ്റവും ഏകദേശം പത്തു മണിയോടുകൂടി തല്ലാതെ അദ്വൈതം ഉറങ്ങാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. മിതമായ ഒരു സംഖ്യയിച്ച് ഇപ്പറഞ്ഞ രീതി കൃത്യമായി അനുഷ്ഠിച്ചു വരുന്നതുകൊണ്ട് "സമയം പൊക്കം" എന്നുള്ള ഒരു ആവലാതി അദ്വൈതരത കേൾക്കയും പറയേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. ഉള്ള സമയം മുഴുവൻ നിസ്സ്പ്രയാജനമായി ചിലമ്പഴിക്കുന്നവക്കാണ്ല്ലോ കൃത്യനിവൃത്തിയെന്നതിനു "സമയം പൊക്കം" ഒരു വരുന്നതു്.

കവനകളാലി തണുത്തതെ വെച്ചിൽ പരമപ്പട്ടമു കണ്ടിതതു മൃഗ്. തുടർന്നിന്നാണു്. കാക്കകളെത്തച്ചിച്ച് പ







നിടിക്കും ആ ആലോചന വേദാന്തസംബന്ധി  
യതും പരിണതവൃത്തിയായിരുന്ന തന്മൂലം അക്കാ  
ലത്തുപോലും തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ കൈവെ  
ടിഞ്ഞിരുന്നില്ല. തന്റെ ആപ്തിയാലോ ഉള്ള അതി  
സാധാരണസംഭവങ്ങൾ വന്നുതന്നെപ്പോയി. സംഭവ  
ങ്ങളെല്ലാം സൗകര്യം കൈമാറ്റം ചെയ്ത ഉപദേശങ്ങൾ  
വരുത്തുവാൻ പഠിപ്പിച്ചും തന്റെ അഭിരുചിയോടൊ  
ക്കെ പൊന്തിപ്പോകാൻ അന്നും അദ്ദേഹം മറ്റൊരാൾ  
നോക്കുന്നതൊക്കെ കാണപ്പെട്ടിരുന്നു; എന്നാൽ അദ്ദേ  
ഹം അതുവെറുത്തുപോകുന്നില്ല. അവനും അന്നുതന്നെ  
അന്നത്തെ തുറന്നു കണ്ടുവെക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു  
തരം പല ഏതാനും ആളുകളും പഠിപ്പിച്ചും തുറന്നു  
കണ്ടു. അക്കാലത്തു് ആ അദ്ദേഹം തന്നെയും പല  
ആളുകളുടെയും മുമ്പാകെ. തന്മൂലം അദ്ദേഹം ഉദ്യ  
മം ഉള്ളു കൈമാറ്റം ചെയ്തും (ഉദ്യമം ഉള്ളു) അദ്ദേ  
ഹം തന്നെയും മറ്റും പ്രവർത്തിക്കും ചെയ്തിരുന്നു. അ  
ദ്ദേഹം 10-ാം-ൽ നവംബർ 10-ാം-ൽ. സൂര്യൻ  
മറ്റൊരാളെപ്പോലെ പല പലവേദപോലെയുള്ളതെ  
വിശ  
യിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം ഉദ്യമം ചെയ്തും അദ്ദേഹം  
അന്നുതന്നെയും. 10-ാം-ൽ തന്മൂലം അദ്ദേഹം അ  
ദ്ദേഹം തന്നെയും ഉദ്യമം ചെയ്തും അദ്ദേഹം  
അദ്ദേഹം തന്നെയും അദ്ദേഹം തന്നെയും ഉദ്യമം  
ചെയ്തും പല പലവേദപോലെയുള്ളതെ ഉദ്യമം ചെയ്തും. അദ്ദേഹം  
അന്നുതന്നെയും "കാലപ്രദം" എന്ന പേരിൽ  
പഠിപ്പിച്ചും പ്രവർത്തിക്കും ചെയ്തും.



മലക്ക് എന്റെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന പിതൃനിർദ്ദേശമായ വാങ്ങലും, മൗണ്ട്, ഹൈക്കമ്പി പന്തളത്തു കേരള വർത്തുപ്പൻ്റെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന ഏകോദേശം ഹൈക്കമ്പിയിലുണ്ടായ സഹോദരം. ഇവ മൗണ്ടും പാർട്ടിയെപ്പോലും ഹൈക്കമ്പിയിലുണ്ടായിരുന്നതും എന്റെ പൂർണ്ണവിശ്വാസം. ആ ഹൈക്കമ്പി ഇനിയില്ലാത്ത പൊതുവായതും എന്തെന്നതുമായി ഇപ്പോൾ അന്യായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മലക്കേന്നും മലവരക്കേന്നും ഹൈക്കമ്പിയിലുണ്ടായിരുന്നതും പൊതുവായി ഇനിയില്ലാത്തതും അധികാരം അവകാശിക്കുന്നില്ല."

എന്നു എന്തെന്ന് പൂർണ്ണ വാങ്ങലും ഇത്രയും ഉറപ്പായതായ കോർഡിനേറ്റിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതെന്നു വെച്ചാൽ അങ്ങിനെ സ്ഥിതിക്ക്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുരണകളെ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്ന ആ ഹൈക്കമ്പി ഇതെന്നതിനു സഹോദരസഹോദര ഉള്ള അധികാരമായി അറിയാൻ അപ്പോഴത്തെ വാങ്ങലും ഉണ്ടായിരുന്നു.

സംവിത്ത്സംഗ്രഹത്തിൽ ആചാരങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്ന സർക്കിളി സന്ധാരിച്ചിട്ടുള്ള പരിത്രണാതക സിദ്ധിപ്പിട്ടുള്ള പാലാതികളെപ്പറ്റി എന്തു വളരെ പറയാനും കഴിയുകയുണ്ട്. അഥവാ, യഥാർത്ഥത്തിൽ മലക്കേന്നിൽ അധികാരിവിഷയ കൈവകുപ്പുതന്നെ സാധിക്കുന്നതിന്നുപോലും വലുതായി എന്തെങ്കിലും പാലാതിയാണു് കേരളം വെച്ചതു്? അതു സന്ധാരിച്ച കേരളം ഇതെന്നുവന്നതെന്നുള്ളപ്പോൾ എന്തെന്നു ഇതു വളരെ ആലോചിക്കേണ്ടതു്! കോട്ടിയിലെ സന്ധാനന്ദഗോപാലൻ്റെ ഹൈക്കമ്പി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്നു

ശോമിതരായി മരണമടവാച്ചു നൂതനീകരിച്ച അത്തരം  
 അനന്തരം മോശയ്ക്കു മോശാജാലം" തിരുവിതാംകൂർ പ്രീതി  
 ലംകത്തന്നാർ രാമവർമ്മരാജാജാലം, കേരളവർമ്മ വ  
 ലിതകേരയിത്തമ്പുരൻ, മേനവിക്കുറുപ്പുനമ്പുരൻ  
 മുതലായ പലരും പണ്ടുള്ള അമ്പലാനെപ്പറ്റി വലിയ  
 ബഹുമാനമേറിയതന്നെ. കോട്ടി മോശാജാലം തിരുനെ  
 സ്സലക്കുഴ് അഴ്ചയെക്കുറിച്ചു സമീപത്തിൽ സംഭവസ്ഥി  
 ത്വ ലഭിക്കുന്നതുകൾ "കവിതിലകൻ" എന്ന ബിജു  
 കല്പിച്ച കേഴുന്നതിന് എത്രയോ മനോഹരമായ തിരു  
 വിതാംകൂർ രാജാക്കന്മാരിൽ ഒരു വിപ്രതസസ്തനായി  
 അഴ്ചയെ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടതും അതിലേക്കു പ്രതി  
 മംഗം ഒരു സംഖ്യ പാതികേൾക്കുകയായി പറ്റിത്തുടങ്ങ  
 കയും ചെയ്തിരുന്നു. സമീപത്തിലുള്ള അമ്പലം ചരി  
 ത്വനുകൾ ചില സമ്മാനങ്ങളാൽ കേൾക്കുക  
 യായിട്ടുണ്ട്. കേരളകാലിപ്പനൻ പണ്ടുള്ള അമ്പല  
 കൻ എന്തൊരു വിധത്തിലാണ് പ്രീതി പൂജിക്കുന്നതെ  
 ന്നുള്ളതായി കണ്ടു. "വിപ്രതസസ്തനൻ പൂ വ  
 ല്ലാന്നു സമീപമുള്ള" എന്നുള്ള വാക്യത്തിൽ വല്ല  
 അർത്ഥമുണ്ടെന്നു കിട്ടിയതും സമീപമുള്ളതെന്ന സംഭവസ്ഥി  
 ത്വയ്ക്കേണ്ടതും അതു് എത്രയോ അനവധിമാർത്തിനി  
 ട്ടുണ്ടെന്നു അറിയുന്ന സമീപമുള്ള കൂടാതെ പറ്റാതെ.





അദ്ധ്യായം ൧൪.

ഉപസംഹാരം.

“അരസ്തയില്ലാത്ത ഭൂമി” എന്നാണല്ലോ ഗീതാവകാശം. എന്നു ഉപസംഹാരം കേൾക്കൽ കേൾക്കുന്നവർക്കും. ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും മരണത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നുള്ളതു. ചിലരുടെ അത്ര വേഗം അവസാനിക്കുന്നു; മറ്റു ചിലർ ആ വശഗുണമനുഭവിക്കുന്നതിനുള്ള അല്പം അനുസരിക്കുന്ന അത്രയുംതന്നെ കേൾക്കുകയും ചെയ്യുന്നതല്ലെന്നുള്ളതു കേൾക്കുന്നവർക്കും. രണ്ടു കൈകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ 1084 ഇ.വ. 38-ാം-വയസ്സിൽ മരിച്ചു. അക്കാലത്തു അന്നുവരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പഠനത്തോടു കൂടെ കണ്ടുപിടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന പ്ര. അന്നു അക്കാലത്തുവരുന്ന ഒരു “ബോംബേയ്ക്കു” പെട്ടെന്നു അവിടുത്തെപ്പോലീസ് അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടുപിടിക്കുന്നതല്ലെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു. പനി പിടിച്ചെന്നതിന്നു കേൾവിവസം കർപ്പം അദ്ദേഹം ഉള്ളതിന്റെ വശത്തു കേൾക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്നുവരുന്ന ദിവസത്തിന്നു ശനി, അന്നു ഇ. വ. ൧൮൭൪-ൽ സന്നിഹിതനാകുന്ന വാക്കും ചെയ്തെന്നു പറക്കുന്ന ഒരു ദിവസങ്ങളിൽ പനി ബാധിച്ചു കർപ്പംപോലീസ് അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടുവെന്നു നിറവേറാൻ സംഭവിച്ചില്ല. പ്രണയകഥയായിരുന്ന അവസരം കേൾക്കുന്നതല്ലെന്നു ഉള്ളതിന്റെ അന്നുവരുന്നതിന്റെ അന്നുവരുന്നതല്ലെന്നു പറയുന്നതല്ല.

ട്ടിന്. ആ സന്ദർഭം ഇതിവേട്ടേറ്റതുപോലെ സ്മരിച്ചു നിന്നുപോയി. അദ്ദേഹത്തിന് മാത്രമല്ല, സാഹിത്യലോകത്തിന് മുഴുവൻ അതേ അനുഭവമാണുണ്ടായത്. മമ്മക്കേരളമായ ഈ വർഷം കേട്ടപ്പോൾ അകവി വളരെക്കാൾ ഒരു സ്നേഹിതനായപ്പോൾ ഇങ്ങനെ ഏഴുതിരിയിരിക്കുന്നു:—

“എന്തൊരു കടംകൊത്തൊരു കൈവം ഇല്ലല്ലോ!.....അനേകായിരം അടി ഉയരമുള്ള ഒരു പർവ്വതത്തിന്റെ മേൽക്കൊടുമുടിയിൽനിന്നു വളരെ അകലത്തിൽ കിടക്കുന്ന ഒരു തീരപ്പരിധിയിലേക്കു മറിഞ്ഞു വീണു ലഭിക്കുന്ന അനുഭവമാണു എനിക്കുണ്ടായത്. ഈ വേദന നമ്മെ വിട്ടു പിടിയുക എന്നതു തീരെ അസംഭവ്യമാണെന്നു. ഇനി ആരാണ് നമുക്ക് രക്ഷപ്രദിക്കുന്നത്? ആരാണ് ഒരു പരമമിത്രം? ഹാ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാണ്ഡിത്യമേ, കവനപരവശമേ, സൗകീല്യവിചിന്തയുമേ, ഏതെന്നാണു സർവ്വപരി പരിചരിക്കുന്നതെന്നു തീരുമാനപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രയാസം! അതോ! പ്രപഞ്ച മുഴുവനും ഇന്ത്യയായിത്തീർന്നതല്ലാത്തതല്ലാത്തതല്ല. ഗോവൻ, കൂനൻ, താമരപ്പൂക്കളുടെ മധ്യഭാഗത്തുപോലും സൂക്ഷിപ്പിട്ടില്ലാത്ത ആ സൽപുഷ്പത്തെ ഇതുവേഗത്തിൽ അങ്ങനെയൊരു കടുത്ത തിരശ്ശീലക്കീഴിൽ അടിക്കുന്നതിൽ അങ്ങനെയൊരു കൈ ഉണ്ടാവല്ലോ. കൈവരേ, വരവിട്ടു നില്ക്കുന്നതിനു പോലും ഇഴയുളവൽ ശക്തിയില്ല. ഓ ഗതി!”

ഗന്ധർവ്വഗതികന്മാരായ കോളീതകവികളുടെ പേരത്തെയുടൻനിന്നു പരിവേഷപോലെ അനുഭവമായി ഒരു ചരമപദ്യഗാതൃപ്രവാഹം. പക്ഷെ, ആ പ്രവാഹത്തി

ൻ പണ്ടുണ്ടാകാമെന്നുവരുമെന്നും അല്ലെന്നു വ്യത്യസ്ത  
മുണ്ടായിരുന്നു. സാഹിത്യരചനയെ ഏതെങ്കിലും ഒരു  
മിഷൻ നിർവ്വഹിക്കുകയെന്നവിധം അതുകൊണ്ടും മർദ്ദമേക  
മായ ജീവിതമില്ലാത്ത അസ്വസ്ഥത സംഭവിക്കുമെന്നു ചർച്ച  
ചെയ്തും പ്രവർത്തിച്ചു.

“എൻപത്തു ക്ഷിതിവരൻ കവിതാസംഗ്ര-  
ഹാലത്തിൽ മിന്നിയൊരു കോകിലചക്രവർത്തി  
ഇവത്തിൽ മറ്റൊരുമുഴിയെന്നുകാളിശ്വര-  
സമ്പന്നനാക്കിയ മഹാൻ—പരമേശ്വര ചൈതന്യ!

മഹാസംഗ്രഹത്തിൽ; സംഗ്രഹവിഷ-  
യാനുസൃതവക്യങ്ങളും  
സംഗ്രഹത്തിൽ; വൈദികൻ വൈ-  
ദികൻ മറയ്ക്കുന്നില്ലാത്ത  
മഹാപ്രഭാവപ്രഭാവം ബഹുമാ-  
നം നില്ക്കുന്നു; അവി-  
ദ്യായം മേകുന്നതായ കന്യക യശ-  
സ്സാ നീക്കുന്നതായ.”

എന്നും മറ്റുമുള്ള വിശ്വാസനങ്ങൾ ആയതാണ് അ-  
ഭിപ്രായമെന്തെന്നായിരിക്കുമല്ലോ?

ആരെല്ലാം വിശ്വസിച്ചാലേതു? പണ്ടത്തുതന്നെ  
രണ്ട് ഇങ്ങിനിയൊരുവണ്ണം കാലയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ അ-  
ന്തർജ്ഞാനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. പക്ഷെ, അന്തർജ്ഞാനം മേ-  
നികയായ മേൽക്കൈയല്ലാതെ യശസ്സുവെക്കെ മയിപ്പി-  
ക്കുവാൻ നിർദ്വയനായ മഹാനുഭവവും കഴിഞ്ഞില്ല.

ഈ സ്ഥിതിക്ക്, ഈ രേഖകൾ ചിതറുപിടിച്ചായിത്തീർന്നു  
 വന്നല്ലോ വാസ്തവത്തിൽ പറയേണ്ടതു്?

“ഇതല്ല. ഒരു സൂക്തമിന്നോ  
 സെസിക്കാരു കവിശ്വരോ  
 നാസ്തി അന്തരം യഥാർത്ഥമേ  
 ജനമെന്നുള്ളതു്.”





